

ಮುಖ್ಯ ಸಂಪಾದಕಿ
ದೀಪಿಕಾ ಕಚ್ಚಲ್

ಹಿರಿಯ ಸಂಪಾದಕಿ
ಪುನೀತಾ ಎಸ್.

ಹಿರಿಯ ಸಂಪಾದಕಿ
ಬಿ.ಕೆ. ಕಿರಣ್ಣಯ್ಯ

ವಿಳಾಸ

ಯೋಜನಾ - ಕನ್ನಡ,
ಪ್ರಕಾಶನ ವಿಭಾಗ,
ಸಮಾಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಸಚಿವಾಲಯ,
ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ,
ಮೊದಲನೆಯ ಅಂತಸ್ತು, 'ಎಫ್'ವಿಂಗ್,
ಕೇಂದ್ರೀಯ ಸದನ, ಕೋರಮಂಗಲ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 034.
ದೂರವಾಣಿ : 080 - 25537244.
E-mail : yojanakannada@yahoo.com

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಸಂಪಾದಕೀಯ	2	ಪ್ರಕೋಪ; ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ	26
ಮನ್ ಕೀ ಬಾತ್	3	* ಪ್ರೊ. ಸಂತೋಷ್ ಕುಮಾರ್	
* ಕೃಪೆ : ಆಕಾಶವಾಣಿ ಬೆಂಗಳೂರು.		ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ	29
ಸೆಂಡೈ ಉಪಕ್ರಮ - ನಂತರದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು	9	* ಡಾ. ಹರಿಹರನ್ ಮತ್ತು ಅಂಬ್ರೀನ್‌ಖಾನ್	
* ಕಿರೇನ್ ರಿಜಿಜು		ಜೈವಿಕ ದುರಂತ: ಕಾರಣ - ಪರಿಹಾರ	31
ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	12	* ಡಾ. ಅರ್ಚನಾ ಸೂದ್	
* ಡಾ. ಪಿ.ಬಿ. ಧರ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ		ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರ ನಿರ್ವಹಣೆ	36
ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ	15	* ಗಂಗಾರಾಮ್ ಬಡೇರಿಯಾ	
* ಆರ್. ಕೆ. ಜೈನ್ ಮತ್ತು ವಿ. ಕೆ. ತಿರುಪ್ಪುಗಸ್		ಬರಕ್ಕೆ ಜಲ ಮರುಪೂರಣದ ಉತ್ತರ	38
ರಾಸಾಯನಿಕ ದುರಂತ; ತಡೆ - ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ	19	* ಅಯ್ಯಪ್ಪ ಮಸಗಿ	
* ಎಮ್. ಸೂರಿಯನಾರಾಯಣನ್		ನಾವು, ನೀವು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದೇನು?	43
ತುರ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಚಾರದ ಮಹತ್ವ	22	* ಬಿ.ವಿ. ರಘು	
* ಡಾ. ಅಮಿತ್ ಗುಪ್ತಾ ಮತ್ತು ಪ್ರೊ. ಮಹೇಶ್ ಸಿ. ಮಿಶ್ರಾ		ನಿಮಗಿದು ತಿಳಿದಿದೆಯೇ?	51
		ವಾರ್ತಾ ವಿಶೇಷ	52

ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ : ಗಜಾನನ ಪಿ. ದೋಪೆ

ಯೋಜನೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಜನಗಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಲು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಚರ್ಚೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಯೋಜನಾ ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಾಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಸಚಿವಾಲಯದಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದರೂ, ಯೋಜನಾ ಕೇವಲ ಅಧಿಕೃತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಹಿಂದಿ, ಅಸ್ಸಾಮಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಬಂಗಾಲಿ, ಮಲಯಾಳಂ, ಮರಾಠಿ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಒರಿಯಾ, ಪಂಜಾಬಿ ಮತ್ತು ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಚಂದಾ ವಿವರ	
ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ	230.00
ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ	430.00
ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ	610.00
ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಮನಿಯಾರ್ಡರ್ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.	

ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮೂಲಕ
ಚಂದಾದಾರರಾಗಲು
ಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕಾದ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್

Log on to
<http://publicationsdivision.nic.in/>,
in collaboration with bharatkosh.gov.in

ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಡಿಮಾಂಡ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಕಳಿಸುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು
PUBLICATIONS DIVISION, MINISTRY OF
I & B, GOVERNMENT OF INDIA ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ
CHENNAI ನಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯವಾಗುವಂತೆ ಪಡೆದು ಅದನ್ನು
ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

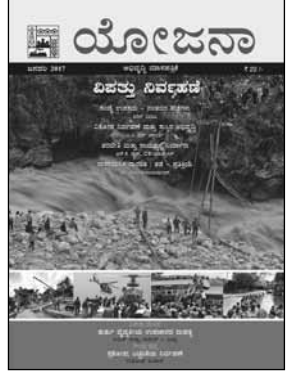
ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಲೇಖಕರವು. ಅವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ನಾಂವ್ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಯೋಜನಾ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಜಾಹಿರಾತುಗಳ ಯಥಾರ್ಥತೆ ಆಯಾ ನಾಂವ್‌ಗಳ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ರಗಳು ನಾಂದರ್ಭಕ.

ಮುಖ್ಯ ಸಂಪಾದಕರ ರೇಖಣಿಯಿಂದ

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ವಿಕಾಸದ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಆಪತ್ತು, ದುರಂತಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪವಿರಲಿ, ತಾನೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ವಿಪತ್ತುಗಳಿರಲಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನು ದಾಟಿ ನಡೆದಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಡೈನಾಸರಸ್, ಸೈಬೇರಿಯನ್ ಹುಲಿಗಳಂತಹ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದವು; ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ, ಆವಾಸದ ನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಉಲ್ಕಾಪಾತಗಳಂತಹ ಕೆಲವು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪ್ರಕೋಪಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವು ನಾಶ ಹೊಂದಿವೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯೂ ಇದೆ. ಇಂಡಸ್ ಕಣಿವೆಯ ನಾಗರಿಕತೆ ಅಜಾನ್ಹ್ ಆಗಿ ಮರೆಯಾಗಲು, ನದಿಯ ಹರಿವಿನ ಬದಲಾವಣೆ, ಬರ ಅಥವಾ ಮಹಾಮಾರಿ ರೋಗಗಳು ಕಾರಣವೆಂದು ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೆರೆಯಂತಹ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪ್ರಕೋಪದಿಂದ ಜೀವ ತಳಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ನೊಹಾಸ್ ಆರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು. ಭಾರತೀಯ ಉಪಖಂಡ, ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅತಿಹೆಚ್ಚು ವಿಕೋಪಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ತಾಣವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಭೂಕಂಪ ವಲಯ ನಕ್ಷೆಯಂತೆ, ಭಾರತದ ಶೇ. 59 ರಷ್ಟು ಭೂ ಪ್ರದೇಶ, ಸಾಧಾರಣದಿಂದ ತೀವ್ರಸ್ವರೂಪದ ಭೂಕಂಪ ಪ್ರಭಾವ ಅನುಭವಿಸುವ ಭೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಒಟ್ಟು 329 ದಶಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 40 ದಶಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು ಭೂಮಿ ನೆರೆ-ಪ್ರವಾಹಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನೆರೆ - ಪ್ರವಾಹಗಳಿಗೆ ಸರಾಸರಿ 75 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು ಭೂಮಿ ನಲುಗುತ್ತದೆ; 1600 ಜನರು ಪ್ರಾಣಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಮೌಲ್ಯದ ಬೆಳೆಹಾನಿ, ಮನೆ ವಸತಿ ನಾಶ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ನಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ವಿಕೋಪಗಳು ಮಾನವನಿಗೆ ಹೊಸದೇನಲ್ಲ. ಬರ, ನೆರೆ, ಕ್ಷಾಮ, ರೋಗ ರುಜಿನೆ, ಭೂಕಂಪ, ಸುನಾಮಿ - ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟವನ್ನೂ ಮನುಷ್ಯ ಸಂತತಿ ಅನುಭವಿಸಿದೆ; ಅವುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿ ಬದುಕುಳಿದಿದೆ. ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ನುಂಗುತ್ತಾ, ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಭಾವವೇ ಮನುಷ್ಯನ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮನುಷ್ಯನ ಪರಹಿತ ಕಾಯುವ, ನೆರವಾಗುವ, ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತದ ಮನೋಭಾವ ಆಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ನೆರವಾಗಿ ಮಾನವೀಯತೆ ಮೆರೆದಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಾರ್ಹ. ಆಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಲಾಗದು. ಆಪತ್ತನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಎದುರಿಸಲು, ಅದನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ, ಸನ್ನದ್ಧಗೊಳ್ಳುವುದೂ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣಾ ಸನ್ನದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿದಾಗ ಬಾವಿ ತೋಡಲು ಹೊರಟಂತೆಯೇ ಸರಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ಆಪತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಇರಬೇಕಾದ ಸನ್ನದ್ಧತೆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕೋಪಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಜೀವ, ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಹಾನಿ ಪ್ರಮಾಣವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಗರೀಕರಣ, ಹೆಚ್ಚಿದ ಜನಸಾಂದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಹಾನಿಯೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. 1984ರ ಭೂಪಾಲ್ ಅನಿಲ ದುರಂತ, 2013ರ ಉತ್ತರಾಖಂಡ ಪ್ರವಾಹಗಳು ಅನೇಕ ಸಾವು ನೋವು, ಅಪಾರ ಆಸ್ತಿ ಹಾನಿಯ ಕುರುಹುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಮಾನವ ಅಲಕ್ಷ್ಯದ ದುರಂತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಿತ್ತು.

ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪ್ರಕೋಪಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಾವಿರಾರು ಜನರನ್ನು ಬಲಿತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರದ ಸುನಾಮಿಯಂತಹ ವಿಕೋಪಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ದಿಥಿರೋ ಆಗಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಅದೊಂದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಟ್ಟಹಾಸವೇ ಸರಿ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವಘಡ ನಂತರದ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ದುರಂತದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಪಡೆ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಬೇಕು. ಅದು ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಬಿದ್ದ ಗೋಡೆ, ಕುಸಿದ ಭೂಮಿ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಬರುವ ಆಕ್ರಂದನಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮದಾಗಿರಬೇಕು. ತುರ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಚಾರದ ತಂಡಗಳು ಹೋಗಬೇಕು. ದುರಂತದಲ್ಲಿ ಗಾಯಗೊಂಡಿರುವವರ ಉಪಚಾರ, ಜೀವನ - ಮರಣಗಳ ಅಂತರವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬಲ್ಲದು. ಸರಿಯಾದ ಉಪಚಾರ ದೊರೆತರೆ, ಜೀವಹಾನಿ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಕಣ್ಮಂದೆ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮೀಯರ ಸಾವು-ನೋವು, ಘಟನೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಸಹಾಯಕ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿ ಕೆಲವರು ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿಮಿತ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಕೋಪ ಸ್ಪಂದನ ಪಡೆ ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು. ದುರಂತದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ದೊಡ್ಡ ದುರಂತಗಳನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು. ವಿಕೋಪ ಸಾಧ್ಯತೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ತರಬೇತಿ, ನೀಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಡಿಶಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸಂವಹನ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವೇ ಕಾರಣ. ಒಂದಂತೂ ನಿಜ. ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ನಮಗೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನ, ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳಿಂದ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಖಂಡಿತ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿ, ನಷ್ಟ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಬೆಂಚಮಿನ್ ಫ್ರಾಂಕ್ಲಿನ್ ಮಾತು ಉಲ್ಲೇಖಾರ್ಹ. "ಪುಟ್ಟ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ, ಬೆಟ್ಟದಷ್ಟು ಆರೈಕೆಗೆ ಸಮ".

ಮನ್ ಕಿ ಬಾತ್

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ

ಶ್ರೀ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು

ದಿನಾಂಕ

25-12-2016ರಂದು

ಮಾಡಿದ

'ಮನ್ ಕಿ ಬಾತ್'

27 ನೇ ಸರಣಿ

ಭಾಷಣದ

ಕನ್ನಡ

ಪ್ರಾರಂಭ.

ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ದೇಶವಾಸಿಗಳೇ, ನಮಸ್ಕಾರ. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕ್ರಿಸ್‌ಮಸ್ ಹಬ್ಬದ ಶುಭಾಶಯಗಳು. ಇಂದಿನ ದಿನ ಸೇವೆ, ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಕರುಣೆಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡುವಂಥಹ ಸುದಿನವಾಗಿದೆ. ಯೇಸು ಕ್ರಿಸ್ತು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಬಡವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಉಪಕಾರ ಬೇಕಿಲ್ಲ ಸ್ವೀಕಾರ ಬೇಕಿದೆ ಎಂದು. ಜೀಸಸ್, ಬಡವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಬಡವರ ಮೂಲಕ ಮಾಡಲಾದ ಸೇವೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸಂತ ಲ್ಯೂಕ್ ಅವರ ಗೊಸ್ಪೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಿಜವಾದ ಸಬಲೀಕರಣ ಅಂದರೆ, ಇದೇ ಅಲ್ಲವೇ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಂದು ಕಥೆಯೂ ತುಂಬಾ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಜೀಸಸ್ ಒಂದು ದೇವಾಲಯದ ಖಜಾನೆ ಬಳಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಶ್ರೀಮಂತರು ಬಂದರು, ಸಾಕಷ್ಟು ದಾನ ನೀಡಿದರು. ನಂತರ ಒಬ್ಬ ಬಡ ವಿಧವೆ ಬಂದಳು ಮತ್ತು ಅವಳು 2 ತಾಮ್ರದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದಳು. ಒಂದು ರೀತಿ ನೋಡಿದರೆ 2 ತಾಮ್ರದ ನಾಣ್ಯಗಳು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಭಕ್ತರ ಮನದಲ್ಲಿ ಕೌತುಕತೆ ಹೆಚ್ಚುವುದು ಸಹಜವಾಗೇ ಇತ್ತು. ಆಗ ಜೀಸಸ್ - ಆ ವಿಧವೆ ಮಹಿಳೆ, ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಾನ ನೀಡಿದ್ದಾಳೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬಹಳಷ್ಟು ದಾನ ಮಾಡಿದರು; ಆದರೆ ಆ ಬಡ ಮಹಿಳೆ ತನ್ನದಲ್ಲವನ್ನೂ ದಾನ ಮಾಡಿದಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಡಿಸೆಂಬರ್ 25, ಮಹಾತ್ಮಾ ಮದನ್ ಮೋಹನ್ ಮಾಳವೀಯ ಅವರ ಜಯಂತಿ ಕೂಡಾ ಹೌದು. ಭಾರತೀಯ ಜನರ ಮನದಲ್ಲಿ ಸಂಕಲ್ಪ ಮತ್ತು ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿದ ಮಾಳವೀಯ ಅವರು ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಹೊಸ ದಿಕ್ಕನ್ನು ತೋರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರ ಜಯಂತಿಯಂದು ಭಾವಪೂರ್ಣ ಶೃದ್ಧಾಂಜಲಿ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆಯಷ್ಟೇ ಮಾಳವೀಯ ಅವರ ತಪೋಭೂಮಿಯಾದ ಬನಾರಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಗತಿಪರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡುವ ಸದವಕಾಶ ದೊರೆತಿತ್ತು. ನಾನು ವಾರಣಾಸಿಯ ಬನಾರಸ್ ಹಿಂದೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಮದನ್ ಮೋಹನ್ ಮಾಳವೀಯ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗೆ ಶಿಲಾನ್ಯಾಸ ಕೂಡಾ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಸೆಂಟರ್ ಕೇವಲ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಜಾರ್ಖಂಡ್ ಮತ್ತು ಬಿಹಾರದವರಿಗಿನ, ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ವರದಾನವಾಗಲಿದೆ. ಇಂದು, ಭಾರತ ರತ್ನ, ಪೂರ್ವ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಟಲ್ ಬಿಹಾರಿ ವಾಜಪೇಯಿ ಅವರ ಜನ್ಮದಿನವೂ ಹೌದು. ಈ ದೇಶ ಅಟಲ್‌ಜಿ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನೂ ಎಂದಿಗೂ ಮರೆಯಲಾರದು. ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ದೇಶವನ್ನು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಉತ್ತುಂಗಕ್ಕೇರಿಸಿದೆವು.

ಪಕ್ಷದ ನೇತಾರನಾಗಿ ಆಗಲಿ, ಸಂಸದನಾಗಿ ಆಗಲಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯಾಗಿಯೇ ಆಗಲಿ - ಎಲ್ಲ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಅಟಲ್‌ಜಿಯವರು ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯರು. ಅಟಲ್‌ಜಿಯವರ ಜನ್ಮದಿನದಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನಾಗಿ ಅಟಲ್‌ಜಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸೌಭಾಗ್ಯ ನನಗೆ ದೊರೆತಿತ್ತು. ಎಷ್ಟೋ ನೆನಪುಗಳು ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ತೇಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಇಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ನಾನು ಟ್ವಿಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಒಂದು ಹಳೆಯ ವಿಡಿಯೋ

* ಕೃಪೆ : ಆಕಾಶವಾಣಿ ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕೂಡಾ ಶೇರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನಿಗೆ ಅಟಲ್‌ಜಿ ಅವರ ಸ್ನೇಹದ ಸುರಿಮಳೆಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಹೇಗೆ ಲಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಆ ವಿಡಿಯೋ ನೋಡಿದರೆನೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಿಸ್‌ಮಸ್ ದಿನದಂದು, ದೇಶವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಉಡುಗೊರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ 2 ಯೋಜನೆಗಳ ಲಾಭ ದೊರೆಯಲಿದೆ. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 2 ನವೀನತರ ಯೋಜನೆಗಳು ಆರಂಭವಾಗಲಿವೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿ ಇರಲಿ, ಪಟ್ಟಣವಿರಲಿ, ಓದಿದವರಾಗಲಿ, ಅಶಿಕ್ಷಿತರೇ ಆಗಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ - ಕಾಶ್‌ಲೆಸ್ - ನಗದು ರಹಿತ ಅಂದರೆ ಏನು, ನಗದು ರಹಿತ ವ್ಯಾಪಾರ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹಣವಿಲ್ಲದೇ ಹೇಗೆ ಖರೀದಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕುರಿತು ಕುತೂಹಲ ಮೂಡಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಲಿಯಲು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿ ನೀಡಲು, ಮೊಬೈಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್‌ಗೆ ಬಲ ನೀಡಲು, ಇ ಪೇಮೆಂಟ್ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಲಿ ಎಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ, ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗಂದೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವ ಯೋಜನೆ ಇಂದಿನಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಲಿದೆ. ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಲೆಂದು ಮಾಡಿರುವ ಯೋಜನೆ 'ಲಕಿ ಗ್ರಾಹಕ ಯೋಜನೆ'. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವ ಯೋಜನೆ ಡಿಜಿ ಥನ್ ವ್ಯಾಪಾರ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಡಿಸೆಂಬರ್ 25, ಕ್ರಿಸ್‌ಮಸ್ ಉಡುಗೊರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ 15 ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಡ್ರಾ ಸಿಸ್ಟೆಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನ ದೊರೆಯಲಿದೆ ಮತ್ತು 15 ಸಾವಿರ ಜನರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಜಮೆ ಆಗಲಿದೆ. ಇದು ಇಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆ ಇಂದು ಆರಂಭಿಸಿ 100 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಲಿದೆ. ಪ್ರತಿದಿನ 15 ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ತಲಾ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ದೊರೆಯಲಿದೆ. ನೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಯ ಉಡುಗೊರೆ ದೊರೆಯಲಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಉಡುಗೊರೆ ಪಡೆಯಲು ನೀವು ಮೊಬೈಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ಇ-ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್, ರುಪೇಕಾರ್ಡ್, ಯುಪಿಐ, ಯುಎಸ್‌ಎಸ್‌ಡಿ ಹೀಗೆ ಹಣ ಸಂದಾಯದ ಎಷ್ಟು ಮೂಲಗಳಿವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು

ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನಾಧರಿಸಿಯೇ ಡ್ರಾ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಇಂಥ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಡ್ರಾ ಇರುತ್ತದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನ ಕೂಡಾ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. 3 ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಏಪ್ರಿಲ್ 14 ರಂದು ಡಾಕ್ಟರ್ ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಜನ್ಮ ಜಯಂತಿ ಇದೆ. ಅಂದು ಒಂದು ಬಂಪರ್ ಡ್ರಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಬಹುಮಾನವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಡಿಜಿ ಥನ್ ವ್ಯಾಪಾರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಸ್ವತಃ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲಿ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಕ್ಯಾಶ್‌ಲೆಸ್ ಮಾಡಲು ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲಿ. ಇಂಥ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬಹುಮಾನ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಬಹುಮಾನ ಸಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಬಹುಮಾನವೂ ದೊರೆಯಲಿದೆ. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದವರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಡವರು ಮತ್ತು ಕೆಳ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಯಾರು 50 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಮತ್ತು 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಖರೀದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೇ ಇದರ ಲಾಭ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. 3 ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರೀದಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಈ ಬಹುಮಾನ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕಡು ಬಡವರೂ ಕೂಡ ಯುಎಸ್‌ಎಸ್‌ಡಿ ಬಳಸಿ ಫೀಚರ್ ಫೋನ್ ಇಲ್ಲವೇ ಸಾಧಾರಣ ಫೋನ್ ಬಳಸಿ ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಬಹುದು. ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು. ಮತ್ತು ಹಣ ಸಂದಾಯ ಕೂಡಾ ಮಾಡಬಹುದು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಬಹುಮಾನದ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಾಗಬಹುದು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಜನರು ಎಇಐಎಸ್ ಮೂಲಕ ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಬಹುಮಾನ ಗೆಲ್ಲಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇಂದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ 30 ಕೋಟಿ ರುಪೇ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 20 ಸಾವಿರದಷ್ಟು ಜನ್‌ಥನ್ ಖಾತೆ ಹೊಂದಿದ ಬಡವರ ಬಳಿ ಇವೆ ಎಂದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಬಹುದು, ಈ 30 ಕೋಟಿ ಜನರು ತಕ್ಷಣದಿಂದಲೇ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಜನತೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಯುವಕರಿಗೆ ಖಂಡಿತ ಇದು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲೂ 10ನೇ ಇಲ್ಲ 12ನೇ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳಿರಬಹುದು, ಅವರೂ ಇದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಕಲಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದು ತುಂಬಾ ಸರಳವಾಗಿದೆ. ನೀವು ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಟ್‌ಆಪ್ ಬಳಸಿದಷ್ಟೇ ಸರಳವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ದೇಶವಾಸಿಗಳೇ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಹೇಗೆ ಬಳಸಬೇಕು, ಇ-ಪೇಮೆಂಟ್ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪೇಮೆಂಟ್ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತಿ ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಹಬ್ಬುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಗದು ರಹಿತ ವ್ಯಾಪಾರ, ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ 200 ರಿಂದ 300 ರಷ್ಟು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಬಹುದೊಡ್ಡ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಎಂಥ ದೊಡ್ಡ ನಿರ್ಣಯ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಯಾವ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ, ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ನಗದಿನ ಬದಲಾಗಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪೇಮೆಂಟ್ ಪದ್ಧತಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಂಥ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಾನು ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಂಧ್ರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀಯುತ ಚಂದ್ರಬಾಬು ನಾಯ್ಡು ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದು ಈ ಕುರಿತಾದ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ತಮ್ಮ ವತಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಸ್ಸಾಂ ಸರ್ಕಾರ

ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರದ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಶೇ. 10 ರಷ್ಟು ರಿಯಾಯಿತಿ ನೀಡುವ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. 75 ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಹಕರಿಂದ ಜನವರಿಯಿಂದ ಮಾರ್ಚ್ ಒಳಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 2 ಬಾರಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಹುಮಾನ ದೊರೆಯಲಿದೆ. 31 ಮಾರ್ಚ್ 2017 ರೊಳಗೆ ಒಂದೊಮ್ಮೆ 100% ಡಿಜಿಟಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸಾಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತಮ್ ಪಂಚಾಯತ್ ಫಾರ್ ಡಿಜಿ-ಟ್ರಾನ್ಸಾಕ್ಷನ್ ಯೋಜನೆಯಡಿ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಹುಮಾನ ನೀಡಲು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಯಾವ ರೈತರು ಬೀಜ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರ ಖರೀದಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವರೋ ಅಂಥ ಮೊದಲ 10 ರೈತರಿಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕೃಷಿಕ ಶಿರೋಮಣಿ ಸನ್ಮಾನದ ಜೊತೆಗೆ ಅಸ್ಸಾಂ ಸರ್ಕಾರದವರು 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಹುಮಾನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅಸ್ಸಾಂ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ಇದೇ ರೀತಿಯ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನೂ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೂಡ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಡ ರೈತರಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಫಲ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿವೆ. ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಜಿಎನ್‌ಎಫ್‌ಸಿ ಗುಜರಾತ್ ನರ್ಮದಾ ವ್ಯಾಲಿ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ ಮತ್ತು ಕೆಮಿಕಲ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ನವರು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು ಗೊಬ್ಬರ ಮಾರಾಟದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಷಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 35 ಸಾವಿರ ರೈತರಿಗೆ 5 ಲಕ್ಷ ಗೊಬ್ಬರದ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದೆಲ್ಲ ಕೇವಲ 2 ವಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೋಜಿನ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಜಿಎನ್‌ಎಫ್‌ಸಿ ಯವರ ಗೊಬ್ಬರ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಶೇ. 27 ರಷ್ಟು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ.

ಸೋದರ ಸೋದರಿಯರೇ, ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಜೀವನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಂಘಟಿತ ವಲಯ

ಬಹುದೊಡ್ಡದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಂಥವರ ಕೂಲಿ ಹಣವನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶೋಷಣೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತು. ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಿಗಬೇಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 80 ರೂಪಾಯಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. 80 ರೂಪಾಯಿ ದೊರೆಯಬೇಕಿದ್ದಲ್ಲಿ 50 ರೂಪಾಯಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರು ಇನ್‌ಶುರೆನ್ಸ್‌ನಂಥ ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಲವಾರು ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನಗದು ರಹಿತ ಪಾವತಿ ಆಗ್ತಾ ಇದೆ. ಹಣ ನೇರವಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಜಮಾ ಆಗ್ತಾ ಇದೆ. ಒಂದು ರೀತಿ ಅಸಂಘಟಿತ ವಲಯ ಸಂಘಟಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಶೋಷಣೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಪಡೆಯುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿತಗೊಳ್ಳುವುದೂ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಬಡವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ಹಣ ಸಿಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿನ ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ, ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಯುವಕಿರುವಂಥ ದೇಶ. ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಸಹಜ ಸಾಧ್ಯ. ಭಾರತದಂತಹ ದೇಶ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಯುವಕರು ಸ್ಪಾರ್ಟ್ ಅಪ್‌ನಿಂದಾಗಿ ಬಹಳ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇ ಡಿಜಿಟಲ್ ಶಿರೋಮಣಿ ಒಂದು ಸುವರ್ಣಾವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಯುವಕರು ಹೊಸ ಹೊಸ ಐಡಿಯಾಗಳು ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಗಳಿಂದ, ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಂದ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬಲ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ನೀಡಬೇಕು. ಆದರೆ ದೇಶವನ್ನು ಕಷ್ಟ ಹಣ

ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಈ ಅಭಿಯಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಒಗ್ಗೂಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ದೇಶ ಬಾಂಧವರೇ, ನಾನು ಪ್ರತಿ ಬಾರಿಯೂ ಮನದಾಳದ ಮಾತಿಗೆ ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಆಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಾರಿ ಮೈಗೌ ಮತ್ತು ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಗಳು ಬಂದವು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. 80 ರಿಂದ 90 ರಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಹಣ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟದ ಕುರಿತಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ನೋಟು ಅಮಾನ್ಯಗೊಳಿಸಿದ ಕುರಿತು ಜನರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಅವನ್ನು 3 ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲ ಜನರು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಹೇಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಳ್ಳೆ ಪವಿತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎಂತೆಂಥ ಗಲಾಟೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಹೇಗೆ ಅನ್ಯಾಯದ ಹೊಸ ರೂಪಗಳ ಅವಿಷ್ಕಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಪತ್ರ ಬರೆದ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು, ಕಷ್ಟ ಹಣ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಆಗಬೇಕು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಠೋರ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು

ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಹಿಂಜರಿಯಬಾರದು ಎಂದು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿ ಬರೆದ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಇಷ್ಟೊಂದು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದು ನನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಯುತ ಗುರುಮಣಿ ಕೇವಲ್ ಅವರು ಮೈಗೌಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು, ಕಪ್ಪು ಹಣದ ತಡೆಗೆ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮ ಪ್ರಶಂಸನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾಗರಿಕನಿಗೆ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷವಿದೆ. ನಾವು ಕಪ್ಪು ಹಣ ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಸೈನಿಕರಂತೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಗುರುಮಣಿ ಕೇವಲ್ ಅವರೇನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಯೋ ದೇಶದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಿಂದ ಇದೇ ಭಾವನೆ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮುತ್ತಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಜನತೆ ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಯಾರಿಗೆ ತಾನೇ ಸಂಕಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ನನಗೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕಾಗಿ, ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಕಷ್ಟ, ದುಃಖ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗಳ ಮಧ್ಯೆಯೂ ದೇಶದ ಜನತೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಎದೆಯೊಡ್ಡಿ ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಜನರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಏಜೆಂಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಚೇಂಜ್ ಅಂದರೆ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹರಿಕಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಜನತೆಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಕೇವಲ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಜನತೆಯನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಆಯ್ದು ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೊಂದು ಗಾಳಿ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಹಣದ ವಿರುದ್ಧದ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತವಾದದ ಲೇಪವನ್ನು ಹಚ್ಚುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ನಡೆದವು. ಯಾರೋ ನೋಟಿನ ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಸ್ಟೆಲಿಂಗ್ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗಾಳಿ ಮಾತು ಹುಟ್ಟಿಸಿದರೆ,

ಇನ್ನಾರೋ ಉಪ್ಪಿನ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು, ಮತ್ತಾರೋ 2000 ಮುಖ ಬೆಲೆಯ ನೋಟುಗಳೂ ರದ್ದಾಗಲಿವೆ ಎಂದು 500 ಮತ್ತು 100 ಮುಖ ಬೆಲೆಯ ನೋಟುಗಳು ರದ್ದಾಗಲಿವೆ ಎಂದು ವದಂತಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ ವಿಭಿನ್ನ ವದಂತಿಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಯಾರೂ ಕದಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ತಮ್ಮ ಕ್ರಿಯೇಟಿವಿಟಿ ಮೂಲಕ, ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ, ವದಂತಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವವರ ಮುಖವಾಡವನ್ನೂ ಕಳಚಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹಿಡಿದೆತ್ತಿದರು. ಜನರ ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ನೂರಾರು ನಮನಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ದೇಶವಾಸಿಗಳೇ, 125 ಕೋಟಿ ಜನತೆ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದಾಗ ಯಾವುದೂ ಅಸಂಭವವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಜನತಾ ಜನಾರ್ಥನರೇ ಈಶ್ವರನ ಸ್ವರೂಪವಾದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಆಶೀರ್ವಾದವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಹಣದ ವಿರುದ್ಧದ ಮಹಾಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸದನದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಹಣದ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸಲ್ ಫಂಡಿಂಗ್‌ನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲೂ ವಿಸ್ತೃತ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಸದನದ ಕಲಾಪ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಉತ್ತಮ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾರೋ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮುಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸುದ್ದಿ ಹಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದಲ್ಲ ಸುಳ್ಳು. ಕಾನೂನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ. ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಲೀ, ಸಂಘಟನೆಯಾಗಲೀ ಇಲ್ಲವೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವಾಗಲೀ ಎಲ್ಲರೂ ಕಾನೂನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಯಾರು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ

ಮತ್ತು ಕಪ್ಪುಹಣದ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾರರೋ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದರಲ್ಲೇ ನಿರತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪದೇ ಪದೇ ಏಕೆ ನಿಯಮ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವುದು ಜನತಾ ಜನಾರ್ಥನರಿಗಾಗಿ. ಜನತೆಯಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಫೀಡ್‌ಬ್ಯಾಕ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಜನತಾ ಜನಾರ್ಥನರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ, ಯಾವ ನಿಯಮದಿಂದಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯವಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಸಂವೇದನಶೀಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಜನತಾ ಜನಾರ್ಥನರ ಸುಖ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಏನೆಲ್ಲ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಬದಲಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ನಾನು ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು 8ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಮೊದಲನೇ ದಿನವೇ ಹೇಳಿದ್ದೆ, ಈ ಹೋರಾಟ ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದು ಎಂದು. 70 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮೋಸ ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವೆಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಗಳು ಕೈಗೊಂಡಿವೆ? ಅವರ ಶಕ್ತಿ ಎಷ್ಟು? ಇಂಥವರೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಪ್ರೈಮೋಟಿಗೆ ಇಳಿದಾಗ ಅವರು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸೋಲಿಸಲು ನಿತ್ಯವೂ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೊಸ ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿದಾಗ ನಾವು ತಿರುಗೇಟು ನೀಡಲು ಹೊಸ ಮಾರ್ಗ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಲ್ಲವೇ. ನೀನು ಸೇರಾದ್ರೆ ನಾನು ಸವಾಲ್ ಸೇರು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಿಗಳನ್ನು, ಕಪ್ಪು ಹಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಬರೆದ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಗಲಾಟೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ, ಎಂಥ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಚರ್ಚೆ ಆಗಿದೆ.

ನನ್ನ ಪ್ರಿಯ ದೇಶಬಾಂಧವರನ್ನು ಒಂದು ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ದಿನವೂ ಜನರು ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹಣವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ದಾಳಿಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆ ಜನರೇ ಸಿಕ್ಕಿಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೀವು ಟಿವಿ ವಾಹಿನಿಗಳ

ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಇರಬಹುದು. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯ್ತು, ನಾನು ಒಳಗುಟ್ಟು ಹೇಳಬಿಡಲೇ, ಗುಟ್ಟು ಏನಪ್ಪಾ ಅಂದ್ರೆ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿ ನನಗೆ ಜನರಿಂದಲೇ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಏನೆಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾಗರಿಕರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಫಲತೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಬಹುದು - ನನ್ನ ದೇಶದ ಜಾಗೃತ ನಾಗರಿಕರು ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಯಲಿಗಳೆಯಲು ಎಂಥ ರಿಸ್ಕ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಬರುವ ಮಾಹಿತಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಫಲತೆಯೂ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಥ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲೆಂದೇ ಒಂದು ಇ-ಮೇಲ್ ಅಡ್ರೆಸ್ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಮೈಗೌಗೆ ಕೂಡ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರ ಇಂಥ ಎಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಹೋರಾಡುವುದು ಇನ್ನೂ ಸುಲಭ ಎಂದು ನನಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ.

3 ನೇ ವಿಭಾಗದ ಪತ್ರ ಬರೆಯುವ ಜನರ ಗುಂಪು ತುಂಬಾ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಮೋದಿಯವರೇ ದಣಿಯಬೇಡಿ, ನಿಲ್ಲಬೇಡಿ, ಎಷ್ಟು ಕಠಿಣ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಆದರೆ ಇದೀಗ ಒಮ್ಮೆ ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಗುರಿ ತಲುಪಲೇಬೇಕಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಪತ್ರ ಬರೆದ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವೂ ಇದೆ, ಆಶೀರ್ವಾದವೂ ಇದೆ. ಇದು ಪೂರ್ಣ ವಿರಾಮವಲ್ಲ, ಇದು ಕೇವಲ ಆರಂಭ ಅಷ್ಟೇ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ನೀಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲೇಬೇಕಿದೆ ದಣಿಯುವ ಅಥವಾ ನಿಲ್ಲುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನು 125 ಕೋಟಿ ಜನರ ಆಶೀರ್ವಾದವಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ.

ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇನಾಮಿ ಸ್ವತ್ತಿನ ಒಂದು ಕಾನೂನಿದೆ. 1988 ರಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಎಂದೂ ಅದರ

ನಿಯಮಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನೋಟಿಫೈ ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ, ಅದು ತಣ್ಣಗೇ ಉಳಿದುಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ನಾವು ಅದನ್ನು ಹೊರ ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಬೇನಾಮಿ ಸ್ವತ್ತಿನ ವಿರುದ್ಧ ಬಹಳ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನು ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿದೆ. ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ, ಜನರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ, ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕಿದೆಯೋ ಅದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ.

ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ದೇಶಬಾಂಧವರೇ, ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಮನ್ ಕೀ ಬಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ, ಈ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ನಡುವೆಯೂ ನಮ್ಮ ರೈತಬಾಂಧವರು ಬಿತ್ತನೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ದಾಖಲೆ ಮುರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದೊಂದು ಶುಭ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ. ಈ ದೇಶದ ಕಾರ್ಮಿಕನಾಗಲೀ, ರೈತನಾಗಲೀ, ಯುವಕರಾಗಲೀ ಇವರೆಲ್ಲರ ಶ್ರಮ ಹೊಸ ರಂಗು ಮೂಡಿಸಿದೆ. ಕಳೆದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ ಆರ್ಥಿಕ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಬಹಳ ಗೌರವದಿಂದ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾರತ ವಿಶ್ವ ರ್ಯಾಂಕಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಡೂಯಿಂಗ್ ಬಿಸಿನೆಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ರ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ನಾವು ಭಾರತದ ವ್ಯಾಪಾರಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಸರಿದೂಗುವಂತೆ

ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಫಲತೆಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಯುಎನ್‌ಸಿಟಿಎಡಿ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾದ ವರ್ಲ್ಡ್ ಇನ್ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಅನುಸಾರ 2016-18ರ ಸಾಲಿನ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಆತಿಥೇಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸ್ಥಾನ 3 ಕ್ಕೇರಿದೆ. ವರ್ಲ್ಡ್ ಎಕಾನಮಿಕ್ ಫೋರಮ್‌ನ ಗ್ಲೋಬಲ್ ಕಾಂಪಿಟಿಟಿವೆನೆಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತ 32 ನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿದೆ. ಗ್ಲೋಬಲ್ ಇನ್ಸೂವೇಶನ್ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ 2016 ರಲ್ಲಿ ನಾವು 16 ಸ್ಥಾನಗಳ ಏರಿಕೆ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಫರ್‌ಫಾಮೆನ್ಸ್ ಇಂಡೆಕ್ಸ್ 2016 ರಲ್ಲಿ 19 ರ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಏರಿಕೆ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಭಾರತ ಪ್ರಗತಿಯತ್ತ ಸಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೇ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿವೆ.

ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ದೇಶ ಬಾಂಧವರೇ, ಈ ಬಾರಿ ಸಂಸತ್ತಿನ ಕಲಾಪ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮುನಿಸಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸಂಸತ್ತಿನ ಆಗು ಹೋಗುಗಳ ಬಗೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ ರೋಷ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಮತ್ತು ಉಪ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಮುನಿಸನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಒಳ್ಳೆದು ಘಟಿಸಿದಾಗ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಸಂತೋಷ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಸತ್ತಿನ ಸದ್ಗುಣದ ಮಧ್ಯೆಯೇ ಆದ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸದತ್ತ ದೇಶದ ಗಮನ ಹರಿದಿಲ್ಲ. ಸೋದರ ಸೋದರಿಯರೇ, ಇಂದು ನನಗೆ ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಲು ತುಂಬಾ ಗರ್ವವೆನಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು

ಹರ್ಷದಾಯಕವೆನಿಸುತ್ತಿದೆ. ದಿವ್ಯಾಂಗರ ಕುರಿತಾದ ನಿಶ್ಚಿತ ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದುವರಿದಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ರಾಜ್ಯ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಲೋಕ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ದಿವ್ಯಾಂಗರ ಪರವಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ದಿವ್ಯಾಂಗರ ಕುರಿತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಸ್ವತಃ ಈ ವಿಷಯದ ಅಭಿಯಾನಕ್ಕೆ ವೇಗ ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ದಿವ್ಯಾಂಗರಿಗೆ ಅವರ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಸನ್ಮಾನ ಸಿಗಲಿ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ಯಾರಾ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಪದಕಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವ ಮೂಲಕ ದಿವ್ಯಾಂಗರ ಸೋದರ ಸೋದರಿಯರು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ಭರವಸೆಗಳಿಗೆ ಇಂಜು ನೀಡಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿಜಯದಿಂದ ದೇಶದ ಗೌರವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಜನರನ್ನು ಬೆರಗುಗೊಳಿಸಿದರು. ನಮ್ಮ ದಿವ್ಯಾಂಗರ ಸೋದರ ಸೋದರಿಯರು ದೇಶದ ಇತರ ನಾಗರಿಕರಂತೆ ಅಮೂಲ್ಯ ಆಸ್ತಿ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ಮೂಲಕ ದಿವ್ಯಾಂಗರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಿವೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಇಂದು ನಾನು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷದಿಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಶೇ 4 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಾಂಗರ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ದೂರುಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದ 2 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಾಂಗರಿಗಾಗಿ 4350 ಕ್ಯಾಂಪ್ ಆಯೋಜಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವುದರಿಂದ ದಿವ್ಯಾಂಗರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ

ಎಷ್ಟು ಸಂವೇದನಶೀಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಅಂದಾಜಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. 352 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಮೊತ್ತದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 5 ಲಕ್ಷ 80 ಸಾವಿರ ದಿವ್ಯಾಂಗರ ಸೋದರ ಸೋದರಿಯರಿಗೆ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಹಂಚಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭಾವನೆಗಳಿಗನುಸಾರ ಹೊಸ ಕಾನೂನನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ದಿವ್ಯಾಂಗರ ಶ್ರೇಣಿ 7 ಬಗೆಯದ್ದಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಈಗ ಕಾನೂನು ನಿರ್ಮಿಸಿ 21 ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 14 ಹೊಸ ಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ದಿವ್ಯಾಂಗರ ಇಂಥ ಎಷ್ಟೋ ಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹಲವರಿಗೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆತಿದೆ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಂತಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಥಲಾಸೆಮಿಯಾ, ಪಾರ್ಕಿನ್ಸನ್, ಕುಬ್ಜರು ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಈ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಯುವ ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೌರವಹೆಚ್ಚಿಸುವಂಥ ಸುದ್ದಿಗಳು ಕೇಳಿ ಬಂದವು. ಭಾರತೀಯರಾಗಿರುವ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೆಮ್ಮೆಯೆನಿಸುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೇ. ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ತಂಡಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ವಿರುದ್ಧ 4-0 ಅಂಕಗಳಿಂದ ಸಿರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಯ ಲಭಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಯುವ ಕ್ರೀಡಾಳುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಯುವಕ ಕರುಣ್ ನಾಯರ್ ತ್ರಿಶತಕ ಬಾರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಹುಲ್ 199 ರನ್‌ಗಳನ್ನು ಪೇರಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಟೆಸ್ಟ್ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ವಿರಾಟ್ ಕೋಟ್ಲಿ ಉತ್ತಮ

ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಜೊತೆಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ಭಾರತೀಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ತಂಡದ ಆಫ್-ಸಿನ್ನರ್ ಆರ್. ಅಶ್ವಿನ್ ಅವರನ್ನು ಐ.ಸಿ.ಸಿ. 2016 ರ 'ಕ್ರಿಕೆಟಿಯರ್ ಆಫ್ ದ ಇಯರ್' ಮತ್ತು 'ಬೆಸ್ಟ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಕ್ರಿಕೆಟಿಯರ್' ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು ಮತ್ತು ಶುಭಾಶಯಗಳು. ಹಾಕಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ 15 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಅದ್ಭುತ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿದೆ. ಜೂನಿಯರ್ ಹಾಕಿ ಟೀಮ್ ವರ್ಲ್ಡ್ ಕಪ್ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಹಿಡಿತ ಸಾಧಿಸಿದೆ. 15 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಜೂನಿಯರ್ ಹಾಕಿ ಟೀಮ್ ಗೆ ವರ್ಲ್ಡ್ ಕಪ್ ಗೆಲ್ಲುವ ಅವಕಾಶ ಲಭಿಸಿದೆ. ಈ ವಿಜಯಕ್ಕೆ ಯುವ ಕ್ರೀಡಾಳುಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ. ಈ ವಿಜಯ ಭಾರತೀಯ ಹಾಕಿ ತಂಡದ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಶುಭ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ನಮ್ಮ ಮಹಿಳಾ ಕ್ರೀಡಾಳುಗಳು ಕೂಡಾ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದರು. ಭಾರತದ ಮಹಿಳಾ ಹಾಕಿ ತಂಡ ಏಶಿಯನ್ ಚಾಂಪಿಯನ್ಸ್ ಟ್ರೋಫಿ ಗೆದ್ದಿದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆಯಷ್ಟೇ ಅಂಡರ್ 18 ಏಶಿಯಾ ಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮಹಿಳಾ ಹಾಕಿ ತಂಡ ಕಂಚಿನ ಪದಕ ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಾನು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮತ್ತು ಹಾಕಿ ತಂಡದ ಎಲ್ಲ ಕ್ರೀಡಾಳುಗಳನ್ನು ತುಂಬು ಹೃದಯದಿಂದ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ದೇಶ ಬಾಂಧವರೆ, 2017 ನೇ ವರ್ಷ ಹೊಸ ಉತ್ಸಾಹ ಹೊಸ ಹುರುಪಿನಿಂದ ತುಂಬಿರಲಿ. ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಸಂಕಲ್ಪಗಳು ಸಿದ್ಧಿಸಲಿ. ವಿಕಾಸದ ಹೊಸ ಉತ್ತುಂಗವನ್ನು ತಲುಪೋಣ. ಸುವಿ ಶಾಂತಿಯುತ ಜೀವನ ನಡೆಸುವ ಅವಕಾಶ ಕಡುಬಡವರಿಗೂ ಲಭಿಸಲಿ. 2017ರ ನೂತನ ಸಂವತ್ಸರದ ಅನಂತ ಅನಂತ ಶುಭಾಶಯಗಳು. ಅನಂತ ಧನ್ಯವಾದಗಳು

ಯೋಜನಾ

ಫೆಬ್ರವರಿ 2017 ಸಂಚಿಕೆಯ ವಿಷಯ

ಮಿತ ನಗದಿನ ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಸೆಂಟ್ರೆ ಉಪಕ್ರಮ - ನಂತರದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು

* ಕಿರನ್ ರಿಜಿಜು

4. ವಿಪತ್ತಿಗೆ ಸ್ಪಂದನೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ವಿಪತ್ತಿನ ನಂತರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಚೇತರಿಕೆಗೆ ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು.

ವಿಕೋಪದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿ, ಜೀವ ಹಾನಿ, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಹಾನಿ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಹಾನಿಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಈ ಸೆಂಟ್ರೆ ಕಟ್ಟುಪಾಡು ನೀಡಿದೆ. ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು, ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಬಹು ಬೇಗ ಎಚ್ಚರಿಕಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಲುಪುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ಗುರಿ ಸಹ ಈ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ.

2005ರ ಹ್ಯೂಗೋ ಕ್ರಿಯಾ ಒಡಂಬಡಿಕೆ (ಹೆಚ್.ಎಫ್.ಎ) ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ದಶಕಗಳು ಕಳೆದಿದ್ದು, ವಿಪತ್ತಿನ ನಷ್ಟದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈಗಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ನೀಡಿದೆ. ಹೆಚ್.ಎಫ್.ಎ. ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ಘಟಕಗಳು ವಿಪತ್ತಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳ ಮುಂದುವರಿಕೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾಗೂ ಹಲವಾರು ವಿನೂತನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಸೆಂಟ್ರೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ಹಾಗೂ ವಿಕೋಪದ ಆಪತ್ತಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು

ನವದೆಹಲಿಯು ಶ್ರಮೇಣನವು
 ಸೆಂಟ್ರೆ ಕಟ್ಟುಪಾಡನ್ನು
 ಏಷ್ಯಾ ಫೆಲಿಸಿಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ
 ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಮಾರಾಟಿಸಲಾಯಿತು
 ಪ್ರಕಾಶನಿಯಾಚಿತ್ತಲ್ಲದೆ,
 ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ
 ಸೆಂಟ್ರೆ ಕಟ್ಟುಪಾಡಿನ
 ಅಂಶಗಳನ್ನು
 ಅತ್ಯಂತ ತುರ್ತಾಗಿ
 ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲೇಕು
 ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು
 ಇಮ್ಮಡಿಗೊಳಿಸಿತು.
 ನವದೆಹಲಿಯು ಶ್ರಮೇಣನವು
 ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು
 ವಿಕೋಪದ ಅಪಾಯ
 ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆ ಸಂಬಂಧದ
 10 ಅಂಶಗಳ
 ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು
 ಬಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.

ಮಾರ್ಚ್ 18, 2015 ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಿನ. ಭಾರತ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ 188 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 15 ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ದಿನ ಇದು. ಜಪಾನ್ ಸೆಂಟ್ರೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ವಿಪತ್ತಿನ ಅಪಾಯ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕುರಿತು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ 3ನೇ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು "ಸೆಂಟ್ರೆ ಚೌಕಟ್ಟು" 'ಸೆಂಟ್ರೆ ಕಟ್ಟುಪಾಡು' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೂತೂಹಲಕಾರಿ ಅಂಶವೆಂದರೆ 2015ರ ನಂತರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಪ್ಪಂದಗಳ ಪೈಕಿ ಇದುವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತಾ ವಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಏಳು ಗುರಿಗಳನ್ನು 2030ರ ವೇಳೆಗೆ ಸಾಧಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ ಹೊಂದಿದೆ. ವಿಕೋಪ ಅಪಾಯಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿಪತ್ತಿನ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ತಗ್ಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಗುರಿಯನ್ನು ಈ ಚೌಕಟ್ಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸೆಂಟ್ರೆ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತಾ ವಲಯಗಳೆಂದರೆ,

1. ಆಪತ್ತನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದು;
2. ಆಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು;
3. ವಿಪತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣದ ಮೇಲೆ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವುದು;

* ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಗೃಹಖಾತೆ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು ಹಾಗೂ ಏಶಿಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಕೋಪದ ಅಪಾಯ ತಗ್ಗಿಸಲು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಿಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು.

ತಗ್ಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಈ ಹೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಗಮನಿಸಿದೆ.

ಸೆಂಟ್ರೆ ಕಟ್ಟುಪಾಡಿಗೆ ತನ್ನ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿರುವ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಸೆಂಟ್ರೆ ಫೋಷಣೆ ನಂತರ ಹಲವಾರು ಮಹತ್ವದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸೆಂಟ್ರೆ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಂತೆ ಭಾರತ “ವಿಕೋಪ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕುರಿತಾದ ಏಶಿಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಚಿವರ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಭಾರತ 2016ರ ನವೆಂಬರ್ ನಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಿ “ನವದೆಹಲಿ ಫೋಷಣೆ” ಹಾಗೂ “ಸೆಂಟ್ರೆ ಕಟ್ಟುಪಾಡು” ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಯನ್ನು” ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ. ಸೆಂಟ್ರೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಕೋಪದ ಆಪತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾರ್ಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವಂತೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿತಲ್ಲದೆ ಏಶಿಯಾ ಹಾಗೂ ಫೆಸಿಫಿಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿತು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸೆಂಟ್ರೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ದೊರೆತಿದೆ.

ಒಂದೆಡೆ, ನವದೆಹಲಿಯ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಸೆಂಟ್ರೆ ಕಟ್ಟುಪಾಡನ್ನು ಏಷ್ಯಾ ಫೆಸಿಫಿಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಾಡಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿತ್ತಲ್ಲದೆ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಸೆಂಟ್ರೆ ಕಟ್ಟುಪಾಡಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ತುರ್ತಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಗೊಳಿಸಿತು. ನವದೆಹಲಿಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ವಿಕೋಪದ ಅಪಾಯ ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆಯ ಸಂಬಂಧ 10 ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ - 1 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಸೆಂಟ್ರೆ ಕಟ್ಟುಪಾಡಿನ 2015-2030ರ ಅವಧಿಯ ಆದ್ಯತೆಗಳು, ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಗುರಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಆದ್ಯತಾ ಕ್ರಮಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

ಪಟ್ಟಿ - 1

ವಿಕೋಪದ ಅಪಾಯ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕುರಿತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏಶಿಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಚಿವರ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲ ಮಂಡಿಸಿದ 10 ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ ಇಂತಿದೆ.

1. ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ, ರಸ್ತೆಗಳು, ಕಾಲುವೆಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಶಾಲೆಗಳು, ಸೇತುವೆಗಳು ಮುಂತಾದವು ವಿಕೋಪದಿಂದ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಸೂಕ್ತ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ವಿಕೋಪದ ನಂತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಚೇತರಿಕೆಗಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವುದು. ವಿಕೋಪ ಚೇತರಿಕೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಒಕ್ಕೂಟವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
2. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು, ಬಹು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವರೆಗೂ ವಿಕೋಪದಿಂದ ಎದುರಿಸುವ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು.
3. ವಿಕೋಪದ ಅಪಾಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಹಾಗೂ ನಾಯಕತ್ವಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು.
4. ಎಲ್ಲಾ ಅಪಾಯಗಳಿಗೂ ವಿಶ್ವಮಟ್ಟದ ರಿಸ್ಕ್ ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಮಾಡಲು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವುದು.
5. ನಮ್ಮ ವಿಕೋಪದ ಅಪಾಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪ್ರಯತ್ನದ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
6. ವಿಕೋಪದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಸಂಪರ್ಕಜಾಲವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
7. ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲ ಹಾಗೂ ಮೊಬೈಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ದೊರೆತ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
8. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
9. ವಿಕೋಪದಿಂದ ಕಠಿಣ ಪಾಠ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಾತರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ವಿಕೋಪದ ನಂತರ ಮನೆಗಳ ಪುನರ್ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
10. ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಪಂದನೆ ನೀಡಲು ಮಹತ್ತರವಾದ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು.

ಸೆಂಟ್ರೆ ಕಟ್ಟುಪಾಡು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ AMCDRR 2016ರ ಸಚಿವರ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ 1 ಮಿಲಿಯನ್ ಅಮೆರಿಕನ್ ಡಾಲರ್‌ನಷ್ಟು ಮೊತ್ತದ ನೆರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಸೆಂಟ್ರೆ 4 ಆದ್ಯತೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಕೋಪ ಸ್ಪಂದನಾ ಪಡೆ (National Disaster Response Force-NDRF) ಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿದೆ. ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ ಸಲಕರಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಪಡೆಯನ್ನು ವೃತ್ತಿಪರ ವಿಕೋಪ ಸ್ಪಂದನಾ ಪಡೆಯಾಗಿ ಬಲಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ವಿಕೋಪ ಸ್ಪಂದನಾ ಪಡೆಯ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸಲು 250 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಸುತ್ತು ನಿಧಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಕೋಪ ಸ್ಪಂದನಾ ನಿಧಿ (National Disaster Response Reserve) ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ. ಈ ನಿಧಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ವಿಕೋಪ ಸಂಭವಿಸಿದ ತಕ್ಷಣವೇ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿ, ಔಷಧಿ, ಟೆಂಟ್‌ಗಳು, ತುರ್ತು ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಒದಗಿಸಲು ಎನ್.ಡಿ.ಆರ್.ಎಫ್.ಗೆ ಬಲನೀಡಲಿದೆ.

ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ, ಜಪಾನ್‌ನಲ್ಲಿ 2011ರಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಭೂಕಂಪದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 2015ರಲ್ಲಿ ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿ

ಸಂಭವಿಸಿದ ಭೂಕಂಪದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಕೋಪ ಪರಿಹಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಅತ್ಯಂತ ಬದ್ಧತೆಯಿಂದ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ, ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೂ ತನ್ನ ಪರಿಣಿತಿ ಹಾಗೂ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ಸುಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿತು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲು ನಿರಂತರವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಾರ್ಕ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕೋಪದ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಹಾಗೂ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಾರ್ಕ್ ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾರ್ಕ್ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ.

ಸಾರ್ಕ್ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು 2015ರಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಭವ ಹಾಗೂ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ವೇದಿಕೆ ಒದಗಿಸಿತಲ್ಲದೆ, ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ವಿಕೋಪ ಸ್ವಂದನೆ ಕುರಿತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಹಕಾರದ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ತನ್ನ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ದೃಢೀಕರಿಸಿತು. ಇದೇ ರೀತಿ ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯನ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸೆಂಟರ್ ಫಾರ್ ಓಷಿಯನ್ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಸರ್ವಿಸಸ್ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತಿರುವ ಇತರ 28 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಮುನ್ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

ಐದನೆಯದಾಗಿ, ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಜವಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಕೋಪ ಸಂಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಚೇತರಿಕೆಯ ಗುಣಾಧಿಕೃತ ಕೇಂದ್ರದ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಒದಗಿಸಲು ಜವಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದೊಂದಿಗೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಬಹು ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳ

ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಈ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಬಲವರ್ಧನೆ ಈ ಕೇಂದ್ರದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಕೋಪ ಸ್ವಂದನಾ ಪಡೆಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯನ್ನು ನಾಗಪುರದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಗರಿಕ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ಈ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಮೂಲಕ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವಂದನಾ ಪಡೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಗ್ನಿ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸಲು ಹಾಗೂ ಬಲವರ್ಧನೆ ಮಾಡಲು 205 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ವಿಕೋಪ ತಡೆಯುವ ಮೂಲ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಸರ್ಕಾರ 14ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯ ವಿಕೋಪ ಸ್ವಂದನಾ ಪಡೆಗಳಿಗೆ 61,220 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದೆ. (ಈ 61,220 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ 47,029.50 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಗಳ 14,905 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳು ಸೇರಿವೆ.) ಈ ಹಂಚಿಕೆಯು 2015-16 ರಿಂದ 2019-20ರ ಅವಧಿಗೆ ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆ. 13ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು 2010-11 ರಿಂದ 2014-15ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದ 33,580.93 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ 14ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ, ರಾಜ್ಯ ವಿಕೋಪ ಸ್ವಂದನಾ ನಿಧಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಕೋಪ ಸ್ವಂದನಾ ನಿಧಿಯ ಮೂಲಕ ಹಣ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಕೋಪದ ತೀವ್ರತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. 2015-16ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 17,749.18 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳನ್ನು (ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಕೋಪ ಸ್ವಂದನಾ ನಿಧಿಯು 5297.22 ಕೋಟಿ ರೂ.

ಸಹ ಸೇರಿದೆ) ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ವಿಪತ್ತುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ವಿಕೋಪದ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪಾತ್ರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವ ಜೊತೆಗೆ ಖಾಸಗಿ ವಲಯ ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗೀದಾರರು ವಿಕೋಪ ಎದುರಿಸಲು ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಲು ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲು, ಪರಿಹಾರ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೆಂಡೈ ಕಟ್ಟುಪಾಡು ಕರೆ ನೀಡಿದೆ. ವಿಕೋಪದ ಅಪಾಯ ತಗ್ಗಿಸುವ ಅಭಿಯಾನದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಕಾರದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ನಂಬಲರ್ಹ ಹಾಗೂ ಒಪ್ಪುವಂತಹ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹಾಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಹಂಚಿಕೊಂಡು, ವಿಕೋಪದ ಅಪಾಯ ತಗ್ಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು; ಸುಸ್ಥಿರ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯವು ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ನಗರೀಕರಣವನ್ನು ಸಹ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಶಿಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಚಿವ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಫಲಶ್ರುತಿಯನ್ನು 2016ರ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ, ರಾಜಕೀಯ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಹಾಗೂ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಭವಿಷ್ಯದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಈ ಸಮಾವೇಶ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. □

ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

* ಡಾ. ಪಿ.ಜಿ. ಧರ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ

ಭಾರತವು
ನಿಸ್ಸತ್ಯಗಳನ್ನು
ಗುರುತಿರುವ
ಉತ್ತಮ ನುಟ್ಟದ
ವೈಜ್ಞಾನಿಕ
ಶಾಗೂ
ಶಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು
ಹೊಂದಿದೆ.
ಆದರೆ
ಇವು
ಶಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ
ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು,
ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು,
ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು
ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ
ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

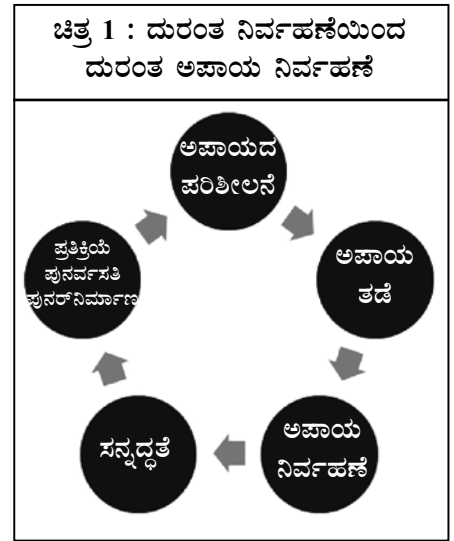
ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಈಗ ಕೇವಲ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾತ್ರವಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಅದೀಗ ವಿಪತ್ತಿನಿಂದಂಟಾಗುವ ಆಪತ್ತಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯೆಂದರೆ ವಿಪತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದದ್ದಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಮಾನವಜನ್ಯವಾಗಿರಲಿ ಅದರಿಂದಂಟಾಗುವ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು, ಹಾನಿಯನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಇದರರ್ಥ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ವಿಪತ್ತನ್ನು ಹಲವಾರು ರಚನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಲಭ್ಯವಿರುವ ತಾಂತ್ರಿಕಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ವಿಭಜಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ವಿಪತ್ತಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದು.

ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗದ, ವಿಪತ್ತಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲಾಗದ ಅಥವಾ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗದ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು, ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಂದೇ ದಾರಿ. ವಿಪತ್ತನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗುವುದೆಂದರೆ ಆಗುವ ಹಾನಿಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು. ಜೀವಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ ಪರ್ಯಾಯ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಿದ್ಧತೆಗಳೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ನೀತಿಗಳನ್ನು, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ವಿಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸಿದ ತತ್‌ತಕ್ಷಣ ಜನಜೀವನ ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಸಿದ್ಧವಿರುವುದು.

ವಿಪತ್ತುಗಳಿಂದಂಟಾಗುವ ಆಪತ್ತಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಎನ್ನುವುದು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಷ್ಟೇ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಹಾನಿಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಯುಎಮ್‌ಐಎಸ್‌ಡಿಆರ್ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿದ ವಿಪತ್ತು ಪ್ರಮಾಣ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಛೇರಿಯ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕಳೆದ ರೆಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪತ್ತಿನಿಂದಾಗಿ 1.3 ಮಿಲಿಯನ್ ಮಂದಿ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 4.4 ಬಿಲಿಯನ್ ಮಂದಿ ಅವಘಡಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದಾರೆ, 2 ಟ್ರಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ಮೌಲ್ಯದ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿಯ ಹಾನಿಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವೂ ಸೇರಿದೆ. ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅನ್ವಯ ವಿಪತ್ತಿನ ಆಪತ್ತಿನಿಂದಂಟಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾನಿಯ ಪ್ರಮಾಣವು ತೊಂಭತ್ತರ ದಶಕದ ಕಡೆಯ

* ಸಂಸ್ಥಾಪನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಾರ್ಕ್ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕೇಂದ್ರ. E-mail : dharc@nic.in

ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಈ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭಿಕ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಜಿಡಿಪಿಯ ಶೇ.2ರಷ್ಟು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿತ್ತು.

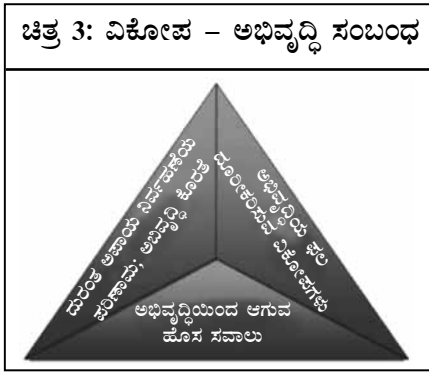
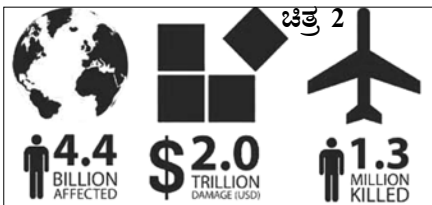
ವಿಪತ್ತು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ವಿಪತ್ತುಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೊಂದಿಗೆ ಮೂರು ಆಯಾಮಗಳ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ವಿಪತ್ತುಗಳು ದಶಕಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ಸಮುದಾಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಪತ್ತಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಮೂರನೆಯದು, ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವ್ಯಂಗ್ಯವೆಂದರೂ ಸರಿ, ಆಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲೇ ಅಡಗಿರುತ್ತವೆ. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಗಳು, ಕಟ್ಟಡಗಳು; ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ವಿಪತ್ತುಗಳಿಗೆ ತಾವಾಗಿಯೇ ಹೆದ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹಾಸುತ್ತವೆ. ವಿವಿಧ ಇಂಧನ ಮೂಲಾಧಾರಿತ ತಯಾರಿಕೆ, ಬಳಕೆಗಳು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

2015 ರಿಂದ

ವೇಗ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು

ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ವಿಪತ್ತಿನ ಆಪತ್ತನ್ನೆದುರಿಸಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಳಜಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಡೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗತೊಡಗಿದ್ದು 2015ರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವೇಗ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದದ್ದು ಮೂರು ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಆದರೆ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದ್ದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು. ಇವು ಮುಂದಿನ ಒಂದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದವು. ಮೊದಲನೆಯದು ಮಾರ್ಚ್ 2015ರಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಸೆಂಟ್ರಿ ಪ್ರೇಂವರ್ಕ್ ಫಾರ್ ಡಿಸಾಸ್ಟರ್ ರಿಸ್ಕ್ ರಿಡಕ್ಷನ್ 2015-2030. ಇದು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ವಿಪತ್ತಿನಿಂದಂಟಾಗುವ ಆಪತ್ತನ್ನು

ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಏಳು ಅಂಶಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿತು. ಇದು ವಿಪತ್ತಿನಿಂದಂಟಾಗುವ ಸಾವು, ಅಪಘಾತಗಳು, ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟ, ಆಸ್ತಿ ಹಾನಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿತು ಹಾಗೂ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. ಅದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹಾಗೂ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಪತ್ತುನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿತು.

ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ : (1) ವಿಪತ್ತಿನ ಆಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು (2) ವಿಪತ್ತಿನಿಂದಂಟಾಗುವ ಆಪತ್ತಿನಿಂದ ಶೀಘ್ರಚೇತರಿಕೆ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು (3) ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು (4) ಚೇತರಿಕೆ, ಪುನರ್ವಸತಿ, ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಲು ತುರ್ತುನಿರವನ್ನು ನೀಡಲು ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿರುವುದು.

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2015ರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 2030 ಅವಧಿಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಗುರಿಗಳೆಂದು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ 17ರಲ್ಲಿ 8 ವಿಪತ್ತಿನಿಂದಾಗುವ ಹಾನಿಯಿಂದ ಶೀಘ್ರಚೇತರಿಕೆ ಕಂಡುಕೊಂಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು.

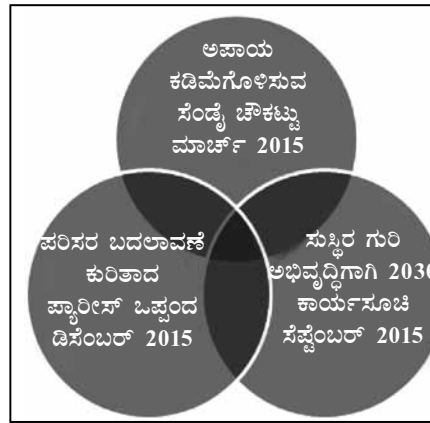
ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ 2015ರಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಮಾಡಲಾದ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಒಪ್ಪಂದವು 8 ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿತು. ವಿಪತ್ತಿನ ಹಾನಿ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು 'ಅರಿವು, ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲ'

ಇವುಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ: (1) ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ಕ್ರಮಗಳು (2) ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿಭಾವಣಾ ಸಿದ್ಧತೆ (3) ನಿಧಾನಗತಿಯ ಘಟನೆಗಳು (4) ಶಾಶ್ವತ ಹಾನಿ, ನಷ್ಟ ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದಾದ ಘಟನೆಗಳು (4) ವಿಪತ್ತಿನ ಅಂದಾಜು, ನಿರ್ವಹಣೆ (5) ಆಪತ್ತಿಗೆ ವಿಮಾಸೌಲಭ್ಯ, ಹವಾಮಾನ ವಿಪತ್ತಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮತ್ತಿತರ ರಕ್ಷಣಾ ಪರಿಹಾರಗಳು (6) ಆರ್ಥಿಕೇತರ ನಷ್ಟಗಳು (7) ಸಮುದಾಯಗಳ, ಸಹಜ ಜೀವನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರದ ಶೀಘ್ರಚೇತರಿಕೆ.

ಭಾರತಕ್ಕಿರುವ ಅವಕಾಶಗಳು ಹಾಗೂ ಸವಾಲುಗಳು

2015ರ ಈ ಮೂರು ಜಾಗತಿಕ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿತು. ಎರಡನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ದೇಶ, ಆರನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊಂದಿದ ದೇಶ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ದೇಶ ಭಾರತ. ಇಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಡತನ, ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ವಯಸ್ಕರಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರತೆ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಭಾರತವು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಶೀಘ್ರಚೇತರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತವು ಕಾನೂನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ತಯಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಾದ ಕೆಲವು ಚಂಡಮಾರುತಗಳ

ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳು	ವಿಪತ್ತಿನ ಆಪತ್ತಿನಿಂದ ಶೀಘ್ರಚೇತರಿಕೆಯ ಗುರಿಗಳು
1 : ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆ	1.5 : ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗದಂತೆ ಬಡವರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು
2 : ಹಸಿವಿನ ನಿರ್ಮೂಲನೆ, ಆಹಾರ ಸುಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿಸುವುದು	2.4 : ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವುದು: ಬರಗಾಲ, ಪ್ರವಾಹ ಮೊದಲಾದ ವಿಪತ್ತುಗಳು
3 : ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣ ಜೀವನದ ಖಾತ್ರಿ	3.6 : ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಪತ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿ ಆಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು
4 : ಸಮಾನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಖಾತ್ರಿ	4 ಅ : ವಿಪತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಿಕೆ
9 : ಶೀಘ್ರಚೇತರಿಕೆಗೆ ನೆರವಾಗುವಂತೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು	9.1 : ವಿಪತ್ತಿನ ಶೀಘ್ರಚೇತರಿಕೆಗೆ ನೆರವಾಗುವಂತಹ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹಾಗೂ ನಂಬಕಾರ್ಹ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು
11 : ಜನವಸತಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿ, ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ, ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿರುವಂತಹ ನಗರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ	11.5 : ವಿಪತ್ತಿನಿಂದಂಟಾಗುವ ಸಾವುಗಳು, ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು
13 : ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು, ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನೆದುರಿಸಲು ಹೋರಾಡುವುದು	13.1 : ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳುಂಟಾದಾಗ ಶೀಘ್ರಚೇತರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು
15 : ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಾಳಾಗದಂತೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.	15.3 : ಬರಗಾಲ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಹಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತಗೊಳಿಸುವುದು

(ಫಾಯಿಲಿನ್, ಹುಡ್‌ಹುಡ್) ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರವಾಹಗಳು ಅಥವಾ ಅತಿಹೆಚ್ಚುಮಳೆ (ಉತ್ತರಾಖಂಡ, ಶ್ರೀನಗರ, ಚೆನ್ನೈ) ಅಥವಾ ಭೂಸವಕಳಿ, ಹಿಮಪಾತದಂತಹ ವಿಪತ್ತುಗಳು (ಮಾಲಿನ್, ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕಿಂ) ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ಬಗೆಯ ಸಿದ್ಧತೆಗಳು ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ.

ಶಾಂತಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ದುರ್ಘಟನೆಗಳು ಅಥವಾ ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಮಾರಕ ಖಾಯಿಲೆಗಳ ಅಪಾಯವೂ ಇದೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಪತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯ, ಜಲಮಾಲಿನ್ಯಗಳು ನಗರೀಕರಣ, ಕೈಗಾರಿಕರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.

ಭೂಕಂಪದಂತಹ ವಿಪತ್ತನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಭಾರತ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪರಿಣಿತರು ಜನನಿಬಿಡ ನಗರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಕಂಪವು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಹಾನಿಯ ಕುರಿತು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತವು ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ

ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಇವು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ವಿಪತ್ತನ್ನು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ವಿಫಲವಾಗಿವೆ. ಬದಲಿಗೆ ಹೊಸ ರೀತಿಯ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಭಾರತವು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅತಿ ವೇಗವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಮೇಕ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ, ಸ್ಕಿಲ್ ಇಂಡಿಯಾ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ, ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನ, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಸ್ ಮಿಷನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮುಂದಿನ ಒಂದು ಅಥವಾ ಅರ್ಧ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆಗಳು ಹಿಂದಿನ ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ಐದು ದಶಕಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು

ಎಂದರೆ ಉತ್ತೇಜ್ಜೆಯಾಗಲಾರದು. ಇದರಿಂದ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು, ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ವಿಪತ್ತನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ಸಮಯದಿಂದ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲೂ ವಿಪತ್ತನ್ನು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಂಡಳಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ವಲಯ ವಿಭಾಗಗಳಾಗಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೂಪರೇಷೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಲ್ಲ.

ಸೆಂಟ್ರೆ ಫೋರ್ವರ್ಡ್ ಹಾಗೂ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಹವಾಮಾನ ಒಪ್ಪಂದಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾದ ಹಾಗೂ ಸವಾಲಿನ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕುರಿತಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತದೆ. □

ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ

* ಆರ್. ಕೆ. ಜೈನ್

** ವಿ. ಕೆ. ತಿರುಪ್ಪುಗಸ್

ಶ್ರಾಮಧ್ಯ ಲಿಮಾಣಿ

ಒಂದು ಬಾಲಿಯ

ಚಟುವಟಿಕೆ ಅಲ್ಲ,

ಇದೊಂದು

ನಿರಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.

ನಿಷ್ಪತ್ತಿಗಿಳಿ

ಗಂಡಾಂತರಗಲು

ತೀವ್ರ ಧ್ವಂಸ ಪಡೆದಂತೆ

ಶ್ರಾಮಧ್ಯ

ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು

ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ

ಶ್ರಾಗಬೇಕು.

ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಘಟಕಗಳು ಅಥವಾ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವ ತಾಕತ್ತನ್ನು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸ್ವಂತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಸಾಧಿಸಲು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಂದೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಸರಳವಾಗಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದಾದರೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಯ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆ ಎಂದರ್ಥ.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಅದೇ ಮಾರ್ಗದ ಮುಂದುವರಿದ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಬಲವರ್ಧನೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪಾಲುದಾರರ ಎಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಕೋಪ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆ (ಯುಎನ್‌ಐಎಸ್‌ಡಿಆರ್) ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದೆ.

ಜನರು, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕಾಲಾನುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಉದ್ದೀಪನಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ. ಇದು ಜ್ಞಾನ, ಕೌಶಲ್ಯ, ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸುಧಾರಣೆಯು ವಿಶಾಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಆಧರಿಸಿರುತ್ತದೆ. (ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ, 2009)

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ವಿಕೋಪ ಗಂಡಾಂತರ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಗ. ವಿಕೋಪ ಗಂಡಾಂತರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ, ಸರ್ಕಾರಗಳ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳ ತಾಂತ್ರಿಕ, ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ಸೆಂಡೈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ನಾನಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ವಿಕೋಪ ಗಂಡಾಂತರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಲು ಇವು ಅಗತ್ಯ ಸಾಧನಗಳು ಎಂದು ಸೆಂಡೈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದೆ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಕೋಪ ಗಂಡಾಂತರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಅದು ಕರೆ ನೀಡಿದೆ. ಹಾಲಿ ಇರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸ್ವತ್ತುಗಳಿಂದ ಆರಂಭಿಸುವ ವಿಕೋಪ ಗಂಡಾಂತರ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಆಂತರಿಕ ಚಾಲಿತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ

* ಸದಸ್ಯರು, ಎನ್‌ಡಿಎಂಎ. E-mail : secretary@ndma.gov.in

** ಹಿರಿಯ ಸಲಹಾಕಾರರು, ಯುಎನ್‌ಡಿ.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ಸೆಂಟ್ರೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಹೇಳಿದೆ. ವಿಕೋಪಗಳಿಂದ ಎದುರಾಗುವ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಗಂಡಾಂತರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮಹಿಳೆಯರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಅದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದೆ.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ವಿಧಗಳು

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಅಥವಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧಗಳಿವೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವ. ಪರಿಸರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ನೀತಿ, ಶಾಸನ, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ನಾಯಕತ್ವ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಅಧಿಕಾರ ಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿವೆ. ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಆಂತರಿಕ ನೀತಿಗಳು, ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು, ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಜತೆಗೆ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಗುರಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತವೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಜನರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಸಮುದಾಯಗಳು, ಗುಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ತಂಡಗಳು ಸಹ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಳದ ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳೆಂದರೆ, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ. ನೀತಿಗಳು, ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು, ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಲು ಮತ್ತು ಜಾರಿ ಮಾಡಲು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಗತ್ಯ. ಆದರೆ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಲಯಗಳ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ವಿಕೋಪ ಗಂಡಾಂತರಗಳ ಸಮರ್ಥ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಒತ್ತು ಸಿಗುವ ಜತೆಗೆ, ಅಗತ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ವಿಕೋಪಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಬೇಕು. ಸೆಂಟ್ರೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯೂ ಇದನ್ನೇ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಉಸಾಬರಿಗೆ ಬಿಡದೆ, ನಾನಾ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ಸಮುದಾಯಗಳು, ವೃತ್ತಿಪರರು, ತಜ್ಞರು, ಖಾಸಗಿ ವಲಯ, ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಘಟನೆಗಳು (ಎನ್‌ಜಿಒ) ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಇತರೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೈಜೋಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಿಂದ ಎದುರಾಗುವ ಗಂಡಾಂತರಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪಾಲುದಾರರನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಸಮುದಾಯಗಳ ಜೊತೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಹಾಲಿ ಇರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಇದು ತೀರಾ ಅಗತ್ಯ. ಬೇಕಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಅಂತರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ಸಹಕಾರಿ. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಅಂದಾಜು (ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ) ಮಾಡಲು ನಾನಾ ವಿಧದ ಪಾಲುದಾರರ ಜೊತೆ ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಅಗತ್ಯದ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ

ವಿವಿಧ ಪಾಲುದಾರರು ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಂತರ, ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ನಂತರ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಬೇಕು. ತರಗತಿ ಕೊಠಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ತರಬೇತಿ ಜೊತೆಗೆ, ವಿಸ್ತೃತ ಕಲಿಕೆಗೆ ಇರುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಉದ್ಯೋಗ ತರಬೇತಿ, ತಲ್ಲೀನತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ನೆಟ್‌ವರ್ಕಿಂಗ್, ವಿನಿಮಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ನಿಯಮಿತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳ ತರಬೇತಿ, ಇತರೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು, ಅನುಕರಣಾ ಅಭ್ಯಾಸ ತರಬೇತಿ, ಜಂಟಿ ಕಸರತ್ತು ಮತ್ತಿತರ ಕಲಿಕಾ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆ

ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಗಳ ಗಂಡಾಂತರ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಾಲುದಾರರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ವಿಕೋಪಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ತಡೆಯಲು ಮತ್ತು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸೂಕ್ತ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ, ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ನೈಜ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಪರಿಹರಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು ಎಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿಯು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ತತ್ವವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯು ಮೂರು ವಿಸ್ತೃತ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ.

ವಿಕೋಪ ಗಂಡಾಂತರಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ತಡೆ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಿದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದನೆ ಹಾಗೂ ಚೇತರಿಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಮರುನಿರ್ಮಾಣ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯ ಎನಿಸಿರುವ ಹಾನಿ-ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಗತ್ಯತೆ, ಪಾಲುದಾರರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. (ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆ ಯೋಜನೆ 2016 ನೋಡಬಹುದು)

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

ವಿಕೋಪಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸಹ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಬೆಂಬಲದ ಮತ್ತು ಪೂರಕವಾದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ರಾಜ್ಯ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ವಿಕೋಪ ಗಂಡಾಂತರಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದ ನಂತರದ ಸ್ಪಂದನೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಆಯುಕ್ತರ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರಾಜ್ಯ ವಿಕೋಪ ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದನಾ ಪಡೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಆದರೆ, ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಮತ್ತು ತುರ್ತು ಸ್ಪಂದನಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಮತ್ತು ತುರ್ತು ಸ್ಪಂದನಾ ಸೇವೆಯು ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಸೇವೆಯು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಡಳಿತದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ರಾಜ್ಯಗಳ ರಚನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಬದಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗುಜರಾತ್, ಒಡಿಶಾದಂತಹ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ರಾಜ್ಯಗಳು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಹಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು, ಅವು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ನಾನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಮನ್ವಯವು ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದೆ. ಭದ್ರತೆ ಮೇಲಿನ ಸಂಪುಟ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿಗಳು ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ನೀತಿ ನಿರ್ಧಾರ ತಳೆಯುವ ಸಮಿತಿಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಪತ್ತುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯಾಗಿ 2005ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ನೀತಿ, ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗುವ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸುವ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ನೀತಿ, ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಪ್ರಮುಖ ಎರಡು ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಅವೆಂದರೆ, ಪೂರಕ ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪೂರಕ ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಹಲವಾರು ಹಾನಿ-ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮತ್ತು ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯು ಹಲವಾರು ಹಾನಿ-ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಪತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ, ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳ ಜತೆಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ನೇರವಾದ ನಾನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ವಿಪತ್ತು ಸ್ಪಂದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು

ಜಿಲ್ಲಾ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಣಕು ತಾಲೀಮು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಂಡಮಾರುತ ಗಂಡಾಂತರ ಉಪಶಮನ ಯೋಜನೆಯು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕಿರುವ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಸಬಲೀಕರಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಬಲಗೊಳಿಸುವ ಮಹತ್ವದ ಯೋಜನೆ ಇದಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ವಿವಾದವಾಗಿ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಸಮುದಾಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಲಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಉಪಕ್ರಮವೆಂದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲಾ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ವಿಪತ್ತು ಗಂಡಾಂತರಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ನಾನಾ ಸಚಿವಾಲಯಗಳಿಗೆ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಿದ್ಧತೆ ಕುರಿತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿ. ಆದರೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ಎನ್‌ಐಡಿಎಂ)ಯು ಸಂಶೋಧನೆ, ದಾಖಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ದತ್ತಾಂಶ ಕ್ರೋಢೀಕರಣದ ಜೊತೆಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇದು, ಇತರೆ ಜ್ಞಾನಾಧಾರಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಘಟನೆಗಳ ಜೊತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಜಾಲ ಹೊಂದಿದ್ದು, ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಪಾಲುದಾರರು ಮತ್ತು ತರಬೇತುದಾರರಿಗೆ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಎನ್‌ಐಡಿಎಂ, ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತಾ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ತರಬೇತಿ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ವೃತ್ತಿಪರ ಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಪಡೆ ಎನಿಸಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ಸ್ವಂದನಾ ಪಡೆಯು ಸಹ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯ ವಿಪತ್ತು ಸ್ವಂದನಾ ಪಡೆಗಳಿಗೆ ನಿರಂತರ ತರಬೇತಿ ಒದಗಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೂ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ಲಾಲ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಡಳಿತ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಭಾರತೀಯ ಪೊಲೀಸ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸೇರಿದಂತೆ ನಾನಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಹ ತರಬೇತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಮುಂದಿನ ದಾರಿ

ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮನುಕುಲದಷ್ಟೇ ಹಳೆಯದು. ಮನುಕುಲದ ಚರಿತ್ರೆ ವಿಪತ್ತುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಮತ್ತು ವೈಫಲ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಗುದ್ದಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. 2015ರಲ್ಲಿ 346 ವಿಪತ್ತುಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿ, 22,773 ಜನರು ಮೃತಪಟ್ಟರು. 98.6 ದಶಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಯಿತು. ಒಟ್ಟಾರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ 66.5 ಶತಕೋಟಿ ಡಾಲರ್ ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಯಿತು. ಆದರೆ, ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ವಿಪತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಹಾನಿಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ತಗ್ಗುತ್ತಾ ಬಂದರೂ ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟ ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ನಗರೀಕರಣ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅವಲಂಬಿತ ಜೀವನ ಶೈಲಿ, ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಇತರೆ ಕಾರಣಗಳು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ, ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ವಿಪತ್ತುಗಳ ಸಮರ್ಥ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಇಂದಿನ ತುರ್ತು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ವಿಪತ್ತುಗಳ ಉಪಶಮನ ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿಪತ್ತುಗಳ ತಡೆ ಮತ್ತು ಉಪಶಮನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ನಗರ, ಪಟ್ಟಣಗಳ ಯೋಜನೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸುರಕ್ಷತೆ, ಸಂಕೀತ ಜಾರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅವು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ವಿಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತಗಳು ಮೊದಲಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಮೂಲಕ ಇವು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಪಂಚಾಯತ್ ಮತ್ತು ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ನಾಯಕತ್ವ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂತ್ರಸ್ತರ ಶೋಧ, ರಕ್ಷಣೆ, ಪರಿಹಾರ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವು, ಹಾನಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲು ಇವರನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ತರಬೇತುಗೊಳಿಸಲು ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ವಿಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಮೊದಲಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವವರೇ ಸಮುದಾಯದ ಜನ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಪಾತ್ರವೇ ನಿರ್ಣಾಯಕ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಮುದಾಯದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ, ಕೌಶಲ್ಯ, ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಸಿಗಬೇಕು.

ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಮಟ್ಟದ ವಿಪತ್ತುಗಳ ಅಂದಾಜು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.

ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಹಲವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಪ್ರವಾಹ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಈ ಸಂಬಂಧ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೂ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಉಪಕರಣಗಳು, ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು.

ತೀರ್ಮಾನ

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಒಂದು ಬಾರಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಅಲ್ಲ, ಇದೊಂದು ನಿರಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ವಿಪತ್ತುಗಳ ಗಂಡಾಂತರಗಳು ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆದಂತೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಸಾಗಬೇಕು. ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಪಾಲುದಾರರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಸುಸ್ಥಿರವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶದ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜೊತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಜಾಲ ಹೊಂದುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ನಿರಂತರವಾಗಿ ತರಬೇತಿ, ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಮತ್ತು ಫಲಶ್ರುತಿಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಬೇಕು. ಸಮುದಾಯದ ಅಗತ್ಯಗಳ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಆಧರಿಸಿದ, ಬೇಡಿಕೆ ಆಧರಿಸಿದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಸೆಂಡೈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತು ನೀಡಿರುವಂತೆ, ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕು. ದುರ್ಬಲ ಜನರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ಗಂಡಾಂತರಗಳಿಂದ ದೇಶವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸುವ ಕೆಲಸ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. □

ರಾಸಾಯನಿಕ ದುರಂತ: ತಡೆ - ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ

ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ
ನಿಷ್ಪತ್ತ ಅಪರೂಪವಾದಿದ್ದು,
ಆದರೆ ಲೋಕಕ್ಕೆ
ಅಥವಾ
ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್
ನಿಷ್ಪತ್ತು ಉಂಟಾದರೆ
ಅದು ಸುಲಭವಾಗಿ
ಭೀಕರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು
ಉಂಟು ಮಾಡಬಲ್ಲದು.
ಇದು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ
ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ
ಭಾರೀ ಕಂಟಕವಾದಿದ್ದು
ಇದರಿಂದ ಜೀವಹಾನಿ,
ಪರಿಶ್ರಮ ನಾಶ,
ಬೆಳೆ ನಾಶ,
ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಾಶವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ,
ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಹಿರಿಯರಿಗೆ
ಲಿಪೇಲಿಯಾಗದಂತಹ
ಕಳಂಕ ತಂದೊಡ್ಡಬಲ್ಲದು.

ಭಾರತೀಯ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ತನ್ನ ಸಮರ್ಥ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಶೇ 2.11 ರಷ್ಟನ್ನೂ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಕಳೆದ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 10.49 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್‌ಗಳಷ್ಟು ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. 2020ರ ವೇಳೆಗೆ ಇದು ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇ 11 ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಲಿದ್ದು ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ 154 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ತಲುಪಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ರಾಸಾಯನಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳು ಇದರ ಏರಿಕೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಈ ವಿಪತ್ತುಗಳು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಯಾವುದೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಜಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಪಾಯಕಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಸೋರುವಿಕೆಯಿಂದ ಅಗ್ನಿ ಅವಘಡಗಳು ಸ್ಫೋಟಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ವಿಷಾನಿಲ ಸೇರಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳುಂಟಾಗಬಹುದು. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣದ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು ಬೆಂಕಿ ಅವಘಡ ಮತ್ತು ಸ್ಫೋಟಗಳ ಜೊತೆಗೆ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ವಿಷಕಾರಿ ಅನಿಲಗಳು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಂತಹ ತೊಂದರೆ ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

* ಎಮ್. ಸೂರಿಯನಾರಾಯಣನ್

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಕೊರತೆಯೆಂದರೆ ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ರಾಸಾಯನಿಕ ಅವಘಡ ತನಿಖಾ ಏಜೆನ್ಸಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ನೊಡೆಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯಾಗಿರುವ ಕೇಂದ್ರ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವಾಲಯವು ಎಲ್ಲಾ ಸಚಿವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. 1984ರ ಭೂಪಾಲ್ ಅನಿಲ ಸೋರಿಕೆ ದುರಂತದಿಂದ ಎಚ್ಚೆತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ವಿಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣಕೃತ ಅಂಶಗಳು

ಹಳೆಯ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತಹ ವಿಧಾನಗಳನ್ನೂ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿರುವಿಕೆ ಈ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಶ್ಲೇಷಣೆ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಂಕಿ ಅವಘಡ, ಸ್ಫೋಟ, ವಿಷಕಾರಿ ಅನಿಲ ಬಿಡುಗಡೆ ಅಥವಾ ಈ ಮೂರು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಜರುಗುವಂತಹ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳೆಂದರೆ ಉಷ್ಣತೆ ಮತ್ತು ಒತ್ತಡಗಳ ಏರಿಳಿತ, ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಅಪವಿತ್ರ ಮಿಶ್ರಣ, ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಪೈಪ್ ಲೈನ್‌ಗಳಲ್ಲುಂಟಾಗುವ ಸೋರಿಕೆ, ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ವಿಫಲತೆ,

* ಕೆಮಿಕಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವಿಭಾಗ; ಸಿಎಲ್‌ಆರ್‌ಐ. E-mail : msuri1@vsnl.com

ರಿಯಾಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಅಸಮರ್ಪಕ ವಿನ್ಯಾಸ, ದೋಷ ಪೂರಿತ ವಿಧಾನ, ಅನುಸರಿಸುವಿಕೆ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಾವಯವ ದ್ರವದ ಬಳಕೆಯೇ ಬೆಂಕಿ ಮತ್ತು ಸ್ಫೋಟಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಬೆಂಕಿ ಮತ್ತು ಸ್ಫೋಟದ ನಡುವಿನ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಶಕ್ತಿ ಬಿಡುಗಡೆಯ ದರ. ಬೆಂಕಿ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ಫೋಟ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಮೈಕ್ರೋ ಸೆಕೆಂಡ್ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸ್ಫೋಟದಿಂದ ಬೆಂಕಿ ಹೊತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸ್ಫೋಟದ ತೀವ್ರತೆಯು ಒತ್ತಡವನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಿಡಿಲ ಉಂಟಾಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಒಮ್ಮೆಲೆ ತೀವ್ರಜ್ವಾಲೆಯಿಂದ ಬೆಂಕಿ ಹರಡಬಹುದು. ಈ ಭಾರಿ ಸ್ಫೋಟಗಳು ಕಟ್ಟಡ ವಾಸಿಗಳನ್ನು ಗಾಯಗೊಳಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾನಿ ಉಂಟು ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಸ್ಫೋಟಗಳನ್ನೂ ಮಿತಿ ಸ್ಫೋಟಗಳನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸ್ಫೋಟಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿಷಕಾರಿ ಅಥವಾ ಉರಿಯುವ ಅನಿಲ ಅಥವಾ ದ್ರವಗಳ ಸೋರುವಿಕೆಯಿಂದ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಇವು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಹರಡಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಕಿಡಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದಾಗ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಂದ ದೂರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಭೀಕರ ಹಾನಿ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಘನ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ಸಹ ಬೆಂಕಿ ಕಿಡಿಯ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಸ್ಫೋಟಗೊಂಡು ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಾನಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬೆಂಕಿ ಮತ್ತು ಸ್ಫೋಟಗಳಿಂದ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ವಿಷಅನಿಲಗಳು ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಉರಿರಹಿತ ಅನಿಲಗಳು, ದ್ರವಗಳು ಮತ್ತು ಧೂಳುಗಳು ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ವಿಷ ವಸ್ತುಗಳ ತುಂಬುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಕಂಪೆನಿಗಳಿಂದ ಅಂಗೀಕೃತವಾದ ನಿಗದಿತ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದ ಮಾನವ ತಪ್ಪುಗಳಿಂದಲೇ ಬಹುಪಾಲು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಪಘಾತಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಮಾನವ ತಪ್ಪಿನಿಂದಲೆ ಸಂಭವಿಸಿದ 'ಪೈಪರ್ ಅಲ್ಫಾ' ಅಪಘಾತವು ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಮಿಕ ರಕ್ಷಣಾ ಕವಾಟವಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಪಂಪನ್ನೂ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲಗೊಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅನಿಲ ಸೋರಿಕೆ ಉಂಟಾಗಿ ಅದು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸ್ಫೋಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮುಖ

ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಅಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿ ಉತ್ಪಾದಕರು ನೀಡಿರುವ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡುಕುಂಟಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಅಪಘಾತಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನ 'ಫ್ಲೆಕ್‌ಬರೋ'ನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಈ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಿಪತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದ್ದು ಯಂತ್ರಗಳ ಅಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಅವಘಡ ಉಂಟಾಗಿ ಈ ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ 28 ಜನ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಅನೇಕರು ಗಾಯಗೊಂಡರು.

ನಿವಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳು

1. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಪಾತ್ರ

ರಾಸಾಯನಿಕ ಅವಘಡಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅಪಘಾತ ಸಂಭವಿಸಿದ ನಂತರ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಅವು ಸಂಭವಿಸಿದಂತೆ ಮೊದಲೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಮುಂದಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಗುಂಪು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

ಎ) ಸಂಭವಿಸುವಂತಹ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಗುರುತಿಸುವುದು : * ಕೈಗಾರಿಕೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತಮ ಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅಪಘಾತಗಳನ್ನೂ ತಡೆಯಬಹುದು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು. * ಉತ್ತಮ ವೃತ್ತಿನಿರತ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವವುಳ್ಳ ತಂಡ ಪ್ರತಿದಿನದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯವವಾಗುವ ಅಪಾಯ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ.. ಅಪಾಯಕಾರಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಉಪಕರಣಗಳಾದ ಚೆಕ್‌ಲಿಸ್ಟ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಸುರಕ್ಷಣಾ ವರದಿ, ಹೆಚ್‌ಎಚ್‌ಡ್‌ಬಿ ಎಫ್‌ಟಿಎ ಎಫ್‌ಎಮ್‌ಇಎ ಮತ್ತು ಎಲ್‌ಓಪಿಎಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೂ ಶಮನಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. * ಈ

ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿ ಬದಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ, ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಬಿ. ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಮತ್ತು ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ವಹಣೆ:

* ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. * ಎಲ್ಲಾ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆಂದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸಿ. ಅನಿಲ ಪ್ರಸರಣ ಗುರುತಿಸುವ ಉಪಕರಣಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ : ಅನಿಲ ಸೋರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಗಂಟೆಯಂತಹ ಉಪಕರಣ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಹಂತದಲ್ಲಿನ ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಗಮನ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಡಿ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳ ಪಾಲಿಸುವಿಕೆ : ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಾಗಿ ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದು.

ಇ. ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ : * ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ನಿರಂತರ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ವ್ಯಕ್ತಿ ವರ್ತನೆ ಆಧಾರಿತ ಸುರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕು. * ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆಗೊಳಿಸುವ

ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಮಾನವ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಬೇಕು. * ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ನಡುವೆ ಆಹ್ವಾನದಕರ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ದೋಷಪೂರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯವಿಸುವ ಅಪಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಲು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಎಫ್. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸನ್ನದ್ಧತೆ:
* ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಸಿದ್ಧರಾಗುವಂತಹ ತಂಡವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ತಂಡ ವಿಪತ್ತನ್ನು ಉಪಶಮನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಬಹುದು. * ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ಪಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲ ಆಗುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅಣುಕು ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತಿರಬೇಕು.

2. ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರ

ಎ. ಅಪಘಾತ ತನಿಖಾ ಮಂಡಳಿ ರಚಿಸುವುದು : ಅಮೆರಿಕದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮಂಡಳಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಲು ಭಾರತದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹಳೆಯ ಘಟನೆಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತರಾದರೆ ಅದು ವಿಪತ್ತುಗಳು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮರುಕಳಿಸದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತ ವರದಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಅದರಲ್ಲೂ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಿಪತ್ತಿನಂತಹ ಘಟನೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೆ ವರದಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಕಾರ್ಖಾನೆ ನಡೆಯುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಘಟನೆಗಳು ಉಂಟಾದಾಗ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಾಗಿರುವ ಪ್ರಪಂಚದ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳ ತಜ್ಞರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಇಂತಹ ವಿಪತ್ತನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಿ. ಅರಿವಿನ ಆಂದೋಲನ : ರಾಸಾಯನಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳ ತೊಂದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅರಿವು ಉಂಟು ಮಾಡುವಂತಹ ಆಂದೋಲನಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕು. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅರಿವಿದ್ದರೆ ಅವರು ಅಪಾಯ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಅದರಿಂದಾಗುವ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಲ್ಲರು.

ಸಿ. ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ: ರಾಸಾಯನಿಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಉಪಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಂದ ಹರಡುವ ವಿಷಾನಿಲಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಹೊಸ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಹೊಸ ವಿಧಾನಗಳ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿಷಾನಿಲ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಂತಹದಾಗಿರಬೇಕು. ಆ ಮೂಲಕ ವಿಪತ್ತಿನ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ನೆರವಾಗಬೇಕು.

ಡಿ. ಬಾಹ್ಯ ತುರ್ತು ಯೋಜನೆ: ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಸ್ಥಳದ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಪತ್ತಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮದ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯ ಸೃಷ್ಟಿಯೇ ಬಾಹ್ಯ ತುರ್ತು ಯೋಜನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಅಪಘಾತದ ಅಪಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿದರೆ ವಿಪತ್ತು ನಂತರದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಪಶಮನಗೊಳಿಸಲು ಜನರು ಏನಾದರೂ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇ. ಅಪಾಯಕಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ : ಅಪಾಯಕಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ವಿಪತ್ತಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಕಾಲ ತುರ್ತುಸೇವೆ ಲಭ್ಯವಾದರೆ ಅದು ವಿಪತ್ತನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿರುವ ಜನರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬಲ್ಲದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭಾರತ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮಂಡಳಿ 'ನ್ಯೆಸರ್‌ಗ್ಲೋವ್'

ಎಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದು, ಇದು ಜಿಪಿಆರ್‌ಎಸ್ ಮೂಲಕ ಟ್ರಕ್‌ಗಳು ಹೊರಡುವ ಮತ್ತು ತಲುಪುವ ಸ್ಥಳಗಳ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಬಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಈ ನೈಸರ್‌ಗ್ಲೋವನ್ನು ತುರ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಒದಗಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ಐಸಿಸಿ ಯು ಈ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದೆ.

3. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪಾತ್ರ

* ಯಾವುದೇ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಿಪತ್ತಿನಿಂದಾಗುವ ಉಂಟಾಗುವ ತೊಂದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿದರೆ ಅದು ಅಪಘಾತದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. * ವಿಪತ್ತಿನಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಅನಿಲಗಳ ಸೋರಿಕೆ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಅರಿವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ : ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಪತ್ತು ಅಪರೂಪವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತೆ ಅಥವಾ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ವಿಪತ್ತು ಉಂಟಾದರೆ ಅದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಭೀಕರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬಲ್ಲದು. ಇದರಿಂದ ಜೀವಹಾನಿ, ಪರಿಸರ ನಾಶ, ಬೆಳೆ ನಾಶ, ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಾಶವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಹಿರಿಮೆಗೆ ರಿಪೇರಿಯಾಗದಂತಹ ಕಳಂಕ ತಂದೊಡ್ಡಬಲ್ಲದು. ಈ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಿಪತ್ತಿನ ಪರಿಣಾಮವು ಅನೇಕ ತಲೆಮಾರುಗಳವರೆಗೆ ನಡೆಯುವಂತಹದಾಗಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಲಾಗದಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿ ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ತಟ್ಟಿದ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಊಹಿಸಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿರುತ್ತದೆ. □

ತುರ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಚಾರದ ಮಹತ್ವ

* ಡಾ. ಅಮಿತ್ ಗುಪ್ತಾ
** ಪ್ರೊ. ಮಹೇಶ್ ಸಿ. ಮಿಶ್ರಾ

ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರುವ ಮುಂಚಿನ
ಆಘಾತ ಆರೈಕೆಗಾಗಿ
ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು
ರೂಪಿಸಿರುವ
ಜಪಾನ್‌ಗಳಂತಹ,
ದೇಶಗಳಿಂದ
ನಾವು ಪಾಠಗಳನ್ನು
ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.
ಎಲ್ಲ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು
ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರ
ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು
ಮತ್ತು
ನೆರವಿ ಅಗತ್ಯವನ್ನು
ವರದಿ ಮಾಡಬಲ್ಲ
ಒಂದು ಆದೇಶ ಕೇಂದ್ರ
ಹಾಗೂ
ಒಂದು ತುರ್ತು ಮಾಹಿತಿ
ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು
ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

“ಯಾರು ಗಾಯಗೊಂಡವರನ್ನು ಮೊದಲು ನೋಡುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಪರಿಣಾಮದ ನಿರ್ಧಾರಕರೆನ್ನಲಾಗಿದೆ.”

ಇದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಮುನ್ನ ರೋಗಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಆರೈಕೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ‘ಸುವರ್ಣ ಗಳಿಗೆ’ ಯೊಳಗೆ ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಆಘಾತ ಆರೈಕೆ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಗಾಯಗೊಂಡ ಮೊದಲ ಗಂಟೆಯನ್ನು ‘ಸುವರ್ಣ ಗಳಿಗೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗಾಯಗೊಂಡ ಬಹುತೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹಲವಾರು ಗಂಟೆಗಳ ನಂತರ ಅಂದರೆ 4-6 ಗಂಟೆಗಳ ನಂತರ ತುರ್ತು ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ತಲುಪುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ಸಮಯವನ್ನು ‘ರಜತ ಕಾಲ’ ಅಥವಾ ‘ಕಂಚಿನ ಕಾಲ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತುರ್ತು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ‘ಸುವರ್ಣ ಗಳಿಗೆ’ ಆರೈಕೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಆಗ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಘಾಸಿಗೊಂಡ ರೋಗಿಯು ‘ರಜತ ಕಾಲ’ / ‘ಕಂಚಿನ ಕಾಲ’ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂದರೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉತ್ಪಾದಕರಾಗಿ ಮರಳಬಹುದು.

ಭಾರತವು ವಿವಿಧ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯ ದುರಂತಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಬಲ್ಲ ಭೀತಿ ಇರುವ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಶೇಕಡ 58.8ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭೂ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣದಿಂದ ಬಹಳ ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರ ಭೂಕಂಪವಾಗುವ ಮತ್ತು 40 ಮಿಲಿಯನ್‌ಗಿಂತ (12%) ಹೆಚ್ಚು ಭೂಪ್ರದೇಶವು ಪ್ರವಾಹ ಮತ್ತು ನದಿ

ನೀರಿನ ಸವೆತಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಭೀತಿ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ದೇಶದ 7,516 ಕಿಮಿ ಉದ್ದನೆಯ ಕರಾವಳಿಯ ಸುಮಾರು 5,700 ಕಿಮಿ ಪ್ರದೇಶವು ಚಂಡಮಾರುತ ಮತ್ತು ಸುನಾಮಿಗೆ, ಶೇಕಡ 68% ಬೇಸಾಯ ಪ್ರದೇಶವು ಬರಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಲವಾರು ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಕುಸಿತ ಮತ್ತು ಹಿಮಪ್ರಪಾತಗಳ ವಿಪತ್ತಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಭಾರತವು ರಾಸಾಯನಿಕ, ಜೈವಿಕ, ವಿಕಿರಣ ಮತ್ತು ಬೈಜಿಕ ವಿಪತ್ತು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಮಾನವ-ನಿರ್ಮಿತ ದುರಂತಗಳ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೂ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ದುರಂತ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಆರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ತಡೆ, ಶಮನ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧತೆಗಳು ದುರಂತದ ಮುಂಚಿನ ಹಂತವಾದರೆ, ಸ್ವದನೆ, ಪುನರ್‌ರಚನೆ ಹಾಗೂ ಪುನರ್ವಸತಿಗಳು ದುರಂತ ಘಟಿಸಿದ ನಂತರದ ಹಂತವಾಗಿವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯವು ‘ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದುರಂತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ’ (ಎನ್‌ಡಿಎಮ್‌ಎ) ದೊಂದಿಗೆ ಇತರೆ ಸಚಿವಾಲಯಗಳಾದ ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವಾಲಯ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ, ರೈಲು ಸಾರಿಗೆ, ಅಣು, ಹಣಕಾಸು ಕೃಷಿ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯಗಳು, ಶಕ್ತಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಮತ್ತು ದೂರಸಂಪರ್ಕಗಳು, ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೆದ್ದಾರಿ ಸಚಿವಾಲಯಗಳ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿದೆ. ಎನ್‌ಡಿಎಂಎ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ

* ವಕ್ತಾರರು, ** ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಅಖಿಲಭಾರತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ, ನವದೆಹಲಿ.
* E-mail : amitguptaaiims@gmail.com ** E-mail : mcmisra@gmail.com

ಕಾಯ್ದೆ, 2005 ಅಧಿಸೂಚನೆಯಾದ ನಂತರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಎನ್‌ಡಿಎಮ್‌ಎನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದು ಇದು ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು/ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ಒಂಭತ್ತು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ದುರಂತಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಡಿಎಂಎ - ನ್ಯಾಷನಲ್ ಗೈಡ್‌ಲೈನ್ಸ್ ಫಾರ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಪ್ರಿಪೇರಡ್‌ನೆಸ್ ಇನ್ ಮಾರ್ಸ್ ಕ್ಯಾಷುಯಲಿಟಿ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ (NG-MPMC) ಪ್ರಕಾರ, ತುರ್ತು ಬೆಂಬಲ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ದುರಂತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಹೆಚ್‌ಎಸ್‌ಎನ್ ತುರ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸ್ವಂದನ ವಿಭಾಗವು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಹಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಾಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರ ಸ್ವಂದನ ತಂಡಗಳು, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪರಿಕರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ತುರ್ತು ಬೆಂಬಲ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ನಿರ್ವಹಣೆ ತಂಡವು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಸಮಿತಿಯಾಗಿದ್ದು ಇದು ಡಿಜಿಹೆಚ್‌ಎಸ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ವಿಕೋಪಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಲು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮೂಹ ಅಪಘಾತ ನಿರ್ವಹಣೆ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಾಂಸ್ಥಿಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿದೆ. ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಸಿದ್ಧತೆಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 100 ಪ್ರತಿಕ್ಷಕರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಂದರ್ಭ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳೆಂದರೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಡಿಸಾಸ್ಟರ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ (ಎನ್‌ಐಡಿಎಮ್) ಮತ್ತು ನ್ಯಾಷನಲ್

ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಹೆಲ್ತ್ ಅಂಡ್ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ವೆಲ್ಫೇರ್ (ಎನ್‌ಐಡಿಎಮ್‌ಫ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ). ಈ ಪ್ರತಿಕ್ಷಕರನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು/ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುಂದಿನ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಹಠಾತ್ ವಿಪತ್ತು ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ನಿರ್ವಹಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಹಠಾತ್ ವಿಪತ್ತುಗಳ ತನಿಖೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಳನ್ನು ಐಡಿಎಸ್‌ಪಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಐಸಿಡಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಠಾತ್ ವಿಪತ್ತುಗಳ ತನಿಖೆಗಾಗಿ ಎನ್‌ಐಸಿಡಿ ಕೇಂದ್ರವಿಂದು ಏಜೆನ್ಸಿಯಾಗಿದೆ. ಎನ್‌ಐಸಿಡಿ / ಐಸಿಎಮ್‌ಆರ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೋಧನೆ, ತರಬೇತಿ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಬೆಂಬಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.

ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ದುರಂತಗಳಿಂದಾಗುವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯವು ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷತೆ ಹಾಗೂ ದುರಂತಗಳ ತುರ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಆಯ್ದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವಾಲಯದ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿ

100 ಕಿಮಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತ ಆರೈಕೆ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಸುವರ್ಣ ಚತುಷ್ಕೋನ ಪಥ ಜಾಲದ ಹೆದ್ದಾರಿ ಮಾರ್ಗದ ಪ್ರತಿ 50 ಕಿಮಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಂಬುಲೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಇಡಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯದ ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಒಟ್ಟು 1ನೇ ಹಂತದ 26 ಮತ್ತು 2ನೇ ಹಂತದ 250 ಅಪಘಾತ ಆರೈಕೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

2006-07ರಲ್ಲಿ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಸೈನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಜೆಪಿಎನ್ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಟ್ರಾಮ ಸೆಂಟರಿನ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆರೈಕೆ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಅಗ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುನ್ನೆಚ್ಚಿನ ನೆಲೆಹುದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತ / ಅಪಘಾತ / ಫಾಸಿ ಆರೈಕೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನೀತಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ದೇಶದ ಆಡಳಿತಗಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಲೆಂಬ ಆಶಯದೊಂದಿಗೆ ಈ ಅಗ್ರ ಅಪಘಾತ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಅಗ್ರ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

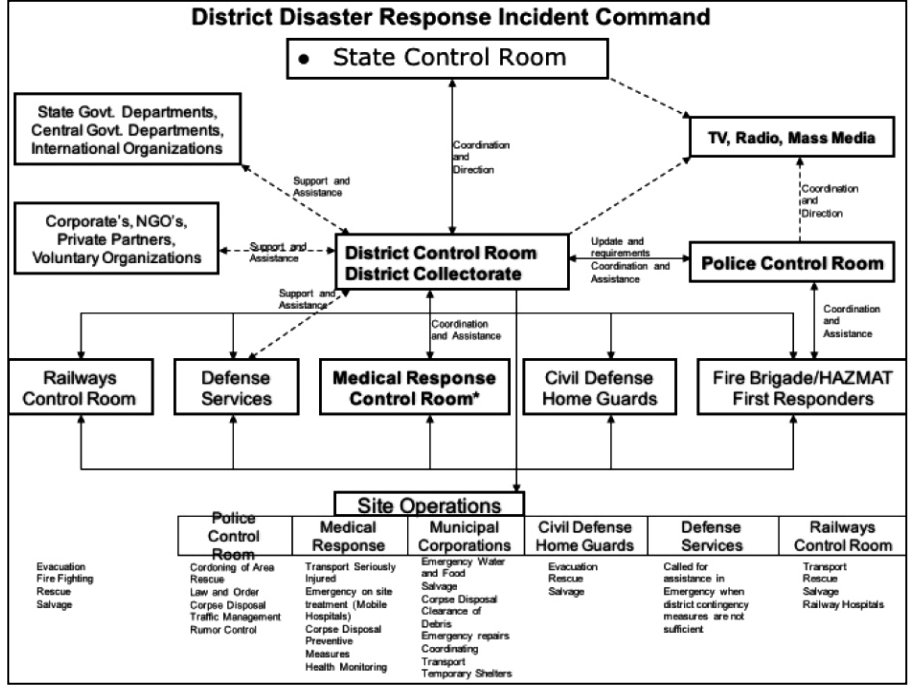
ಸಮರ್ಪಿತ ವೈದ್ಯರು ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳೊಂದಿಗೆ 24 ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಸಿಗುವ ನುರಿತ ವೈದ್ಯರಿರುವ ಈ ಅಗ್ರ ಅಪಘಾತ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕೇಂದ್ರವು ಅಪಘಾತ ಆರೈಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಿಶೇಷತಜ್ಞ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸದ್ಯ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ 60,000 ಗಾಯಾಳುಗಳು ದಾಖಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು 6,000ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮುಖ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ 190 ಹಾಸಿಗೆಗಳಿದ್ದು 37 ತೀವ್ರ ಆರೈಕೆ ಘಟಕ ಹಾಸಿಗೆಗಳಿವೆ. 35 ಹಾಸಿಗೆಗಳ ಇ ಡಿ ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಸರದಿ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನು 260 ಹಾಸಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವರಿ 16 ತೀವ್ರ ಆರೈಕೆ ಘಟಕಗಳು, 3 ಆಪರೇಷನ್ ಥಿಯೇಟರುಗಳು, 30 ಹಾಸಿಗೆಗಳ ಇಡಿ ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಸರದಿ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಖಾಸಗಿ ವಾರ್ಡುಗಳು ಮತ್ತು ರೋಗಿ ಉಪಚಾರಕರ ನಿಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಹೆಲಿಪ್ಯಾಡ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ

ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಕೋಪ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಘಟನೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ವಿಸ್ತಾರ

ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಸ್ವದನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದಿನ 5-6 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಗ್ರ ಅಪಘಾತ ಆರೈಕೆ ಕೇಂದ್ರದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು 750 ಹಾಸಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಯೋಜನೆಯಿದ್ದು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯವು, ದುರಂತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಆರೈಕೆಯ ಬೆಂಬಲಕ್ಕಾಗಿ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಮಟ್ಟದ ಪೂರ್ವ ಸಜ್ಜಿತವಾಗಿ, ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಂಚಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆ. 100 ಹಾಸಿಗೆಯ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ರೈಲು, ರಸ್ತೆ ಅಥವಾ ವಿಮಾನದ ಮೂಲಕ ಘಟನೆ ನಡೆದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಆಪರೇಷನ್ ಥಿಯೇಟರ್ (ಓಟಿ), ಐಸಿಯು (ತೀವ್ರನಿಗಾಘಟಕ), ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಾ ನಂತರ ಆರೈಕೆ, ನೀರು ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಘಟಕ, ಅಡುಗೆಮನೆ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಘಟಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ದುರಂತ ಅಥವಾ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸಂಘಟಿತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಭೂಸೇನೆಯು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಭೂಸೇನೆಯು ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ಉಪಕರಣಗಳು, ಚೆನ್ನಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ವೈದ್ಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದ ಸೂಚನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಎಲ್ಲ ಸೇವಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಮತ್ತು ಸುಯೋಜಿತವಾದ ಎಲ್ಲ ವಿಧದ ದುರಂತ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ತಮಗಾಗಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿರುವ 3,000 ವಿಶೇಷ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ವಿಸ್ತರಣಾ ಹಾಸಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಈ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಮುದಾಯ ಅಪಘಾತಗಳ ತುರ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಈ ಹಾಸಿಗೆಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಅಗತ್ಯ ಬಂದೆಡೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಬಳಸುವಂತೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಘಟನಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಿ ತುರ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ

ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಚಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಚಾರಿ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ತಂಡಗಳಿದ್ದು ಇವುಗಳನ್ನು ದುರಂತ ಸಂಭವಿಸಿದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಚಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮಳಿಗೆ, ಔಷಧಿಗಳು, ಉಪಕರಣಗಳು, ಹಾಸಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಟೆಂಟು (ಡೇರೆ)ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ದುರಂತಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣವೇ ಕಳುಹಿಸಲು ಎಲ್ಲ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತುರ್ತು ಸಾರಿಗೆಗಳಿಗಾಗಿ ಆಂಬುಲೆನ್ಸುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಇವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಸೇನಾ ಘಟಕಗಳಿಂದ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ದುರಂತ ಮತ್ತು ಅಪಘಾತ ಆರೈಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಅಂತರ

ಆರೋಗ್ಯವು ರಾಜ್ಯದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಸಮೂಹ ಅಪಘಾತ ಘಟನೆಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಆಡಳಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು, ರಾಜ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಭಾಗಗಳದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮೂರು ದರ್ಜೆಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದು ಘಟಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪಿಎಚ್‌ಸಿ ಮತ್ತು ಸಿಎಚ್‌ಸಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯ ರಾಜಧಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ತೃತೀಯ ಆರೈಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ/ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ/ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆಗಳಂತಹ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು/ವಿಭಾಗಗಳ ಬಾಹುಳ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಸಮೂಹ ಅಪಘಾತ ಘಟನೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಬೆಂಬಲಿಸುವಷ್ಟು ಘಟಕ ಹಂತದ ಮೂಲರಚನೆಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸಜ್ಜುಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಉಪಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು 100ರಿಂದ 250 ಹಾಸಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅಪಘಾತ ಆರೈಕೆಯನ್ನೂ ಸೇರಿದಂತೆ ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಆರೈಕೆ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಯೋಜನೆ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಒದಗಿಸುವ ಸೇವೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ರಾಜ್ಯ ರಾಜಧಾನಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಭಾಗಗಳು ಅಥವಾ ಪುರಸಭೆಗಳು ನಡೆಸುವ ಇತರೆ ತೃತೀಯ

ಆರೈಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೂ ಮೀರಿದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಭರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದುರಂತಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭೂಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪುನರ್ವಸತಿಯವರೆಗೆ ಆರೈಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬಲ್ಲ ಅಪಘಾತ ಆರೈಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಒಂದು ಆಘಾತ ಆರೈಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು 'ಸೂಕ್ತ ಆರೈಕೆಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಆರೋಗ್ಯ ಆರೈಕೆ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ರೋಗಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ' ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಮುಂಚಿನ ಆರೈಕೆ

ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಮುಂಚಿನ ಆರೈಕೆ ಸೌಲಭ್ಯವು ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವು ಯಾವುದೇ ಆಧುನಿಕ ಆ್ಯಂಬುಲೆನ್ಸ್‌ಗಳು, ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ತೀರಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಆ್ಯಂಬುಲೆನ್ಸ್, ಪೊಲೀಸ್ ನೆರವು ಅಥವಾ ಬೆಂಕಿಶಮನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ತುರ್ತು ಸಂಖ್ಯೆ 108 ಅನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಈಗಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಜಿಪಿಎಸ್ / ಜಿಪಿಆರ್‌ಎಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಂಘಟನಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸೂಕ್ತ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ.

ಆಸ್ಪತ್ರೆಯೊಳಗಿನ ಆರೈಕೆ

ಮೂಲಸಂರಚನೆ : ಈಗಿರುವ ದ್ವಿತೀಯ (ಸಿಎಚ್‌ಸಿ / ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು) ಮತ್ತು ತೃತೀಯ (ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ / ಬೋಧನಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು) ಆರೋಗ್ಯ ಆರೈಕೆ ಮೂಲಸಂರಚನೆಗಳು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಘಾಸಿಗೊಂಡ ರೋಗಿಗಳ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇಡಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ತುರ್ತು ವಿಭಾಗಗಳ ಅಭಾವವಿದೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಘಾಸಿಗೊಂಡ ರೋಗಿಗಳ

ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಿ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಆರೈಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದವರು :

ಆರೋಗ್ಯ ಆರೈಕೆಯ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ (ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ದ್ವಿತೀಯ ಮತ್ತು ತೃತೀಯ) ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಘಾಸಿಗೊಂಡ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಆರೈಕೆ ನೀಡಲು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದವರ ನುರಿತ ತಜ್ಞರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ತೀವ್ರ ಅಭಾವವಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತ ಆರೈಕೆ ತಂಡದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳ ಆರೈಕೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಬದುಕುಳಿಸುವ ಕೌಶಲ್ಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳ ನಿಯಮವಾಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತುರ್ತು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ವೈದ್ಯರು ಹಾಗೂ ಶುಶ್ರೂಷಕರ ಅಭಾವವಿದೆ ಮತ್ತು ಆಘಾತ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಕರು/ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ತಜ್ಞರು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಘಾಸಿಗೊಂಡ ರೋಗಿಯ ಆರೈಕೆಗಾಗಿ (ನರಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಕರು, ತೀವ್ರ ನಿಗಾ ಆರೈಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ) ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷತಜ್ಞರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ವೃತ್ತಿಪರರಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ-ಕೇಂದ್ರಿತ ದುರಂತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಮಾನವಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮತ್ತು ಮೂಲಸಂರಚನೆಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ಇದನ್ನೂ ವಿವಿಧ ಸಚಿವಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಎನ್‌ಜಿಒಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳಿಸಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು, ಶಿಶ್ರೂಷಕರು, ಪ್ಯಾರಾಮೆಡಿಕ್ಲ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲ ಪಾಲುದಾರರ ಸೂಕ್ತ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಪಕ ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ ದುರಂತ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಇತರೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕ್ರೋಢೀಕರಣವೂ ಸೇರುತ್ತದೆ.

ಜಿಪಿಎನ್ ಅಗ್ರ ಆಘಾತ ಕೇಂದ್ರದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ರಚನಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು

ATLS, AUTLS, ACCC, ATCN, PHTLS ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಲಘು ಅವಧಿ ಕೋರ್ಸುಗಳು ಹಾಗೂ

ಸೇನಾ ಪಡೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ರಾಜ್ಯ ಸೇವಾನಿರತ ವೈದ್ಯರ ದೀರ್ಘಕಾಲಾವಧಿ ಕೋರ್ಸುಗಳು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಪಘಾತ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ತೀವ್ರನಿಗಾ ಆರೈಕೆಗಳಲ್ಲಿ MCh ವಿಶೇಷತಜ್ಞ ಕೋರ್ಸುಗಳನ್ನು ಏಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಇದು ಅಪಘಾತ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ವಿಶೇಷತಜ್ಞರ ಔಪಚಾರಿಕ ಪದವಿ ಕೋರ್ಸುನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಅಪಘಾತ ಜೀವನ ಬೆಂಬಲದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ರಚನೆಗಾಗಿ, ಅಗ್ರ ಅಪಘಾತ ಆರೈಕೆ ಕೇಂದ್ರವು ಎನ್‌ಡಿಎಮ್‌ಎ ಬೆಂಬಲಿತ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದೆ. ಇದು ದೇಶದ ಮೂರು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದು ಮೂಲ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಆಘಾತ ಜೀವನ ಬೆಂಬಲದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು, ಶುಶ್ರೂಷಕರು ಮತ್ತು ಪ್ಯಾರಾಮೆಡಿಕ್ಲ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಅಪಘಾತ ಆರೈಕೆ ಜೀವನ ಬೆಂಬಲದಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿಸ್ತೃತ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ತರಬೇತಿಯು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಮುಂದಿನ 4 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಸುಮಾರು 1,800 ವೈದ್ಯರು ಮತ್ತು ಶುಶ್ರೂಷಕರು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಆಘಾತ ಆರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯಲಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರುವ ಮುಂಚಿನ ಅಪಘಾತ ಆರೈಕೆಗಾಗಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುವ ಜಪಾನ್‌ಗಳಂತಹ, ದೇಶಗಳಿಂದ ನಾವು ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ನೆರವಿನ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಒಂದು ಆದೇಶ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಒಂದು ತುರ್ತು ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. □

ಪ್ರಕೋಪ: ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ

* ಪ್ರೊ. ಸಂತೋಷ್ ಕುಮಾರ್

ಒಂದು ದಿವತ್ತು
ಸಂಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ
ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ
ಮತ್ತು
ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳ
ಮೇಲೆ
ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ.
ಬಡತನ ಪರಿಹರಿಸಲು
ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ
ಮತ್ತು
ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ
ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು
ದಿವತ್ತಿನ ಅಪಾಯ
ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದು,
ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು
ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಅದು ಬದಲಾವಣೆ. ಬದಲಾವಣೆಗಳು ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಜತೆಗೆ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತವೆ. 1980 ಮತ್ತು 1990ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ ಪರಿಸರ, ಆರ್ಥಿಕತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದವು. 2015ರ ವರ್ಷವು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದಿಂದ ಕೂಡಿದ ವರ್ಷ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಮೂರು ಮಹತ್ವದ ಜಾಗತಿಕ ಒಪ್ಪಂದಗಳು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದವು. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳು - ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಒಪ್ಪಂದ: ಜಾತಿಕ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರೆ ರೂಪರೇಷೆ 2015-30 ಎಂಬ ಮಹತ್ವದ ಮೂರು ಒಪ್ಪಂದಗಳಿಗೆ ಜಾಲನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಮೂರು ಒಪ್ಪಂದಗಳ ಯಶಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಈ ಮೂರು ಒಪ್ಪಂದಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ, ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ ಹಾನಿಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ನಾವು ಇಂದು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯಂತಹ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ವಿಪತ್ತಿನ ಅಪಾಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಮುಖ್ಯವಾದವು.

ಇವು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯ ಕುರಿತಾಗಿವೆ.

ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಪತ್ತು ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳ ಮುಂದಿರುವ ಸವಾಲುಗಳು

ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿಪತ್ತಿನ ಅಪಾಯದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಮಗ್ಗಲುಗಳಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ 25 ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಗುರಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 10 ರಿಂದ 17 ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳಾಗಿವೆ. ಒಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ಗೊಳಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ವಿಪತ್ತುಗಳ ಅಪಾಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ವಿಪತ್ತುಗಳ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಯಂತಹ ಗುರಿಯನ್ನು ಮಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಬಡತನ ಪರಿಹರಿಸಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ವಿಪತ್ತಿನ ಅಪಾಯ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡತನದಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ 2030ರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಏಷಿಯಾ ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕಾ ಉಪಸಹಾರಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ 325 ಮಿಲಿಯನ್ ಜನರು ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಪತ್ತು ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯಂತಹ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಪತ್ತುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಡಜನರನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ

ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ಮತ್ತು ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದು, ಅವರ ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಬಡತನದ ಕೂಪಕ್ಕೆ ಬೀಳುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೇಪಾಳದ ಗೂರ್ಖಾದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಭೂಕಂಪದ ಹಾನಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿದಾಗ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪದಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಶೇ. 2.5 ರಿಂದ 3.5 ರಷ್ಟು ಬಡತನದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ 700,000 ನೇಪಾಳಿಗಳು ಬಡತನ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಸ್ತಿಯ ಹಾನಿಯ ಪ್ರಮಾಣವು 7 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲ್ಲರ್ ಅಮೆರಿಕನ್ ಡಾಲರ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯಯನದ ವರದಿಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ನೇಪಾಳದ ಆರು ಅತಿ ಬಡತನ ಹೊಂದಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕವು ಅತಿ ಕೆಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದು, ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ 1,30,000 ಎನ್.ಪಿ.ಆರ್ ಹೆಚ್ಚು ನಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸಿದೆ. ಈ ಭೂಕಂಪದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ದೋಲ್ಪಾ, ಸಿಂಧುಪಾಲ್ ಚೌಕ, ಗೂರ್ಖಾ, ನೌಕೋಟ್, ರಸುವಾ ಮತ್ತು ಧಾಡಿಂಗ್ - ಈ ಆರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಈ ತರಹದ ವಿಕೋಪಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತೊಡಕಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟ ಮತ್ತು ಹಾನಿಯನ್ನು ಅಂದಾಜಿಸಿದಾಗ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಡಾಲರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪದಿಂದ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾದಾಗ ಸಹಜವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುಂಠಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪವು ತನ್ನದೇ ಆದ ಮಹತ್ವದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾದ ಕೃಷಿ, ವಸತಿ, ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯದಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಾದಕರ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ಒಂದೆಡೆ ಆದರೆ, ಭೂಮಿಯ ದುರ್ಬಳಕೆ, ಪರಿಸರದ ಅಧಃಪತನದಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಿನ್ನಡೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ವಿಕೋಪಗಳು ಸಂಭವಿಸುವುದರಿಂದ

ವಿಪತ್ತಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಏರಿಕೆಯಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಶಗಳ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸದ್ಯದ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಪಾಯಗಳ ಕುರಿತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಾಗಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪದ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದು ಸದ್ಯದ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ವಿಕೋಪದ ನಿರ್ವಹಣೆ

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ ನಿರೂಪಿಸಿದ ವಿಕೋಪದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯನ್ನು 2005ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲಾಯಿತು. ವಿಕೋಪ ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿದಾಗ ಇದೊಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ಸಮುದಾಯ ಅಥವಾ ಸಮಾಜದ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಆಗಿದೆ. ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಕೋಪಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸುವವರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗಿದೆ. ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯ ಒದಗಿಸುವವರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಮಾನವೀಯ ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಡು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ. ವಿಕೋಪ ಪೂರ್ವ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಚಿತ್ತದ ಯೋಜನೆ, ಅಪಾಯ ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆ, ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಸನ್ನದ್ಧತೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಸ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನ ದಕ್ಷಿಣ ಏಶಿಯಾ ಮತ್ತು ಭಾರತದಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕೋಪ ಪೂರ್ವ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ

ಚಟುವಟಿಕೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ, ಮಾನವ ಕಾರ್ಯದ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ಪೂರ್ವ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕಳೆದ ಒಂದೂವರೆ ದಶಕದಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ದಿನ ನಿತ್ಯದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊಸತನದಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಮರು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತವು 2015ರ ಸೆಂಟ್ರಿ ರೂಪುರೇಷೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು 2016 ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಏಶಿಯನ್ ಸಚಿವ ಮಟ್ಟದ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಸಿತು. ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತು ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆ, ಅಪಾಯವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆಯಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ವಿಕೋಪ ಸಂಭವಿಸುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಹತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಮಾರ್ಚ್ 2015ರಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿನ ಪುಟ್ಟ ಪಟ್ಟಣ ಸೆಂಟೈನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ 185 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದೇಶಗಳು ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿ ವಿಕೋಪ ಆಪತ್ತು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವ ಸೆಂಟ್ರಿ ಚೌಕಟ್ಟು 2030 ದಾಖಲೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸಹಿ ಹಾಕಿದೆ. ಸದ್ಯ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆಯಂತಹ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಯಶಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಹತ್ವ ವಿಶ್ವ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮನದಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಭಾರತವೂ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. 1999ರಲ್ಲಿ ಒಡಿಶಾದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಸುಪರ್ ಸೈಕ್ಲೋನ್‌ದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 13,000 ಜನರು ಈ ಚಂಡಮಾರುತಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದು, ಅನೇಕ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ಉಂಟುಮಾಡಿತು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ 2013ರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಫ್ಯಾಲಿನ್ ಚಂಡಮಾರುತದ ಪರಿಣಾಮವು ಕೂಡ 1999ರ ಒಡಿಶಾದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲೆಯೇ ಅಪ್ಪಳಿಸಿತು ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಮುನ್ನೂಚನೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೇವಲ 22 ಜನರು ಮಾತ್ರ ಸಾವಿಗೀಡಾದರು.

ಆದರೆ ಅಧಿಕ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಎರಡನೆ ಬಾರಿ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ವಿಕೋಪವು ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪದ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಭಾರತವು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ವಾರ್ಧಾ ಚಂಡಮಾರುತದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಾವಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಕೇವಲ 14 ಮಾತ್ರ. ಜನರ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗೆ ಅಧಿಕ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಸಾವಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಯಿತು. ಇದೊಂದು ದಕ್ಷ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಸಾವಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ನೆರವಾಯಿತು. ಈಗ ಮುಂದಿರುವ ಸವಾಲೆಂದರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿಯಾದ ರಸ್ತೆ, ಸೇತುವೆ, ವಸತಿ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್, ಮತ್ತು ಉತ್ಪದನಾ ವಲಯವನ್ನು ವಿಕೋಪಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸವಾಲಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ.

ವಿಕೋಪ ಅಪಾಯ ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಏಕಮತದಿಂದ ಸಾಂಘಿಕವಾಗಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಉಪನೀತಿಗಳನ್ನು ಪುನರರಚಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ನೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರದೇಶವಾರು ಭೂಬಳಕೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಯೋಜನೆ, ವಿಕೋಪ ಸಂಭವಿಸುವ ಮುನ್ನೂಚನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು

ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ತ್ವರಿತ ಮುನ್ನೂಚನೆ ನೀಡುವ ಪದ್ಧತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಉಪರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಉಪಕ್ಷೇತ್ರೀಯ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದಲ್ಲಿ ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಯಶಸ್ವಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಕೋಪ ಪೂರ್ವ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಕಾರ್ಯವು ಕೇವಲ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. 1956ರಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತನ ಅಂಜಾರ್ ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಕಂಪ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದು, ಇದು ಭಾರತದಂತಹ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಘಟನೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಭೂಕಂಪ ಸಂಭವಿಸಿದ ನಂತರ ಅಂಜಾರ್ ನಗರವನ್ನು ಪುನರ್ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು. ನಂತರ 2001ರಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತನ ಭುಜ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಭೂಕಂಪದ ತೀವ್ರತೆಗೆ 1956ರ ನಂತರ ಪುನರ್ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಅಂಜಾರ್ ಪ್ರದೇಶ

ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಪಟ್ಟಣದ ಮನೆಗಳು ನೆಲಸಮಗೊಂಡವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತರಹದ ಘಟನೆಗಳ ಅನುಭವದಿಂದ ವಿಕೋಪದ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕರಡು ನೀತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. 2001ರಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತನ ಕಚ್ಛ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಭೂಕಂಪದಿಂದ ಪುನರ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ “ಬಿಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಕ್ ಬೆಟರ್” (ಉತ್ತಮ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಪುನರ್ ನಿರ್ಮಾಣ) ಎಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಚ್ಛ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪುನರ್ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಸಕಾವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ ದೊರೆಯಿತು. ಹಲವು ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿಗಳ ವಿವರಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ವಿಕೋಪ ಅಪಾಯ ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆಯು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಆಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯುನಿಸ್ಕೂದ ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಇಂದು ಪ್ರತಿ 100 ಡಾಲರ್ ಪೈಕಿ 4 ಡಾಲರನ್ನು ವಿಕೋಪ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಜನರ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ, ಹಾನಿ ತಡೆಗಟ್ಟಲು, ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ತಲಾ ನಾಲ್ಕು ಡಾಲರ್‌ಗಳನ್ನು ವಿಕೋಪ ಅಪಾಯ ತಗ್ಗಿಸುವ ಹೂಡಿಕೆಯಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಮಾನವನ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪದಿಂದ ಜನರನ್ನು ಪಾರುಮಾಡುವಲ್ಲಿ ವಿಕೋಪ ಅಪಾಯ ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂಶವಾಗಿದ್ದು, ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದರ ಮಹತ್ವ ಹೆಚ್ಚಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಪರಿಣಿತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. □

ಯೋಜನಾ ಚರಿದಾರರಲ್ಲ ಕೋಲಿಕೆ

ಯೋಜನಾ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಚಂದಾ ಬಯಸುವವರು ಮನಿಆರ್ಡರ್ ಕಳಿಸುವಾಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ಅಂಚೆ ಪಿನ್‌ಕೋಡ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಸೇರಿದಂತೆ ತಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಳಾಸವನ್ನು ನಮಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಚಂದಾದಾರರು, ಮನಿಆರ್ಡರ್ ಕಳಿಸಿದ ಎಂಟು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸರಿ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ಚಂದಾ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಚಂದಾದಾರರು ತಮ್ಮ ಯಾವುದೇ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಚೇರಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದಾಗ ತಮ್ಮ ಚಂದಾ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಯೋಜನಾ ರವಾನೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ದೂರು ದುಮ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಆಯಾ ತಿಂಗಳೇ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕಾದ ಇ-ಅಂಚೆ : yojanakannada@yahoo.com ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ : 080 25537244 (ಸೋಮವಾರದಿಂದ - ಶುಕ್ರವಾರ. ವೇಳೆ 2.00 ರಿಂದ 4.00)

ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆ

* ಡಾ. ಹರಿಹರನ್
** ಅಂಬ್ರೀನ್ ಖಾನ್

ಶಂತ್ರಶ್ವರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ
ತಕ್ಕಣ ಧಾರಿಶ್ವರ
ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ
ಮಾನಸಿಕ

ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಬಗ್ಗೆ
ಶ್ಲಲ್ಪ ಮುಖ್ಯಗಾದರೂ ತರಬೇತಿ,
ಕೌಶಲ್ಯವಿರುವುದು ಅವಶ್ಯ.
ಶಂತ್ರಶ್ವರೊಂದಿಗೆ
ಭಾವನಾತ್ಮಕನಾಗಿ ಬೆರೆತು
ಅವರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿ
ಅವರು ಶ್ಲಯಂ
ಶ್ರಾಮಾನ್ವಯದಿಂದಲೆ
ದೈವಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆ
ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಂತೆ
ಮಾಡುವದರಲ್ಲ
ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ
ಕೌಶಲ್ಯಭರಿತ
ರಕ್ಷಣಾ ದಳದವರ
ಪಾತ್ರ ಬಹು ಮುಖ್ಯ.

ಭೌತದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ, ಬರಗಾಲ, ಚಂಡಮಾರುಗಳು, ಭೂಕಂಪಗಳು, ಸುನಾಮಿ ಮತ್ತು ಭೂಕುಸಿತ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಘಟಿಸಿ ಎಲ್ಲ ವಯೋಮಾನ ಲಿಂಗ, ಜಾತಿಗಳ ನಾಗರಿಕರ ಮೇಲೆ ವಿಪರೀತ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ. ದೇಶದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಭಯೋತ್ಪಾದಕರ ಉಪಟಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೆ ಅಂದರೆ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವಂತಹ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಮಾಜದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯದಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವಿಪತ್ತುಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾಗಿ ಬಾಧಿತವಾಗುವ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ದೇಶ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಿದ್ಧ ಮಾದರಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಪೀಡಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೈಹಿಕ ಹಾನಿ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ವೇದನೆಗೆ ನೀಡಬಹುದಾದ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಿದಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇಂತಹ ಸಂಕಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೀಡಿತರು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯಿಂದ ನಿಭಾಯಿಸಬಹುದು. ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಜೀವಹಾನಿ, ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಹಾನಿ, ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಆಪತ್ತು ಬರುವಂತಹ ಘಟನೆಗಳಿಂದ ಜನ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ

ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಬಾರಿ ಸೂಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರ ನೀಡದಿದ್ದರೆ ಭರಿಸಲಾಗದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಇದು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಆತ್ಮೀಯರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಮನೆಮತ ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು, ಮುಂದಿನ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರಾಶೆ ಮೂಡುವುದು, ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ, ಆತ್ಮಬಲ ಕುಗ್ಗುವಂತಹ ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಕಾರಣ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪೀಡಿತರ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅವರು ಪುನಃ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮರಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅತಿ ತುರ್ತಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹ ಆಪತ್ತುಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೀಡಿತರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲಿನ ವಿಶ್ವಾಸ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪೀಡಿತರಿಗೆ ತತ್ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಅವಶ್ಯವಾದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಶೆಡ್ ನಿರ್ಮಾಣ, ಕಳೆದುಹೋದ ತಮ್ಮ ಮಿತ್ರರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವದರಿಂದ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ, ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾದವರು ತಾವೊಬ್ಬರೆ ಅಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಹಲವರಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಒಂದು ಅವರು ಶಾಂತ ಮತ್ತು ಆಶಾಭಾವನೆ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಕ್ರಮದಿಂದ ಅವರ ಮನೋಬಲ ಹೆಚ್ಚಿ ಅವರು ಸ್ವಯಂಬಲದಿಂದಲೆ ಸಶಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

* ಸಲಹೆಗಾರರು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ.
* E-mail : hariharandr56@gmail.com

** ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು, ಯುವಜನ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯ ಪ್ರಗತಿ ಸಮಾಜ

ಇಂತಹ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು ಘಟಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಪೀಡಿತರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಯಂ ಬಲದಿಂದ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲನಾಗಿ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುವಂತಹ ಸಹಾಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ದೊರಕಿದರೆ ಪೀಡಿತರು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮರಳಬಹುದು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸಹಾಯ ನೀಡುವ ಮೊದಲು ಸಂಕಷ್ಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪೀಡಿತರ ಮನೋಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ನೀಡಬೇಕಾದ ಸಹಾಯ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪೀಡಿತರ ಮನಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲಾದ ಪರಿಣಾಮ ಅರಿಯಲು ಅವರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿ ಅವರ ಅನುಭವವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪೀಡಿತರನ್ನು 3 ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಜಿಸಬಹುದು. ಅವರೆಂದರೆ ವಿಕೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಿದವರು. ಎರಡನೆಯವರು ಅಷ್ಟೇನೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೈಹಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಕ್ಷೋಭೆಗೆ ಒಳಗಾಗದವರು ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವು, ಆಹಾರ, ವಾಸದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲದ ಸ್ವಯಂ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವರು ಮೂರನೆಯ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಘಟನೆಯಿಂದ ವಿಪರೀತ ಮಾನಸಿಕ ಕ್ಷೋಭೆಗೆ ಒಳಗಾದವರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೂರು ಗುಂಪುಗಳ ಪೀಡಿತರಿಗೆ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲ ಗುಂಪಿನ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆ ವಿಕೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯಪ್ತಿಯಿಂದ ಇದ್ದು ಯಾವುದೇ ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವಯಂ ಬಲದಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿಭಾಯಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳಾದ ಆಹಾರ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಶೆಡ್ ಮತ್ತಿತರ ಸಹಾಯ ಸಾಕು. ವಿಶೇಷವಾದ ಯಾವುದೇ ನೆರವಿನ ಅಗತ್ಯವಿರುವದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಗಮನಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವು, ಆಹಾರ ಮತ್ತಿತರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಂದ ಅವರು ವಂಚಿತರಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮೂರನೇಯ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಂಡ ಜನರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಇವರು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ, ದೈಹಿಕವಾಗಿ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕುಗ್ಗಿ ತೀರಾ ಬಲಹೀನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ವಿಪರೀತ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿರುವರು. ನಿರಾಶಾಭಾವ ಚಿತ್ತವಿಕಾರ, ಬ್ರಾಮಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಅನವಶ್ಯಕ ಭೀತಿ ಇತ್ಯಾದಿಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಹಿಂಸಾಪ್ರವೃತ್ತಿ ಸ್ವಯಂ ವೈದ್ಯರಾಗುವಿಕೆ, ವೈದ್ಯರು ನೀಡಿದ ಔಷಧಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ, ಮದ್ಯಪಾನದಂತಹ ಆತಂಕಕಾರಿ ನಡವಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಗುಂಪು ಅತ್ಯಂತ ಆತಂಕಕಾರಿ ಗುಂಪಾಗಿದ್ದು ಇವರನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ಮತ್ತು ತುರ್ತಾಗಿ ಗುರ್ತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ನೆರವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಇವರ ದೈನಂದಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸ್ವಯಂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದಲೇ ಗುಣಹೊಂದುವ ಲಕ್ಷಣ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಂತವರಿಗೆ ಅವರ ಸುಧಾರಣಾ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ನೆರವು ನೀಡಿ ಅವರು ದೈನಂದಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮರಳುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬೇಕು. ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಉದ್ದೇಶ ವೆಂದರೆ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಪತ್ತಿನಿಂದ ಪೀಡಿತರಲ್ಲಿ ಎರಡನೆ ಗುಂಪಿನ ಜನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಬಲದಿಂದಲೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿಭಾಯಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮನೆ, ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಅಗತ್ಯ ನೆರವು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ನಿಭಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು ಎನಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿರಂತರ ನಿಗಾವಹಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಇದೇ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನ ಅವರ ಸ್ವಯಂ ಶಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮೂರನೆ ಗುಂಪಿಗೆ ಅಂದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಂಡ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂದರೆ ಸದಾ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿರುವುದು ಅವರ ಸದ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರಾಶಾಭಾವನೆ

ದುಃಸ್ವಪ್ನದಿಂದ ಬಳಲುವಿಕೆ ಆದ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪದೆ ಪದೆ ಪುನರಾವರ್ತಿತವಾದುದು, ಸದಾ ದುಃಖಿತರಾಗಿರುವುದು, ಆತಂಕದಲ್ಲಿರುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ. ಇತರ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂದರೆ ವಿಚಿತ್ರ ನಡವಳಿಕೆ, ನಿರಾಹೀನತೆ ಆಹಾರ ಸೇವನೆಯಲ್ಲಿ ಏರುಪೇರು ಜನರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯದೆ ಇರುವುದು, ನೀಡಿದ ಆಹಾರ, ನೀರು, ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಡುವುದು ಇಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅವರನ್ನು ಬಲಹೀನರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಪೀಡಿತರಾದವರಿಗೆ ಆಕ್ಷಣದಿಂದಲೇ ಅಗತ್ಯ ನೆರವು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದುಃಖಿತನೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಜನ ಅಲ್ಪಕಾಲದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಮುಖರಾಗುವುದು ಒಂದು ಭಾಗವಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಿರಂತರ ಸಹಕಾರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ಪೂರ್ಣಗುಣಮುಖರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವುದು, ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಂದಿಸುವುದು ಸಮಾಜದ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಅವರ ದೈನಂದಿನ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಮೂರು ತತ್ವಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಮಾದರಿ ರಚಿಸಿದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಅವಘಡದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸುವುದು (ಅವಲೋಕಿಸು) ಅವರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು (ಆಲಿಸು) ಅಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ನೆರವು ನೀಡುವುದು (ಜೋಡಿಸು). ಸಂತ್ರಸ್ತರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ತಕ್ಷಣ ಧಾವಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಥಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ತರಬೇತಿ, ಕೌಶಲ್ಯವಿರುವುದು ಅವಶ್ಯ. ಅಲ್ಲಿ ಪೀಡಿತರು ಮಕ್ಕಳು ವೃದ್ಧರು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ವಯೋಮಾನದ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮಾನಸಿಕ ಕ್ಷೋಭೆಗೆ ಒಳಗಾದವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಂತ್ರಸ್ತರೊಂದಿಗೆ ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬೆರೆತು ಅವರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಅವರ ಸ್ವಯಂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದಲೇ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ಕೌಶಲ್ಯಭರಿತ ರಕ್ಷಣಾ ದಳದವರ ಪಾತ್ರ ಬಹು ಮುಖ್ಯ. □

ಜೈವಿಕ ದುರಂತ: ಕಾರಣ - ಪರಿಹಾರ

* ಡಾ. ಅರ್ಚನಾ ಸೂದ್

ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯಗಳು

ಜೀವನಾಶಕಗಳು

ಅಥವಾ

ಅನ್ವ

ಅನಾನುಕೂಲವನ್ನು

ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆಯೆಂದರೆ

ಅನ್ವ

ಜನರ

ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು

ಅನರ

ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮೇಲೆ

ತೀವ್ರ ಪರಿಣಾಮ

ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಸೌಧನಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿ, ರೋಗವನ್ನು ಹರಡುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವೈರಾಣು, ಸಸ್ಯ ಸೋಂಕು, ಪ್ರಾಣಿ, ಅಥವಾ ಕೀಟ ಇತ್ಯಾದಿ ಜೀವಿಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ವಿನಾಶಕಾರಿ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಜೈವಿಕ ದುರಂತಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಲರಾ ಮತ್ತು ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆನ್ಜಾ ಎಚ್‌ಒನ್ ಎನ್‌ಒನ್. ಪಿಡುಗುಗಳು ಜೈವಿಕ ದುರಂತಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳು.

ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಮಟ್ಟದ ಜೈವಿಕ ದುರಂತಗಳು ಪ್ರಭಾವಿಸುತ್ತವೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಮಟ್ಟದ ಜೈವಿಕ ದುರಂತಗಳು ಪ್ರಭಾವಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಜೈವಿಕ ದುರಂತಗಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇಡಿ ಖಂಡ ಅಥವಾ ಭೂಗೋಳವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸುತ್ತವೆ. ಕಾಲರಾ ಒಂದು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಜೈವಿಕ ದುರಂತ. ಹಂದಿ ಜ್ವರ ಒಂದು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ ಜೈವಿಕ ದುರಂತ. ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಜೈವಿಕ ದುರಂತಗಳ ಇತರ ಉದಾಹರಣೆಗಳೆಂದರೆ ಎಬೋಲ, ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರ, ಮಲೇರಿಯ ಮತ್ತು ದಡಾರ (ಮೀಸಲ್).

ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯಗಳು, ಪರಾವಲಂಬಿಗಳು, ವೈರಾಣುಗಳು, ಫಂಗಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರೋಟಿಸುಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವ ಜೈವಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ಅಥವಾ ಸಾವಯವ ವಸ್ತುಗಳು, ಜೀವಿಗಳ ಅದರಲ್ಲೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅಪಾಯ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣುಗಳ ನಮೂನೆಗಳು, ವೈರಾಣು ಅಥವಾ ವಿಷ (ಜೈವಿಕ ಮೂಲದಿಂದ) ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳೂ ಸೇರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಶ್ವಾಸಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಕಲುಷಿತ ವಸ್ತುಗಳ ಅಥವಾ ಸೋಂಕಾದ ದೇಹ ದ್ರವಗಳ ಸಂಪರ್ಕವಾದರೆ ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣುಗಳ ಪ್ರಸರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯಗಳಿಂದ ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮೂರು ವಿಧಗಳ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಪ್ರಭಾವಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಅವು ಸೋಂಕು, ಅಲರ್ಜಿ ಮತ್ತು ವಿಷ (ನಂಜು).

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಇಂತಹ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬರುವವರು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. 1966ರಲ್ಲಿ ಡೊವ್ ಕೆಮಿಕಲ್ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಓರ್ವ ಪರಿಸರ ಆರೋಗ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರಾದ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಬಾಲ್ಡವಿನ್ ಇಂತಹ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬರುವವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯ ಸಂಕೇತವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿದರು.

ವೈರಾಣು ನಮೂನೆಗಳು ಮತ್ತು ಬಳಸಿದ ಸೂಜಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ತೀವ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ

* ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಜೀವರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಇಎಸ್‌ಐಸಿ ದಂತ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ರೋಹಿಣಿ, ದೆಹಲಿ E-mail : archanasood65@yahoo.com

ಜೈವಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಗುರುತು ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. U+2623 ಎಂಬುದು ಯೂನಿಕೋಡ್‌ನ ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ.

ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅಪಾಯಗಳು ತೀವ್ರ ಮತ್ತು ಅತಿರೇಕದ ಹವಾಗುಣ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಘಟನೆಗಳಾಗಿದ್ದು ಇವು ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅಪಾಯಗಳು ಜನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯಗಳು ನಾಶವಾದಾಗ ನೈಸರ್ಗಿಕ ದುರಂತಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು, ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ತುರ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವಾಲಯವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯವು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಆರೋಗ್ಯವು ರಾಜ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದು ಜೈವಿಕ ದುರಂತಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಬಲ್ ಡಿಸೀಸ್‌ಸ್ (ಎನ್‌ಐಸಿಡಿ, NICD) ವ್ಯಾಪಕ ರೋಗ ದುರ್ಘಟನೆ ಸಂಭವಗಳ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವ ಕೇಂದ್ರ ಏಜೆನ್ಸಿಯಾಗಿದೆ. ಬೋಧನೆ/ತರಬೇತಿ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಇಂಡಿಯನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಜೈವಿಕಾಸ್ತ್ರ ಯುದ್ಧ - ಇದನ್ನು ಕ್ರಿಮಿ ಯುದ್ಧ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರು, ಸಸ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಅಥವಾ ಅಶಕ್ತರನ್ನಾಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜೈವಿಕ ವಿಷ ಅಥವಾ ಸೋಂಕು ಪ್ರೇರಕಗಳಾದ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ, ವೈರಾಣು ಮತ್ತು ಫಂಗಸ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜೈವಿಕ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳು (ಬಹುಬಾರಿ ಜೈವಿಕ ಆಯುಧಗಳು, ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಪ್ರೇರಕಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ) ಜೀವಿಗಳು ಅಥವಾ ತನ್ನ ನಕಲನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವವಾಗಿದ್ದು (ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಜೀವಂತ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ ವೈರಾಣುಗಳು) ತಾವು ದಾಳಿ ಮಾಡುವ ಜೀವಿಗಳ ಒಳಗೆ

ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಅಥವಾ ನಕಲುಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಸಮೂಹ ವಿನಾಶ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಬೈಜಿಕ, ಜೈವಿಕ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಮರಕ್ಕೆ ಎನ್‌ಬಿಸಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಜೀವಿಗಳಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ವಿಷವನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಜೈವಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಮರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅತಿವ್ಯಾಪನೆಯಾಗಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಜೈವಿಕ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಭೌಗೋಳಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಟ್ಟದ ಪಿಡುಗಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕುರಿತ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ನೀಡುತ್ತದೆ: 1. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಗಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು; 2. ರೋಗಗಳ ದಿಢೀರ್ ಸಂಭವದ ಕುರಿತು ಸಾಬೀತಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುವುದು; 3. ಭೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ.

ಅಮೆರಿಕದ ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೇಂದ್ರ ಜೈವಿಕ ದುರಂತಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಲ್ಲ ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಜೈವಿಕ ಸುರಕ್ಷತಾ ಮಟ್ಟಗಳಾಗಿ ಅಥವಾ BSL1-4 ನಂತೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

* BSL1- ಬ್ಯಾಸಿಲಸ್ ಸಬ್‌ಟಿಲಿಸ್, ಕ್ಯಾನ್ಸೆನ್ ಹೆಪಟೈಟಿಸ್, ಎಸ್ಪಿರಿಚಿಯ ಕೋಲಿ, ವೆರಿಸಿಲ್ಲ ಸೇರಿದಂತೆ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಮತ್ತು ವೈರಾಣುಗಳು, ಕೆಲವು ಜೀವಕೋಶ ಮಾದರಿ ಮತ್ತು ಸೋಂಕು ಉಂಟು ಮಾಡದ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಗಳು ಬಹಳ ಕನಿಷ್ಠ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಕೈಚೀಲ (ಗ್ಲವ್ಸ್) ಗಳ ಮತ್ತು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮುಖ ರಕ್ಷಣೆ ಬಳಕೆ ಸೇರಿರುತ್ತವೆ.

* BSL 2- ಇದರಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಂದತರ ರೋಗವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಬಲ್ಲ ಹೆಪಟೈಟಿಸ್ ಎ, ಬಿ ಮತ್ತು ಸಿ, ಕೆಲವು ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆಂಜಾ ಎ ತಳಿಗಳು,

ಜೈವಿಕ ದುರಂತಗಳು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅಪಾಯಗಳು ಅಥವಾ ಜೈವಿಕಾಸ್ತ್ರ ಯುದ್ಧಗಳಾಗಿರಬಹುದು.

ಲೈಮ್ ರೋಗ, ಸಾಲ್ಮನೆಲಾ, ಮಂಗನಬಾವು (ಮಂಪ್), ಸ್ತ್ರಾಪಿ, ಡೆಂಗಿ ಜ್ವರ, ದಡಾರ, ಎಚ್‌ಐವಿ. ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯ ಮತ್ತು ವೈರಾಣುಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಇವು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಸ್ಥಳಗಳ ವಾಯುದ್ರವದ ಮೂಲಕ ತಗಲುವುದು ಕಷ್ಟ. BSL 2 ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ್ಕೆ ಆಟೋಕ್ಲೇವ್ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಸುರಕ್ಷಿತಾ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟುಗಳ ಬಳಕೆ ಕೂಡ ಸೇರುತ್ತದೆ.

* BSL 3 - ಆಂತ್ರಾಕ್ಸ್, ವೆಸ್ಟ್ ನೈಲ್ ವೈರಾಣು, ವೆನಿಜುಲೆನ್ ಇಕ್ವಿನಿ ಎಂಕೆಫಲೈಟಿಸ್, ಸಾರ್ಸ್ ವೈರಾಣು, ಮೆರ್ಟ್ ಕೊರೊನ ವೈರಾಣು, ಹಂಟ ವೈರಾಣುಗಳು, ಕ್ಷಯ, ಟೈಫಸ್, ರಿಫ್ಟ್ ವ್ಯಾಲಿ ಜ್ವರ, ರಾಕಿ ಮೌಂಟೇನ್ ಸ್ಪಾಟಿಡ್ ಜ್ವರ, ಯೆಲ್ಲೊ ಫೀವರ್ ಮತ್ತು ಮಲೇರಿಯಾಗಳಂತಹ ತೀವ್ರ ರೋಗವನ್ನು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಮತ್ತು ವೈರಾಣುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಲೇರಿಯಾ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಪ್ಲಾಸ್ಮೋಡಿಯಂ ಫಾಲ್ಸಿಪ್ಯಾರಂ ಮತ್ತು ಟ್ರೈಪನೋಸೋಮಿಯಾಸಿಸ್ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಟ್ರೈಪನೋಸೋಮ ಕ್ರುಜಿ ಪರಜೀವಿಗಳು ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಾಯುಮೂಲ ಸೋಂಕುಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ಶ್ವಾಸಕಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ಗುಂಪಿನ ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವ ವ್ಯಾಕ್ಸೀನುಗಳು ಅಥವಾ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿವೆ.

* BSL 4 - ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಮಾರಣಾಂತಿಕವಾಗಿದ್ದು ಯಾವುದೇ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್‌ನಿಲ್ಲದ ವೈರಾಣುಗಳಾದ ಮರ್ಬರ್ಗ್ ವೈರಾಣು, ಎಬೋಲಾ ವೈರಾಣು, ಲಸ್ಸಾ ಜ್ವರ ವೈರಾಣು ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಮಿಯನ್-ಕಾಂಗೊ ಹೆಮೊರಜಿಕ್ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಇತರೆ ರಕ್ತಸ್ರಾವ ರೋಗಗಳು ಈ ಹಂತಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತವೆ. ವರಿಯೋಲಾ ವೈರಾಣು (ಸಿಡುಬು) ವಿಗೆ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ಇದ್ದರೂ ಈಗ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಗೊಳಿಸಿದರೂ ಇದು BSL 4 ಹಂತಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಪ್ರೇರಕವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬೇರ್ಪಟ್ಟ ಗಾಳಿ ಪೂರೈಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಕಾರ ಒತ್ತಡ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಉಡುಪು (ಪಾಸಿಟಿವ್ ಪ್ರೆಷರ್ ಪರ್ಸನಲ್ ಸೂಟ್) ಬಳಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದ ನಿರ್ಗಮನ ಮತ್ತು ಆಗಮನ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಷವರುಗಳನ್ನು, ಒಂದು ವ್ಯಾಕ್ಯೂಂ ರೂಮು, ಒಂದು ಅಲ್ಟ್ರಾವೈಲಟ್ ಬೆಳಕಿನ ರೂಮು, ಸ್ವಾಯತ್ತತಾ ಪತ್ತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯದ ಎಲ್ಲ ಉಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಂಡಿರುವ ಇತರೆ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಹು ವಾಯು ಬಂಧಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮತ್ತು ಹೋಗುವ ಎಲ್ಲ ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ನೀರು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೈಕ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡಲಾಗಿ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸೋರಿಕೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ವರ್ಗೀಕೃತವಾಗಿಲ್ಲ.

ಕಾನೂನು

ದೇಶದ ಆರೋಗ್ಯ ನೀತಿಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಹಲವಾರು ಕಾನೂನುಗಳಿವೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರೋಗ ಹರಡುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದು. 1. ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯಿದೆ, 1974. 2. ವಾಯು (ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯಿದೆ, 1981. 3. ಪರಿಸರ (ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯಿದೆ, 1986, ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳು (1986). ಜೈವಿಕ-

ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನಿವಾರಣೆ) ನಿಯಮಗಳು, 1998 ಅನ್ನು ಅನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ/ ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿವಾರಣೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. 4. ದುರಂತಗಳ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ತತ್ಪರಿಣಾಮ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ದುರಂತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಾಯಿದೆ 2005 ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ದುರಂತ ತಡೆ, ಶಮನ, ನಿವಾರಣೆ, ಸಿದ್ಧತೆ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ, ಪುನರ್ವಸ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ದುರಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ರೋಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾನೂನಾತ್ಮಕವಾಗಿ, ಖಾಸಗಿ ವಲಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ, ಸಮಗ್ರ ರೋಗಿ ಆರೈಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಜನಸಮುದಾಯವು ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯಗಳ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದಾದ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಾನಗಳು

* ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಶುಚಿ(ಕ್ಷೀನಿಂಗ್) ಮಾಡುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ತಂತ್ರಜ್ಞರು. * ಆರೋಗ್ಯ ಆರೈಕೆ ಸೇವೆಗಳು. * ಕ್ಷೀನಿಂಗ್ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ನಿರ್ವಹಣೆ. * ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕಸ ಸಂಗ್ರಹ ಹಾಗೂ ನಿವಾರಣೆಯಂತಹ ಪರಿಸರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು. * ಕೃಷಿ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಪಶುವೈದ್ಯ ಸೇವೆಗಳು, ಮತ್ತು ಕಾಗದ ಮತ್ತು ಕಾಗದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ವಸ್ತ್ರ, ಚರ್ಮ ಮತ್ತು ಉಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಪದಾರ್ಥಗಳಂತಹ ಸಸ್ಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿ ಆಧಾರಿತ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ತಯಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು. * ಕೇಂದ್ರ ಹವಾನಿಯಂತ್ರಣ ಆವೃತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಒಳಾಂಗಣ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾದ ಹೋಟೆಲುಗಳು ಮತ್ತು ರೆಸ್ಟೋರಾಂಗಳು, ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳಾದ ಕಾರ್ಪೆಟುಗಳು ಮತ್ತು ವಾಲ್ ಪೇಪರುಗಳು, ಮಡಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಸ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ತೇವ ಮತ್ತು ಒದ್ದೆಯಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಅಥವಾ ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡುವ ಪಾತ್ರೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮೂಲಗಳಾಗಿವೆ.

ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳಗಳು/ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಡೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳು

ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯಗಳ ತಡೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮೂಲಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

1. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳು:

ಹವಾನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ, ಭಾಗಶಃ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮೂಲ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವಿಕೆ, ನಕಾರ ಒತ್ತಡ ಅಳವಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹವಾನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ವಾಯು ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಉದಾ, ಸೋಂಕು ರೋಗಗಳಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಾರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವಂತಹದ್ದು) ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರವನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡಲು ಅಲ್ಟ್ರಾವೈಲಟ್ ದೀಪಗಳ ಬಳಕೆ.

2. ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೈರ್ಮಲ್ಯ :

ಕೆಲಸದ ನಂತರ ಮತ್ತು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕೈಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯುವುದು ಅಥವಾ ದ್ರವ ಸೋಪಿನಿಂದ ರಕ್ಷಣಾ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸುವ ಮುನ್ನ ಮತ್ತು ನಂತರ ಕೈ ತೊಳೆಯುವುದು ಸೋಂಕು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಅತಿ ಸರಳ ಮತ್ತು ಅತಿ ಮೂಲವಿಧಾನ,

3. ವೈಯಕ್ತಿಕ ರಕ್ಷಣೆ :

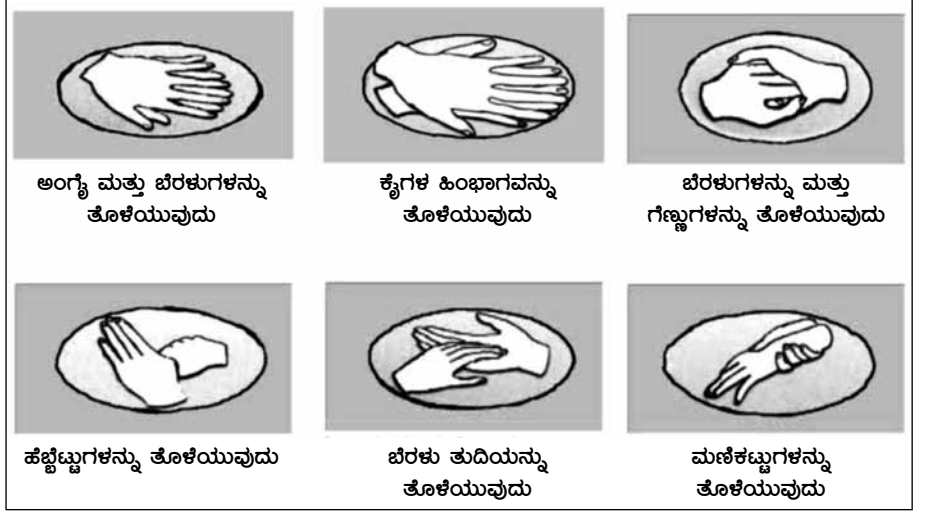
ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ವೈಯಕ್ತಿಕ ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣವನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಠಿಣವಾಗಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ವೈಯಕ್ತಿಕ ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖವಾಡಗಳು (ಮಾಸ್ಕ್‌ಗಳು), ಕೈಚೀಲಗಳು (ಗ್ಲವ್ಸ್‌ಗಳು), ರಕ್ಷಣಾ ಬಟ್ಟೆಗಳು, ಕಣ್ಣು ರಕ್ಷಕಗಳು, ಮುಖ ಕವಚಗಳು ಮತ್ತು ಷೂ ಹೊದಿಕೆಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ.

ಅ. ರಕ್ಷಣಾ ಬಟ್ಟೆಗಳು :

ರಕ್ಷಣಾ ಬಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆಗೆ ಹೊದಿಸುವ ಹುಡ್‌ಗಳು, ಏಪ್ರನ್, ತಲೆ ಮತ್ತು ಷೂ ಹೊದಿಕೆಗಳು

ಜೊತೆಗೆ ಬರುವ ರಕ್ಷಣಾ ಹೊದಿಕೆಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ರಕ್ತ, ಸ್ರಾವ ಅಥವಾ ಇತರೆ ದೇಹದ ದ್ರವಗಳಿಂದ ದೇಹವು ಮಲಿನವಾಗದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸಲು ಅವು ವಾಟರ್ ಪ್ರೂಫ್ ಅಥವಾ ದ್ರವದಿಂದ ಒದ್ದೆಯಾಗಬಾರದ ವಸ್ತುವಾಗಿರಬೇಕು. ಅವು ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸದಂತಿರಬೇಕು. ಈ ಮಾಲಿನ್ಯಗಳು ತೆರೆದ ಹುಣ್ಣುಗಳ ಮೂಲಕ ದೇಹದೊಳಗೆ ಬರದಂತಿರಬೇಕು ಅಥವಾ ಕೆಲಸಗಾರರ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮಲಿನಮಾಡಬಾರದಂತೆ ಇರಬೇಕು. ತನ್ಮೂಲಕ ರೋಗಾಣುಗಳು ಹರಡುವ ಅವಕಾಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಒಂದರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಸೋಂಕು ಹರಡುವುದಿಲ್ಲ. ರಕ್ಷಣಾ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಮ್ಮೆ ಬಳಸಬಹುದಾದ ಡಿಸ್ಪೋಸಬಲ್‌ಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಮಿಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದವೂ ಕೂಡ ಇವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಮೊದಲೇ ಪರೀಕ್ಷಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹಾಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಹಾನಿಗೊಳಗಾಗಿದ್ದರೆ ಬದಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಆ. ಕನ್ನಡಕಗಳು/ ಮುಖ ಕವಚಗಳು: ದೇಹವನ್ನು ಲೋಳೆಪೊರೆ ಮೂಲಕ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಾದ ರೋಗಾಣುವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಕ್ತ, ದ್ರವಸ್ರಾವ ಅಥವಾ ಇತರೆ ದೇಹ ದ್ರವ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತಾ ಕನ್ನಡಕಗಳು/ ಗ್ಲಾಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ ಕವಚಗಳು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ. **ಇ. ಗ್ಲವ್‌ಗಳು :** ರಕ್ತ, ದ್ರವಸ್ರಾವ ಅಥವಾ ದೇಹ ದ್ರವ, ಇಲ್ಲವೇ ಸೋಂಕು ಹೊಂದಿರುವ ಇತರೆ ದೇಹಾಂಗಗಳ ಸಂಪರ್ಕವಾಗದಂತೆ ಕೈಗಳನ್ನು ಗ್ಲವ್‌ಗಳು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ. ರೋಗಾಣುಗಳಿರುವ ವಸ್ತುಗಳು ಪ್ರವೇಶಿಸದಂತೆ ತಡೆ ಒಡ್ಡುತ್ತವೆ. ಕಣ್ಣುಗಳು, ಬಾಯಿ ಅಥವಾ ಮೂಗನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ ನಂತರ ಬರಬಹುದಾದ ಸೋಂಕುಗಳನ್ನು ಇದರ ಮೂಲಕ ತಡೆಯಬಹುದು. ಗ್ಲವ್‌ಗಳು ರೋಗಾಣುವಿನಿಂದ ಮಾಲಿನವಾದ ತೆರೆದ ಹುಣ್ಣುಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ. ಗ್ಲವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ ನಂತರ ಬಿಸಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕಾರಿ ವಸ್ತುವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವಾಗ ಧರಿಸಬಹುದು. **ಈ. ಷೂ ಕವರುಗಳು :** ಇವು ರೋಗಾಣುಗಳನ್ನು ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಒಯ್ಯುವುದನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತವೆ. ಷೂ ಕವರುಗಳು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ

ಡಿಸ್ಪೋಸಬಲ್ ಆಗಿರುವಂತಹು. ಅಂದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಬಳಸಿದ ನಂತರ ನಿವಾರಿಸತಕ್ಕವು. ಇವು ನೀರು ನಿರ್ಭಂದಕವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಜಾರದಂತಿರಬೇಕು. ಅವುಗಳ ಗಾತ್ರವು ಚಲನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗದಂತೆ ಮತ್ತು ಪಾದಗಳ ಮೂಲಕ ರೋಗಾಣುಗಳು ಪ್ರವೇಶಿಸದಂತಿರಬೇಕು.

4. ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ : ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಅಲ್ಟ್ರಾ ಶಾಖ ಅಥವಾ ಅತ್ಯಧಿಕ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯ ಸ್ಪೋರುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಗೊಳಿಸಲು ಜೈವಿಕ ನಾಶಕವನ್ನು ಬಳಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಒಂದು ಪೂರ್ಣ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಿನವಾದ ಆವರಣವನ್ನು ಸೋಂಕು ರಹಿತವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಮಾರಕ ವಸ್ತುಗಳ ಉಳಿಕೆಗಳು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶುಚಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಪಾಯಕಾರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಒಡ್ಡಿದರೆ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ವಾಸಾಂಗ ರಕ್ಷಣೆ : ರೆಸ್ಪಿರೇಟರ್ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಉಪಕರಣ. ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯಗಳಿಂದ ಸೂಕ್ತ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಶ್ವಾಸಾಂಗ ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣವನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಮುಖ್ಯ.

*** ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮುಖವಾಡಗಳು-** ಇವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಪದರಗಳ ಹೆಣೆಯದ ವಸ್ತ್ರವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ದೊಡ್ಡ

ಶ್ವಾಸಾಂಗ ಸ್ರಾವದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುತ್ತವೆ. *** N 95 ಅಥವಾ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಶ್ವಾಸಕಗಳು:** ಈ ವಿಧದ ಫಿಲ್ಟರುಗಳು ಸಣ್ಣ ಕಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಗಾತ್ರದ ದ್ರವ ಸ್ರಾವವನ್ನು ಶೋಧಿಸುತ್ತವೆ. ತನ್ಮೂಲಕ, ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಾಯುದ್ರವವನ್ನು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳನ್ನು ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಂತೆ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. *** ಪವರ್ ಏರ್ ಪ್ಯೂರಿಫೈಯಿಂಗ್ ರೆಸ್ಪಿರೇಟರ್, PAPR -** ಈ ವಿಧದ ಶ್ವಾಸಕವು ವಿದ್ಯುತ್ ಬ್ಲೋವರ್‌ನ್ನು ಬಳಸಿ, ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಶೋಧನೆ ಮೂಲಕ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ., ತನ್ಮೂಲಕ ಧರಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. *** ಗಾಳಿ ಪೂರೈಕೆ ಶ್ವಾಸಕ -** ಶುದ್ಧ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಏರ್ ಕಂಪ್ರೆಸ್‌ರ್ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತಡದ ಸಿಲಿಂಡರಿನ ನಾಳದ ಮೂಲಕ ಪೂರೈಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯದ ವಿಧ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಕೆಲಸದ ಪರಿಸರವು ಈ ಶ್ವಾಸಾಂಗ ರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ.

5. 'ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯ' ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಗುರುತು ಮತ್ತು ಚಿಹ್ನೆಯ ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯ ಕಸದ ಚೀಲ; ಮಾಸ್ಕ್‌ಗಳು, ಗ್ಲವುಗಳು ಮತ್ತು ಜೈವಿಕವಾಗಿ ಮಾಲಿನ್ಯಗೊಂಡ ರಕ್ಷಣಾ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿಡಬೇಕು. ನಿವಾರಣೆಗೆ ಮುನ್ನ ಚೀಲಕ್ಕೆ ಮುದ್ರೆಯೊತ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ನಿವಾರಣೆಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು.

6. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ : ಯಾವುದೇ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತುರ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಸಿಗುವಂತಿರಬೇಕು.

7. ನಿಯತ ಕ್ರಮಗಳು : ಅ. ಪೋಷಕಾಂಶ ಮತ್ತು ಸಮತೋಲನ ಆಹಾರ ತಿನ್ನಿ. ಆ. ರೋಗನಿರೋಧಕತೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಇತ್ತೀಚಿನದಾಗಿರಬೇಕು. ಇ. ಅತಿಯಾದ ಜನಜಂಗುಳಿಯನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕು. ಈ. ಒಳ್ಳೆಯ ಹವಾನಿಯಂತ್ರಣ. ಉ. ಬಿಸಿ ಮತ್ತು ಶೀತ ಹವಾಮಾನದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ.

ಜೈವಿಕ ದುರಂತಗಳ ತಡೆ

ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯಗಳು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಗಳ ತಡೆ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧತೆ ಕ್ರಮಗಳು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಮತ್ತು ದುರಂತಾನಂತರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಶಮನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತ. ಅಪಾಯ ಪೂರ್ವ-ಒಡ್ಡುವಿಕೆ ರೋಗನಿರೋಧಕತೆ (ತಡೆ), ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕತೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಯಂತ್ರಗಾರಿಕೆ, ಪ್ರಾರಂಭಿಕವಾಗಿಯೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಒಂದು ಬಲವಾದ ನಿಗಾ/ಸುರಕ್ಷತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಇದು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕತೆಯ ಸುಳಿವುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು, ನಿಗಾ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಿಡುಗು ಸಂಭವಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ, ತನಿಖೆ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಅಪಾಯ ತಡೆ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

1. ಅಪಾಯ ತುತ್ತಾಗುವಿಕೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಪಾಯ ನಿರ್ಧಾರಣೆ

2. ಪರಿಸರ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಅ) ಸುರಕ್ಷಿತ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಚರಂಡಿ ಕೊಳವೆ ಸಾಲುಗಳ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಜೈವಿಕ ದುರಂತಗಳ ಮತ್ತು ಕಾಲರಾ, ಹೆಪಟೈಟಿಸ್, ಭೇದಿ ಮತ್ತು ರಕ್ತಭೇದಿಗಳಂತಹ ನೀರು

ಮೂಲ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳ ತಡೆಗೆ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ.

ಆ) ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೈರ್ಮಲ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ತೊಳೆಯುವಿಕೆಯ ಸೌಲಭ್ಯ, ಶುಚೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸ್ನಾನದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಮಲಗುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇ) ರೋಗಪ್ರೇರಕಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು. ಎ. ಪರಿಸರ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಜಾತಿವಿಶಿಷ್ಟ ಸಮಗ್ರೀಕೃತ ರೋಗ ಪ್ರೇರಕಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳು. ಬಿ. ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆ, ನಿಂತ ನೀರಿನ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಹರಿವು ಸೌಲಭ್ಯವುಂಟು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ನೀರು ಸೇರದಂತೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ರೋಗ ಪ್ರೇರಕಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುವುದು. ಸಿ. ಹೊರಾಂಗಣ ಹೊಗೆ ಪ್ರಸರಣ ಮತ್ತು ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಿ ರೋಗ ಪ್ರೇರಕಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ. ಡಿ. ಇಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾ ಇಡುವುದು ಅಥವಾ ಎಚ್ಚರವಹಿಸುವುದು. ಈ) ಸತ್ತವರನ್ನು ಹೂಳುವುದು / ಸತ್ತ ಜೀವಿಗಳ ನಿವಾರಣೆ

3. ದುರಂತಾನಂತರ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕಗಳ ತಡೆ : ದುರಂತವಾದ ನಂತರ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕಗಳ ಸಂಭವದ ಅಪಾಯ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು. ಅದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅಥವಾ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿರಬಹುದು. ಇಂತಹ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ತಡೆಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

4. ಸಮಗ್ರ ರೋಗ ನಿಗಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು : ನಿಗಾ ತಂಡಗಳು ಅಪಾಯದ ಸಂಭವನೀಯ ಮೂಲಗಳು, ಪ್ರಸರಣ ವಿಧಾನಗಳು, ಮತ್ತು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

5. ಪಿಡುಗು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ : ಇದು ಮೂಲತಃ ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ: ಅ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಆರೈಕೆದಾರರಿಂದ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ತಪಾಸಣೆ ಆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಿಗಾ ಮಾಹಿತಿಯ ಸಂವಹನ. ಇ. ನಿಗಾ ಮಾಹಿತಿಯ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ

ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಈ. ಸೂಕ್ತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸುವುದು.

6. ಔಷಧಿಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ : ಔಷಧಿ ಮೂಲಕ ರೋಗ ನಿರೋಧಕತೆ, ಲಸಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ರೋಗನಿರೋಧಕತೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ತಡೆ ಕ್ರಮಗಳು

7. ಜೈವಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಸುಬದ್ಧತೆ : ಜೈವಿಕ ದುರಂತಗಳ ಪ್ರೇರಕಗಳ ಪ್ರಬಲ ಮೂಲಗಳಾಗಬಹುದಾದ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳು, ವೈರಾಣುಗಳು ಅಥವಾ ವಿಷಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು.

8. ಕಟ್ಟಡಗಳು ಮತ್ತು ಕಚೇರಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ : ಎಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಪ್ರೇರಕಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಮುಖ್ಯ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಮತ್ತು ಕಚೇರಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ. ಇದನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶ ತಡೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಬಂಧಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬಹುದು. ಸೂಕ್ತ HEPA ಫಿಲ್ಟರುಗಳನ್ನು ವಾಯುನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವುದು. ಇವು ಸೂಕ್ಷ್ಮಸ್ಥಳಗಳೊಳಗೆ ಗಾಳಿ ಹರಡುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಂಕಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣುಗಳು ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತವೆ. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ನಿರ್ಮಾಲಿನ್ಯೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತಾ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ನಂತರ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು.

9. ವೈಯಕ್ತಿಕ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ

ಮುಕ್ತಾಯ: ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯಗಳು ಜೀವನಾಶಕಗಳು ಅಥವಾ ಅವು ಅನಾನುಕೂಲವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆಯೆಂದರೆ ಅವು ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ನಾವು ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸ್ಥಳವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಜೈವಿಕ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಬೇಕು. □

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರ ನಿವಾರಣೆ

* ಗಂಗಾರಾಮ್ ಬಡೇರಿಯಾ

ಶ್ರತತ 4 ವಾರಗಳ
ಶುಷ್ಕ ವಾತಾವರಣ,
ಶೇ.20ಕ್ಕಿಂತ
ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ
ಮಳೆ ಕೊರತೆ,
ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ
ತೇವಾಂಶ ಕೊರತೆ
ಇತ್ಯಾದಿ
ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ
ಮಾನ್ಯತೆಗಳನ್ನು
ಪರಿಗಣನೆಗೆ
ತೆಗೆದುಕೊಂಡು
ಕರ್ನಾಟಕದ
26 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ
139 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು
ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು
ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಳೆದ 6 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತೀವ್ರ ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಾಲಿನ ಏಪ್ರಿಲ್-2016 ರಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲಿನ ತೀವ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಪೂರ್ವ ಮುಂಗಾರು ಋತುವಿನ ಮೇಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಒಳನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಳೆಯಾಗಿದ್ದು, ಬಿಸಿಲಿನ ತೀವ್ರತೆ ಹತ್ತೋಟಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯು ಜೂನ್ ಎರಡನೇ ವಾರದಲ್ಲೇ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯು ಆಗಸ್ಟ್, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 45 ವರ್ಷಗಳ ತೀವ್ರ ಮಳೆ ಕೊರತೆ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಮಳೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೈರುತ್ಯ ಮಾರುತ ಜೂನ್ ಎರಡನೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಕರಾವಳಿ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಒಳನಾಡಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಆವರಿಸಿತು. ಆಗಸ್ಟ್ ರಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ವರೆಗೆ ಉತ್ತರ ಒಳನಾಡ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ಒಳನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಡಿಕೆಗಿಂತ ಸುಮಾರು 70% ಕಡಿಮೆ ಮಳೆಯಾಗಿದೆ.

ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

- * ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಕಳೆದ 6 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬರ, ಪ್ರವಾಹ, ಆಲಿಕಲ್ಲು ಮಳೆಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ.
- * 2016ರ ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಮಳೆಯಾಗುವುದಾಗಿ ಹವಾಮಾನ ಇಲಾಖೆಯು ಮುನ್ನೂಚನೆ ನೀಡಿರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ

ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜೂನ್ ಹಾಗೂ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.66ರಷ್ಟು ಮಳೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜುಲೈ, ಆಗಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಬೆಳೆ ಹಾನಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- * ಸತತ 4 ವಾರಗಳ ಶುಷ್ಕ ವಾತಾವರಣ, ಶೇ.20ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕೊರತೆ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತೇವಾಂಶ ಕೊರತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದ 26 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 139 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.
- * ಕೃಷಿ ಬೆಳೆ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆ ಹಾನಿ, ಜನ-ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಸರಬರಾಜು, ಔಷಧಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ ರೂ.4,702.54 ಕೋಟಿ ನೆರವು ನೀಡುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ.
- * ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯದ ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಾಲಯ ಇವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ 10 ಮಂದಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತಂಡ ರಚಿಸಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ತಂಡವು 3 ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ದಿನಾಂಕ:02.11.2016 ರಿಂದ ದಿನಾಂಕ:05.11.2016ರ ರವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯದ 15 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ

* ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ (ವಿಪತ್ತು ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಯುಪಿಓಆರ್), ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ. E-mail : secy.dm@gmail.com

ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಬರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಅನುದಾನದ ಬಿಡುಗಡೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

- * ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಎಸ್.ಡಿ.ಆರ್.ಎಫ್ ನಿಧಿಯಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್ 2016ರಿಂದ ಈ ವರೆಗೆ ತುರ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಹಾಗೂ ಗೋಶಾಲೆ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ರೂ.270.00 ಕೋಟಿ, ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿ ಹಾಗೂ ಖನಿಜ ಮಿಶ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ರೂ.15.00 ಕೋಟಿ ಹಾಗೂ ಕೆರೆಗಳ ಹೊಳೆತುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ರೂ.35.00ಕೋಟಿ ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- * ರಾಜ್ಯಾದಂತ 376 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ 690 ಟ್ಯಾಂಕರ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- * ಬರ-ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ಯಿಂದ ಜೂನ್ 2016ರ ವರೆಗೆ (ಬೇಸಿಗೆ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ) 43 ಗೋಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ 25,310 ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, 161 ಮೇವಿನ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಪ್ರಸ್ತುತ 20 ಗೋಶಾಲೆಗಳು ಹಾಗೂ 19 ಮೇವಿನ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮೇವಿನ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೇವನ್ನು ಶೇ.50ರಷ್ಟು

ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಮೇವನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

- * RKVY ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ಮೇವು ಬೆಳೆಯಲು ಮೇವಿನ ಮಿನಿಕಿಟ್ (ಮೇವು ಬೀಜದ ಕಿಟ್) ಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ವಿತರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಜನವರಿ-ಫೆಬ್ರವರಿ ಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಲಭ್ಯವಾಗಲಿದೆ.
- * ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಜಲಮೂಲಗಳನ್ನು, ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಕೆರೆ-ಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ನೀರನ್ನು ಕೇವಲ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- * ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಕ ಪ್ರದೇಶಗಳ/ಹೋಬಳಿ/ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ 24X7 ಕಂಪ್ಯೂಟ್ ರೂಂ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ತೆರೆದು ದೂರುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸಲು ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಿನ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸಿದೆ.
- * ಗ್ರಾ.ಅ.ಮ.ಪಂ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ತುರ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- * 2016-17ರಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರೂ.270.60ಕೋಟಿ, ಗ್ರಾ.ಅ.ಮ.ಪಂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರೂ.200.00 ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರೂ.148.96 ಕೋಟಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗೆ

ಒಟ್ಟು ರೂ.619.56ಕೋಟಿ ಅನುದಾನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

- * ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಟ್ಯಾಂಕರ್ ಮೂಲಕ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಹಾಗೂ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪಡೆದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿನ ಕೊರತೆ ನೀಗಿಸಲು ಮೇವಿನ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮೇವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಶೇ.50ರ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕೆ.ಜಿಗೆ ರೂ.3 ಗಳಂತೆ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- * ರಾಜ್ಯದ 4 ಕಂದಾಯ ವಿಭಾಗವಾರು ಬರ-ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಲು ಸಚಿವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ 4 ತಂಡಗಳ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಉಪ-ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು, ಸದರಿ ತಂಡಗಳು ದಿನಾಂಕ:5-12-2016 ರಿಂದ 28-12-2016ರ ವರೆಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಬರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತಕ್ಕೆ ಪರಿಷ್ಕೃತಿ ನಿಭಾಯಿಸಲು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿವೆ. □

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಠ

ಸರ್ವರಿಗೂ ವಸತಿ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಪ್ರತಿ ಬಡ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ 2022ರ ವೇಳೆಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಪಕ್ಕಾ ಮನೆ ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದ ಸರ್ವರಿಗೂ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನಾ (ಗ್ರಾಮೀಣ) ದಡಿ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಮಾರ್ಚ್ 2019ರ ವೇಳೆಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸ್ಕಿಲ್ ಇಂಡಿಯಾ, ಮೇಕ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ, ಐಟಿ/ಡಿಐಟಿ, ಆಧಾರ್ ವೇದಿಕೆ, ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಜನ್‌ಧನ್ ಯೋಜನಾ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಬರಕ್ಕೆ ಜಲ ಮರುಪೂರಣದ ಉತ್ತರ

ಬರಿದಾದ ತೋಟವನ್ನು ಹಸಿರುಗೊಳಿಸಿದ ತೆರೆದಬಾವಿ ಕೊಳವೆಬಾವಿ ಜಲಮರುಪೂರಣ

* ಅಯ್ಯಪ್ಪ ಮಸಗಿ

‘ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ’

ಎಂಬ

ಶ್ರಹಕಾರ ತತ್ವದಡಿ

ಶ್ರಮುದಾಯ

ಪಾಲೆಂಗೊಡಾಗ

ಜಾಗತಿಕ

ನೀರಿನ ಶ್ರಮಶೈಲಿಯನ್ನು

ಪರಿಹರಿಶ್ರಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ

ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿಯೇ

ಹೀಗಿತ್ತು

ಅದು ಭಾರತಿಯರ

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಕೂಡ.

ಘೌನ, ದ್ರವ ಮತ್ತು ಅನಿಲ ಹೀಗೆ ಮೂರೂ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಏಕೈಕ ವಸ್ತು - ಅದುವೆ ‘ಜೀವ ಜಲ, ಜಲ - ಜೀವರಕ್ಷಕ ನೀರನ್ನು ಮನೆಯ ಮಗಳಂತೆ ಪೂಜಾರ್ಹ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮೂಲೆ ಗುಂಪು ಮಾಡಿ ಹಣಗಳಿಸುವ ಒಂದು ಮೂಲ, ಮಾಧ್ಯಮದಂತೆ ನೀರನ್ನು ನಿವಾಳಿಸಿ ಚೆಲ್ಲುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕಾಲಿಟ್ಟು ನೀರನ್ನು ಬೇಕಾ ಬಿಟ್ಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಾಗಲೆ ಇದರ ಅವನತಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು, ಕಾಗದ, ಸಕ್ಕರೆ, ಜವಳಿ, ಮಧ್ಯ ತಯಾರಿಕಾ ಔದ್ಯಮಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಧಾವಂತದಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೆ ಕೊಳೆ ತುಂಬಿತು. ಊರೂರಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಕೊರೆಯಿಸಲು ಮುಂದಾದಾಗ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸದ ನಾವು ಇದ್ದುದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹೊರಟ ಪ್ರಯತ್ನ ಸುರು ಮಾಡಿದಾಗಲೇ ಅಂತರ್ಜಲ ಕುಸಿಯಿತು. ನೀರಿನ ಖಾಸಗೀಕರಣದ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ, ಹರಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆಯುವ ಪರಾವಲಂಬನೆ; ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ - ಯುಕ್ತಿ, ನೀರನ್ನು ಹಣದಂತೆ ಬಳಸುವಂತಾಗಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಜಲಸಾಕ್ಷರತೆ, ಇದರ ಶಕ್ತಿ ನೀರಿನ ಹಾಹಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಿ.

ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವಾಣಿಜ್ಯೀಕರಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ, ಭೂಪ್ರದೇಶ, ನೈಸರ್ಗಿಕ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವ ಮುನ್ನ ಗಮನಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ ಇರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ

ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಪೂರ್ವಿಕರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಜೀವ ಜಲವಾಗಿರುವ ನೀರಿನ ಸಂವರ್ಧನೆ, ಉಳಿಕೆ, ಗಳಿಕೆ, ಬಳಕೆ, ಪುನರ್ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ, ನೆಲ ಜನರನ್ನು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸದೆ, ಮೋಡ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಮುಂದಾಗಿ ನಿಸರ್ಗದ ವಿರುದ್ಧವೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಪರಿಣಾಮ ಬರ ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ, ನಿಸರ್ಗದ ಚೊತೆ ಸಮನ್ವಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಖಂಡಿತ ಅದರ ಬೆಂಬಲ ನಮಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಾಕ್ಷಿಗಳು - 1. ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಕೊರಟಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೊಳವನಹಳ್ಳಿ ಹೋಬಳಿ, ಕುರುಬರಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ, 16 ಎಕರೆ ಭೂಪ್ರದೇಶ 3 ಜನ ಸೇರಿ ಖರೀದಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟು ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ 7 ಕೆರೆಗಳು 4 ಕೊಳವೆಬಾವಿಗೆ ಜಲಮರುಪೂರಣ, ಕಾಡು ಆಧಾರಿತ ಕೃಷಿ, ನೀರಾವರಿ ರಹಿತ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳಾದ ಕಂಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಂಡಿಂಗ್, 43 ಇಂಗು ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ, 6000 ಗಿಡ ನೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಈ ವರ್ಷ 29 ದಿನ ಮಳೆಸುರಿದಿದೆ. 2. ನಿರಂತರವಾಗಿ 3 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬೋರುಗಳು ತಿಂಗಳಗಟ್ಟಲೆ ಮಳೆನೀರು ಒಡಲಾಳ ಸೇರಿದ ಪರಿಣಾಮ, ನಮ್ಮ ಮೂರು ಜನಕ್ಕಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ 2016 ಬರಗಾಲ ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ತೋಟದಿಂದ 500 ಮೀಟರ್ ಅಂತರದಲ್ಲಿರುವ ತೋಟದಲ್ಲಿ 1000 ಅಡಿ ಕೊಳವೆ ಕೊರೆದರೂ ನೀರು ಸಿಗದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಬಂಡೆಗಲ್ಲನ್ನು ಒಡೆದಾಗ ‘ಜಲದ ಬುಗ್ಗೆ’ ಸಿಂಚನವಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ 7 ಜನ ರೈತರು ಸಣ್ಣ-ಸಣ್ಣ ಗುಂಡಿ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ನಿರಂತರ ನೀರು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 50 ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

* ಜಲಯೋಧರು. E-mail : rainwatermasagi2000@yahoo.co.in

ಇದು ಜಲಮರುಪೂರ್ಣದ ಪವಾಡ ಎಂದು ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಬಿತ್ತರಿಸಿದವು. ಇಂತಹ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬರವೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ 300 ಮೀಟರ್ ದೂರವಿರುವ ರೈತ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ 'ಅಯ್ಯಪ್ಪ ಮಸಗಿ ತೋಟಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಹೊಲಕ್ಕೆಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದಿಷ್ಟೆ ಬರುವ ಮಳೆಯನ್ನು ಅತಿ ಜಾಗೃತಿಯಿಂದ ಶೇಖರಿಸಿ, ಶೋಧಿಸಿ ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ನಮ್ಮ ಜಮೀನಿನ ನೆಲದ ಮೇಲಿನ ನೀರು, ನೆಲದೊಳಗಿನ ನೀರು, ಆಳವಾದ ಮಣ್ಣಿನ ನೀರು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲದ ನೀರನ್ನು (ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರದ ನೀರು) ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕುವ ಪ್ರವಾಹಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಹಾಗೂ ಚಿಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ, ನಾಲಾಗಳಲ್ಲಿ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಪರಿಣಾಮವೆ ನಮಗೂ ಇತರರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ.

ಇಂತಹ ಸಮುದಾಯದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಜಲಮರುಪೂರ್ಣದ ಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯೆಂಬ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂತರ್ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಂಥ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಚಿಂತನೆಯೂ ಇದರಲ್ಲಡಗಿದೆ.

'ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ' ಎಂಬ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದಡಿ ಸಮುದಾಯ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಾಗ ಜಾಗತಿಕ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಹೀಗಿತ್ತು ಅದು ಭಾರತಿಯರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಕೂಡ.

ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಜಲಮರುಪೂರ್ಣ ಎಂದರೆ ಏನು ?

ಯಾಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಯಾವ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಎಷ್ಟು ವಿಧಾನಗಳಿವೆ?

ಪೂರ್ವಿಕರು ಬೀಳುವ ಮಳೆನೀರನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಅಂದಿನ ನೀರಾವರಿ ಕೃಷಿ ಏನಿದ್ದರೂ ಜಲಮೂಲಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕಲ್ಯಾಣಿಗಳು, ಬಾವಿಗಳು, ಕೆರೆ, ಹಳ್ಳ-ಕೊಳ್ಳಗಳ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಲ ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿಯ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಯಾವುದೇ ಬಳಸಿದ ನೀರು, ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಮಳೆನೀರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸದೆ ಶೇ 30% ರಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಮೇಲೆ, ಮಣ್ಣು ನೆಲದ ಮಣ್ಣು, ಆಳವಾದ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲ ಮರುಪೂರ್ಣವಾಗುವಂತಹ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸಮುದಾಯ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತಲ್ಲದೆ ನಿತ್ಯಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಒಡನಾಟದೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಪರಿಸರಕ್ಕೂ, ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೂ, ನಿಸರ್ಗಕ್ಕೂ ಯಾವುದೇ ಧಕ್ಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದು "ಪ್ರಕೃತಿ".

1900 ರ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವ ಪದ್ಧತಿ ಬಂತು, ಅಂದರೆ ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಸೇರಿ ಒಂದು ಬಾವಿ ತೆಗೆಯಬಹುದಿತ್ತು, ಇದರಿಂದಲೂ ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಇರಲಿಲ್ಲ, ನೀರನ್ನು ಸೇದಿಕೊಂಡು ಹೆಂಗಸರ ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪಲಿ, ಕೈಕಪ್ಪಲಿ, ಏತ, ಟರ್ಬೈನ್ ಪದ್ಧತಿ ಬಳಸಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಾವಿಗಳು ಬತ್ತಿ ಹೋದರೆ ಕೃಷಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮಳೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು "ಸಂಸ್ಕೃತಿ" ಎನ್ನಬಹುದು, ಯಾಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದುದು, ನೆಲದಮಣ್ಣು ನೀರನ್ನು ಮಾತ್ರ.

ನಂತರ ಬಂದದ್ದು ರೊಟ್ಟಿ ಹಿಟ್ಟು ಬೋರು, ಆಳವಾದ ಮಣ್ಣಿನ ನೀರನ್ನು ಎತ್ತಲು ಬಾವಿಯಲ್ಲೊಂದು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ

		
ಅಜ್ಜನ ಬಾವಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನುವುದು	ಅಪ್ಪನ ಬಾವಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಣ್ಣಿನಿಂದ ರಸ ಮಾಡುವುದು	ಮೊಮ್ಮಗನ ಬಾವಿ ವಿಕೃತಿ ಹಣ್ಣಿನ ರಸದಿಂದ ಸುರಾ

ಕೊರೆದು, ಡಿಸೆಲ್ ಎಂಜಿನ್ನಿಂದ ಎತ್ತಿ ಅದನ್ನೂ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿದವು. ವಿಜ್ಞಾನ ಮುಂದುವರೆದಂತೆ, ಆಳವಾಗಿ ಕೊರೆಯುವ ರಿಗ್ ಬೋರ್, ಮಶಿನ್‌ಗಳು ಬಂದವು. ಜಮೀನುಗಳು ಭಾಗಗಳಾಗಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನ ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳ ಮೊರೆ ಹೋದರು. ಅಂತರ್ಜಲ ಬಗೆಯಲು ಇದ್ದ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಿ, ಯಾವುದೇ ನಿಯಮ ಪಾಲಿಸದೆ, ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಕೊರೆಯುತ್ತ ಹೋದ ನಾವು 50 ಲಕ್ಷ ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ಹಳ್ಳ-ಕೊಳ್ಳಗಳ, ಮರಳಿನ ಮುಖಾಂತರ ಇಂಗಿದ, ಗಿಡಗಳ ಬೇರುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಇಂಗಿದ, ಕೆರೆಗಳಿಂದ ಇಂಗಿದ, ದಿಬ್ಬ-ತಗ್ಗುಗಳಿಂದ ಇಂಗಿದ ನೀರಿನಿಂದ, ಅಕ್ಷಯ ಪಾತ್ರೆಯಂತಿದ್ದ ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಗುಡಿಸಿ ಗುಂಡಿ ಮಾಡಿ, 2000 ಅಡಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಕೊರೆದರೂ ನೀರು ಸಿಗದೆ ಹೋದದ್ದು "ಜನರ ದುರಾಶೆ" ನೆಲದಾಳಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಹನಿಸದೆ ಮೊಗೆಯುತ್ತಲೆ ಹೋದ ಪರಿಣಾಮ. ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ನೀರು ಸಿಗದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡವರು ನಾವು. ಆರಂಭದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನೂರರಿಂದ ನೂರೈವತ್ತು ಅಡಿಗಳ ಆಳದಲ್ಲಿ ಜಲ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಕೊರೆದರೂ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು "ವಿಕೃತಿ" ಎನ್ನಬಹುದು.

ನೀರಿನ ಕೊರತೆಗೆ ಜಲಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಕೊರತೆ, ಮಳೆನೀರು ನಮ್ಮದು ಎನ್ನದೆ ಹೋದದ್ದು, ನಾವಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ನೀರು ಬಂದದ್ದು, ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಜನ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಸೇರಿದ್ದು, ನೀರಿನ ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಣದ ಭಾವನೆ, ನೀರಿನ ದುರುಪಯೋಗ, ಪುನರ್ ಬಳಕೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದದ್ದು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಿದ್ದು, ಮರಳು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಬಾವಿ - ಕಲ್ಯಾಣಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಿದ್ದು, ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದ್ದು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಕಾಲ್ಚೀಳುವ ಕೆನ್ನೀರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸದೆ ಹೋದದ್ದು.

ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿ, ಕಾಡು ನಾಶವಾಗಿ, ಸಾಕಾಳಿಕ ಮಳೆ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಅಕಾಲಿಕ ಮಳೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಯಿತು. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಹೆಚ್ಚಳ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಅಂತರ್ಜಲ ಮೂಲವಾದದ್ದು. ಅಂತರ್ಜಲ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವಿಧಿ - ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಂತರ್ಜಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳದಿರುವುದು, ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪೂರಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕೊರತೆ, ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಮನ್ವಯದ ಕೊರತೆ, ಪೂರ್ವಕಾಲದ ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸದೆ ಹೋದದ್ದು. ಹೊರಬರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯವಾದ ನೀರನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಪುನಃ ಬಳಸದೆ, ಹೋದದ್ದು, ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳು.

ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ, ಸರಬರಾಜಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟಿದೆಯೆಂದರೆ ನೀರು ಎಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ? ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಪೂರೈಕೆಯಾಗಬೇಕು? ಯಾರು ಪೂರೈಸಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಜನರಿಂದಾಗಲಿ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದಾಗಲಿ ಸಮಗ್ರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆದೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದು. ನೀರಿನ ನಿಖರ ಲೆಕ್ಕಚಾರ ಇಡುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಡವಿಲ್ಲದೇವೆ. ಸ್ತ್ರೀ ಧನದಂತಿದ್ದ ಭೂ ಗರ್ಭದೊಳಗಿನ ನೀರೆತ್ತಿ ಬಳಸುವುದರ ಹೊರತಾಗಿ ಪರ್ಯಾಯ ಜಲಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಸಂವರ್ಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಬಿದ್ದ ಮಳೆನೀರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸದೆ ಖಾಲಿ-ಖಾಲಿ ನಕಾರಾತ್ಮಕದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು “ನೀರು” ನೀ ಇರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲು ವಾಸ್ತವ್ಯ ಹೂಡಿಸಲು ನಾವು ಕಂಕಣ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವ್ಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಈ ಜಲ ಮರುಪೂರಣದ ವಿಧಾನ ಮೂಲಕ ಇಳೆಗೂ ಮಳೆಗೂ ಮದುವೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಜಲಮರುಪೂರಣದ ವಿಧಾನಗಳು

ಆಯಾ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ, ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶ, ಮಣ್ಣಿನ ಮತ್ತು ಶಿಲಾ ವಿನ್ಯಾಸ, ನೀರಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಯಾವ

ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರೇರೇದಾಗ.

ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನೀರು, ಇಂಗುವ ಪ್ರಮಾಣ, ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ, ವಾರ್ಷಿಕ ಮಳೆ ಪ್ರಮಾಣ, ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಸಮಯ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗುವ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

30 ವರ್ಷದ ಜಲಮರುಪೂರಣದ ಅನುಭವದ ಪ್ರಕಾರ ಎರಡೂ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದಾಗ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಈ ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ನಾಲ್ಕು ನೀರುಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪೂರಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜಲಮರುಪೂರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವಾಗ ನಾಲ್ಕು ನೀರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ನೀರಿನ ಮರುಪೂರಣಕ್ಕಾಗಿ, ನಾವು ಅನುತೋಧಿಸಿದ, 100 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಪರ್ಮಿಟೇಷನ್ - ಕಾಂಬಿನೇಷನ್ ಪದ್ಧತಿ ಬಳಸಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ನೀರನ್ನು ಮರುಪೂರಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬಜೆಟ್ ಇಷ್ಟೇ ಮಳೆಗೆ, ಇಷ್ಟೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತೀರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಖಡಾ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಯೇ ಬಂಡವಾಳದ ಹೂಡಿಕೆದಾರನಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿ, ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಾದ ನಂತರ ಮರುಪೂರಣದ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಳೆ ಬಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಅಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಬೀಳುವ ಮಳೆನೀರು ಹಿಡಿಯಲು ಬೊಗಸೆ ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಭೂಮಿನ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಟ್ಯಾಂಕ - ಬೊಗಸೆ. ಪಟ್ಟಣದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ

ಜಲಮರುಪೂರಣ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯಿರುವ ಪ್ರದೇಶ ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಹರಿದು ಬರುವ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶ. ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯ ಸುತ್ತ-ಮುತ್ತ, ತಿಪ್ಪೆಗಳು, ಕೊಳಚೆ ನೀರಿನ ಗುಂಡಿ, ಬಯಲು ಶೌಚಾಲಯ, ಕಸಾಯಿ ಖಾನೆ, ಮಾಂಸ ಮಾರಾಟದ ಅಂಗಡಿಗಳಿದ್ದರೆ, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಬರುವಂತಿದ್ದರೆ, ಕೊಳಚೆ ನೀರು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯಿಂದ ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ನೀರು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ನೇರವಾದ ಜಲಮರುಪೂರಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಇಂತಹ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ ಜಲಮರುಪೂರಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯ ಸುತ್ತಲೂ 250 ಮೀಟರ್ ರೇಡಿಯಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಳ ಬರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ರಹಿತ ಬೇಸಾಯದ ಪದ್ಧತಿಗಳಾದ, ಇಂಗು ಗುಂಡಿ, ಇಂಗು ಗಾಲುವೆ, ಪಟ್ಟಾಬಂಡಿಂಗ್, ಕಂಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಂಡಿಂಗ್, ನಾಲಾಬಂಡ, ಕೃಷಿ ಹೊಂಡ, ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ 40-50 ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ರೈತರ ಮನವರಿಸಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರುವ ರೈತರ ಕೊಳವೆಬಾವಿಗೂ ಜಲಮರುಪೂರಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗೆ ಸಮೃದ್ಧ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಮರುಪೂರಣ ಒಂದಾಗಿ, ನೀರು ತೆಗೆಯುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎರಡಾದರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗದೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಜನಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಇಬ್ಬರೂ ಸಮನ್ವಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ, ಎಲ್ಲರದೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಕೂಡಾ. ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಅವಲಂಬನೆ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗೆ ನಮ್ಮದೆ ಜಮೀನಿನ ನೀರು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಅಂದರೆ ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಧ ಕೀ. ಮೀಟರಿನಿಂದ, 3 ಕೀ. ಮೀಟರ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪ್ರದೇಶದ ನೀರನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗದಂತೆ ಕದ್ದು ಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಮರುಪೂರಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ಡಿ ಸಮೇತ ಮರುಪಾವತಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಜಲಮರುಪೂರಣ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಮನ್ವಯದೊಂದಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುವಂತಾದಾಗ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಸಕಾಲಿಕ ಮಳೆ ಬರುವಂತಾಗಲು ಅರಣ್ಯ ಆಧಾರಿತ ಕೃಷಿ, ಬಳಸಿದ ನೀರನ್ನು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತಲು ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಗಳೇ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳು, ಕುಂಟೆಗಳು, ಬಾವಿಗಳು, ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ -ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಹೃದಯವಿದ್ದಂತೆ.

ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ, ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳು ಹಳ್ಳದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತವಿದ್ದರೆ ಚಿಕ್ಕ ಡ್ಯಾಂಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದ ಹಳ್ಳದ ಜಲಮರುಪೂರಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ-ದೊಡ್ಡ ನಾಲಾಗಳಿದ್ದರೆ? ನಾಲಾ ಬದು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ನಾಲಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ನೂರು ಮೀಟರ್‌ಗೆ ಒಂದರಂತೆ ನಾಲಾ ಬದು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಸಬ್ ಸರ್ಫೇಸ್ ವಿಧಾನ ಅಳವಡಿಸಿ ನೀರು ಬಸಿಯದಂತೆ ಮಾಡಿ ಓಡುವ ನೀರನ್ನು ನಡೆಯುವಂತೆ, ನಿಲ್ಲುವಂತೆ, ನಿಂತು ಇಂಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಸುತ್ತ-ಮುತ್ತಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಜಲ ಮರುಪೂರಣವಾಗುತ್ತವೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರು ಇಂಗಲು ಪರ್ಯಾಯವಾದ ಟ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಮರಳು, ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಸಿಗುವ ಸೋಸುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮುಚ್ಚಬೇಕು. ಹಳ್ಳಗಳ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ನೀರನ್ನು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು ಚರಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಚರಂಡಿ ಗುಂಟ ಇಂಗು ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಚರಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡ ಗೋಡಿ ಕಟ್ಟಿ, ಒಂದು ಇಂಗು ಬಾವಿ ತುಂಬಿದ ನಂತರ ಮುಂದಿನ ಇಂಗು ಬಾವಿಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮನೆಗೊಂದು ಇಂಗು ಬಾವಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಬೇಕು ಬಳಸಿದ ನೀರನ್ನು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಹಾಕುವ ಮೇಲ್ಭಾವಣೆ ಮಳೆ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಬೇಕು. ನೀರಿನ ಉಳಿತಾಯ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಬೇಕು. ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜಿನ ಮೇಲೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಬೇಕು ಹೊರ ಹೋಗುವ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಕರ ಹೇರಬೇಕು. ಭೂಮಿಯ ರೋದನೆಗೆ

ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ಪಂದಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅಂತರ್ಜಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯ. ದಿನ ನಿತ್ಯ ಬಳಸುವ ವಸ್ತುಗಳು ಮೇಲೆ ಉಳಿಕೆ, ಬಳಸುವ ಚಿತ್ರ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು. ಕೆರೆ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು, ಹಳ್ಳದ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು, ಕಾಲುವೆಯ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದ ಸುತ್ತ ಮೂತ್ತಲೂ ನೆಲದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಈ ನೀರನ್ನು ಬಾವಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಹೊರ ತೆಗೆದರೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸೀಪೇಜ್ ವಾಟರ್ ಹಾರ್ವೆಸ್ಟಿಂಗ್ ಪದ್ಧತಿ ಹಾಲಿ ಖಾಲಿಯಿರುವ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗೆ ಮರುಪೂರಣ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲದಲ್ಲಿ ನೀರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಮೈದಾನಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಲಿಯಿರುವ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಯಾವಾಗ ಎಷ್ಟು, ಎಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತೆ ಅಲ್ಲೆ ಇಂಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಕೆರೆಗಳು, ಬಾವಿಗಳು, ಹಳ್ಳಗಳು, ನದಿಗಳು, ಕಲ್ಯಾಣಿಗಳು ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳು, ಕುಂಟೆ, ಮದಕ, ಚಿಕ್ಕ-ಚಿಕ್ಕ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಭೂತಾಯಿಯ "ಬಾಯಿ" ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ ಅಂತರ್ಜಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದೀತು.

ಚಿಕ್ಕ-ಚಿಕ್ಕ ಗುಂಡಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಭಾಷ್ಣೀಕರಣಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಿದರೆ ಅಂತರ್ಜಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಅದಿರು ತೆಗೆಯುವ ಕಂಪನಿಗಳ ಅದಿರು ತೊಳೆದು ಹೊರ ಬರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರನ್ನು ಪ್ರಿ ಫಿಲ್ಟರ್ ಮಾಡಿ, ಸಾಲು ಇಂಗು ಬಾವಿ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಹರಿಸಿದರೆ ಸಾಕು ಅಂತರ್ಜಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಆಹ್ವಾನವಾಗುವುದು.

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಉಳಿತಾಯ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಬೇಕು. ಕಂಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಇಂಗು ಟ್ರಂಚ್, ಹನಿ ನೀರಾವರಿ, ತುಂತುರು ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮಲ್ಲಿಂಗ್. ಸಬ್‌ಸರ್ಫೇಸ್ ಡ್ರಿಪ್ ಪದ್ಧತಿ ಬಳಸಿದಲ್ಲಿ 1000 ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಿಂದ, ಒಂದು ಎಕರೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಒಂದು ವಾರ ಕಾಪಾಡಬಹುದು. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಗಿಡದ ಬೇರಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜಾಗುವುದರಿಂದ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ನೀರು ಗಿಡಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿ, ನೀರಿನ ಅಪವ್ಯಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ದಿನಗಳದಂತೆ ಮಣ್ಣಿನ ನೀರು ಹೆಚ್ಚಿ ನೀರಿನ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಾಟಲ್ ನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಹೂವಿನ ಕುಂಡಲಿಗೆ ಎರಡು ಲೀಟರ್ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕು. ಪ್ರತಿ ದಿನ ನೀರು ಹಾಕುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಉಳಿತಾಯದ ಪದ್ಧತಿಗಳಾದ ನಲ್ಲಿಗಳಿಗೆ, ಆರಿಫೈಸ್, ಚಿಕ್ಕ ಮಗ್ಗಿನಿಂದ ಸ್ನಾನ, ಶಾಲೊ ಡೆಪ್ ಸಿಂಕ್, ಪಾಯಖಾನೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮೊದಲು ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಹಾಕುವುದು ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿತಾಯ ಎಂಬುವುದು ಹೃದಯದಿಂದ ಬರಬೇಕು. ನೀರಿನ ಸಂವರ್ಧನೆಯಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು, ಉಳಿಕೆ, ಬಳಕೆ, ಪುನರ್ ಬಳಕೆ, ಸರಬರಾಜು, ಬಳಸಿದ ನೀರಿನ ಪುನರ್ ಬಳಕೆಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ. ಅದು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಷ್ಟೆ ಸಿಕ್ಕರೆ ಮಿಕ್ಕಿದ ನೀರು ದಿನದ 24 ಗಂಟೆ ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮರುಪೂರಣ

ಇದರ ಮೂಲ ತತ್ವ ಅಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಬೀಳುವ ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನು, ಮತ್ತೆ -ಮತ್ತೆ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಪೋಲಾಗಿ ಹರಿದು ಹೋಗುವ ಕನ್ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಶೇ 10% ನೀರನ್ನು, ಆಕಾಶದಿಂದ ಬರುವ ನೀರನ್ನು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅಂತರ್ಜಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವ ವಿಧಾನವೇ ಕೊಳವೆಬಾವಿ ಜಲ ಮರುಪೂರಣ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 10 ವರ್ಷ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೀರನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೇ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲದೆ ಮರುಪೂರಣಕ್ಕೆ ಬಳಸಬಹುದು.

- * ಹಾಲಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೂ ಮರುಪೂರಣ ಮಾಡಬಹುದು.
- * ಜಲಮರುಪೂರಣ ಮಾಡುವ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯು ಕಮ್ಮಿಯೆಂದರೂ 500-800 ಮೀಟರ್ ಮತ್ತೊಂದು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯಿಂದ ದೂರವಿರಬೇಕು.
- * ಮರುಪೂರಣ ಮಾಡುವ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯ ಹತ್ತಿರ ಹಳೆಬಾವಿ,

ಕಲ್ಯಾಣಿಗಳಿದ್ದರೆ, ಯಾವುದೇ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹವುಗಳನ್ನು ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ತರಹ ಬಳಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

* ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಚರಂಡಿ, ಮಳೆನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹ ಟ್ಯಾಂಕು ರಾಜಗಾಲುವೆಗಳಿದ್ದರೆ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಟ್ಯಾಂಕಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು.

* ಟ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೆರೆಯ ಹೊರ ಚೆಲ್ಲುವ, ಬಾವಿಯಿಂದ ಹೊರಚೆಲ್ಲುವ ನೀರನ್ನು ಮರುಪೂರಣಕ್ಕೆ ಬಳಸಬಹುದು.

ಗುಡ್ಡ ಗಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹರಿಯುವ ಹಳ್ಳದ ನೀರು ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಮಳೆನೀರು, ರಸ್ತೆ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಮಳೆನೀರು ಟೆನಿಸ್ ಕೋರ್ಟ್ ಬಾಸ್ಕೆಟ್ ಬಾಲ್ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ಕೋರ್ಟ್ ಒಟ್ಟಾರೆ ಮಣ್ಣು ಸೇರಲಾರದಂತಹ ನೀರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸೋಸುವ ವಿಧಾನದ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಳವೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು ಸೋಸಿದ ನಂತರ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ಕಸ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ.

“ನಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿ ತಳದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ”

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಪದ್ಧತಿ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಮೊದಲನೆ ಮಳೆಗೆ ಸೋಸುವ ವಿಧಾನ ಸ್ಥಗಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಇಂತಹ ಸಾವಿರಾರು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಕೆಲವುಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದೇವೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸೋಸುವ ವಿಧಾನವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರಕವಾದ ತೋಧನೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸೋಸುವ ವಿಧಾನ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಸುತ್ತಾ ಮರುಪೂರಣ ಗುಂಡಿ ಕೇಸಿಂಗ್ ಪೈಪಿಗೆ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಗಾತ್ರದ ರಂಧ್ರಗಳನ್ನು ಕೊರೆದು 8-10 ಸುತ್ತು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ನೆಟಲಾನ ಸುತ್ತಿ ನೈಲಾನ್ ಹಗ್ಗದಿಂದ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ ಒಟ್ಟು ಆರು ತೋಧಕಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮಳೆನೀರು ಹರಿದು ತೋಧನೆಗೊಂಡು ಕೇಸಿಂಗ್ ಪೈಪ್ ಮುಖಾಂತರ ಅಂತರ್ಜಲಕ್ಕೆ ಧುಮುಕುತ್ತದೆ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ನೀರು ಬಿದ್ದು ಒತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀರು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿತ್ತೋ ಅಲ್ಲಿ ವಾಪಸ್ ಹೋಗಿ ಬರಿದಾದ ಅಂತರ್ಜಲ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಸುತ್ತದೆ ಇದಕ್ಕೆ ನುಂಗುವ ವಿಧಾನ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ನಮ್ಮ ಪದ್ಧತಿ ಇಂಗುವ ನುಂಗುವ ಎರಡು ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಅಂತರ್ಜಲ ತುಂಬಿಸುವ ವಿಧಾನ ಬೇಕಾಗಿರುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ, ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮಳೆನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಬರುವ ಮಳೆನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಜಾಗದ ಮೇಲೆ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ತೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ

ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗಾದರೆ ಕೆರೆ ಕುಂಟೆ ಮದಕಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ತೆರೆದ ಬಾವಿ ವಿಧಾನ ಕೆರೆ ಆಧಾರಿತ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಜಲಮರುಪೂರಣ, ತೆರೆದ ತೊಟ್ಟಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಜಲಮರುಪೂರಣ ತೊಟ್ಟಿ ಮಾದರಿ ಫರ್ಕಲೇಶನ್ ಟ್ಯಾಂಕ ಮಾದರಿ ನಾಲಾ ಬದು ಮಾದರಿ, ಸೀಪೇಜ ಮಾದರಿ ಹೆಚ್ ಮಾದರಿ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ತೊಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಮರುಪೂರಣ ಗುಂಡಿ ದೂರವಿದ್ದಾಗ ಪೈಪಿನಿಂದ ಜೋಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಲಿಯಿರುವ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗೆ ಮೊದಲು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಇಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮರು ಪೂರಣದ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಕೊರೆದು ಜಲಮರುಪೂರಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ನಾವು ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ಥಳೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ. ಸ್ಥಳೀಯ ವಸ್ತುಗಳ ಸ್ಥಳೀಯರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ಮಣ್ಣಲ್ಲಿಟ್ಟರೆ ಸಮೃದ್ಧ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಆವಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಸಾವಿರ ವರ್ಷವಾದರೂ ಮಣ್ಣಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿಗೆ ಸಾವಿಲ್ಲ. ದಿನಗಳೆಂತೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮರುಪೂರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾ ನೀರಿನ ಸಮೃದ್ಧಿಯತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಜಲಮರುಪೂರಣ

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ತೊಟ್ಟಿಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಮಳೆನೀರನ್ನು ತೋಧಿಸಿ ಹಾಲಿ ತೊಟ್ಟಿಗೆ ಜೋಡಿಸಿ ಟ್ಯಾಂಕಿನ ಹೆಚ್ಚಾದ ನೀರನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವ ಪೈಪಿನಿಂದ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹರಿಸಬಹುದು ಎರಡೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಲಿರುವ ಇಂಗು ಗುಂಡಿಗೆ ಹರಿಸಬೇಕು. ಮನೆಗೊಂದು ಇಂಗು ಬಚ್ಚಲು ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದಾಗ ಮಲೇರಿಯಾ ಮತ್ತು ಚಿಕನ್ ಗುನ್ಯಾ ನಿರ್ನಾಮವಾಗಿ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಬಳಸಿದ ನೀರಿನಿಂದ ಬಿತ್ತಿದಾಗ ಇಡಿ

ಪ್ರದೇಶದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಜಲರಾಶಿಯೇ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಾ ಬಾವಿ, ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ವಿಧಾನಗಳು ಭೂಮಿಯ ಬಾಯಿಯಂತೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಖಾಲಿ ಜಾಗ ಪಾರ್ಕಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗು ಗುಂಡಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕು ರಾಜಗಾಲುವೆಗಳಿದ್ದರೆ ತಡೆಗೋಡೆ ಕಟ್ಟಿ ಟ್ಯಾಂಕ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲಿ ಹರಿಸಿದ ನೀರನ್ನು ಸುತ್ತ-ಮುತ್ತ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಮರುಪೂರಣ ಮಾಡಬಹುದು ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ನೀರನ್ನು ಮರುಪೂರಣಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುವಂತೆ ಕಡ್ಡಾಯಮಾಡಬೇಕು ಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರನ್ನು ಬಳಸುವವರು ಇವರು, ಜಾಗ ಇರುವವರು ಮೇಲಾಗಿ ಹಣವೂ ಇಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ಅಳವಡಿಸುವಂತಾಗಲೇ ಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಇವರು ಸಮುದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರನ್ನು ಬಳಸುವವರು.

ಪರಿಸರ ಹಾಳು ಮಾಡುವಲ್ಲಿಯೂ ಇವರ ಪಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿನದಿರುವುದರಿಂದ ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಸಮುದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲಿನ ಲಾಭವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡುವವರಿಂದ ಅನುಭವಿಸುವವರು ಕೂಡಾ ಇವರೇ.

ಶುದ್ಧನೀರಿನ ಘಟಕಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯನೀರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಡದೆ ಮಣ್ಣಿಗೆ, ಇಂಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮನೆಯ ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ಘಟಕದ ತ್ಯಾಜ್ಯನೀರನ್ನು ಬಟ್ಟೆತೊಳೆಯಲು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಪಾತ್ರೆ ತೊಳೆಯಲು ಬಳಸಬೇಕು). ಹತ್ತು ವರ್ಷದಿಂದ ಶುದ್ಧನೀರಿನ ಘಟಕದಿಂದ ಬರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಕೆಳಗಿನ ನನ್ನ ಮನೆಯ ಕಚೇರಿಯ ಪಾಯಿಖಾನೆಯ ಫ್ಲಶ್‌ಗೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಡು ಆಧಾರಿತ ಕೃಷಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗಿಡವು ಮರುಪೂರಣದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. □

ನಾವು, ನೀವು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದೇನು?

* ಬಿ.ವಿ. ರಘು

ತೀರಾ ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೆ,
ವಿಶತ್ತು ಶೃಂಭವಿಲಿದಾಗ,
ವಿಶತ್ತು ಶೃಂಭವಿಲಿದ
ಬಳಿಕ
ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದು
ಶುಕಾರದ
ಧೋರಣೆಯಾಗಿತ್ತು.
ಈಗ ಈ ಧೋರಣೆಯು
ಘಟನೆಗೆ ಮುನ್ನ
ಲಿಧತೆಗೆ ಪಲ್ಲಟಗೊಂಡಿದೆ.
ಇದರ ಹಿಂಬರುವ
ಚಿಂತನೆ,
ವಿಶತ್ತಿಗೆ ಲಿಧವಾಗಿರುವ
ಮೂಲಕ
ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು
ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.

ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾಯ್ದೆ 2005 ಸಮಸ್ತ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅನುಸಾರ 'ವಿಪತ್ತು' ಎಂಬುದರ ಅರ್ಥ 'ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ದುರಂತ, ಅನಾಹುತ, ವಿಕೋಪ ಅಥವಾ ಘೋರವಾದ ಸಂಭವ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅಥವಾ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅಥವಾ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಅಥವಾ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಜೀವ ಹಾನಿ ಅಥವಾ ಮಾನವರಿಗೆ ಸಂಕಷ್ಟ ಅಥವಾ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಹಾನಿ ಅಥವಾ ಅದರ ನಾಶ ಅಥವಾ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಅಥವಾ ಸವಕಳಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ತರಹ ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮಾನವ ಸಮೂಹ ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮೀರಿ ಇರುವಂತಹದ್ದು".

ವಿಪತ್ತುಗಳ ಪರಿಣಾಮ :

- * ಜೀವಹಾನಿ. * ಆಸ್ತಿ ನಾಶ.
- * ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಸಹಜ ಜೀವನ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ. * ಸಂವಹನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ. * ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ತೊಂದರೆ.
- * ಆರೋಗ್ಯ, ಶುಚಿತ್ವ ಹಾಗೂ ನೈರ್ಮಲ್ಯಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ. * ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟ. * ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಸಮಗ್ರತೆಯ ಅಪಾಯ.
- * ರಾಜಕೀಯ ಅಸ್ಥಿರತೆ. * ಕಾನೂನು ಹಾಗೂ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು. * ಗಾಬರಿ ಇತ್ಯಾದಿ

ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ

- * ಯಾವುದೇ ವಿಪತ್ತಿನ ಅಪಾಯ ಅಥವಾ ಬೆದರಿಕೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು.
- * ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.

* ಯಾವುದೇ ವಿಪತ್ತು / ವಿಪತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ತ್ವರಿತ ಕ್ರಿಯೆ ಹಾಗೂ ಸಿದ್ಧತೆ.

* ಯಾವುದೇ ವಿಪತ್ತಿನ ತೀವ್ರತೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಯಾಣ ತಿಳಿಯುವುದು.

* ಸ್ಥಳಾಂತರ, ಕಾಪಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರ

ಪುನರ್ವಸತಿ ಹಾಗೂ ಪುನರ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸುವುದು, ಸಂಘಟಿಸುವುದು, ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ನಿರಂತರ ಹಾಗೂ ಸಮಗ್ರವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳು, ಪ್ರವಾಹಗಳು, ಕಾಡ್ಗಿಚ್ಚುಗಳು, ಭೂಕಂಪಗಳು, ಚಂಡಮಾರುತಗಳು, ಸುಂಟರ ಗಾಳಿಗಳು, ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ವಿಪತ್ತು, ಬೆಂಕಿ, ಭಯೋತ್ಪಾದಕ ದಾಳಿಗಳು, ಬಾಂಬ್ ಸ್ಫೋಟ.

ಅಪಾಯಗಳು / ವಿಪತ್ತುಗಳು

ಎಲ್ಲ ಅಪಾಯಗಳು ವಿಪತ್ತುಗಳಲ್ಲ, ಅಪಾಯಗಳು ಜನರ ಜೀವ ಹಾಗೂ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ವಿಪತ್ತುಗಳಾಗುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ ಮರುಭೂಮಿಯ ಬರಗಾಲ ಅಥವಾ ಸಮುದ್ರದ ವಾಯುಪ್ರಕೋಪಗಳು ವಿಪತ್ತುಗಳು ಅಲ್ಲ, ಆದರೆ ಕ್ಷಾಮ ಮತ್ತು ಚಂಡಮಾರುತಗಳು ವಿಪತ್ತುಗಳು.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದುರಂತಗಳು

- * 1998ರ ನೆರೆಗಳಿಂದ 37% ಭಾಗ ಜಲಾವೃತವಾಯಿತು, ಇನ್ನಿತರ ವಿಪತ್ತುಗಳಿಂದ 9846 ಜನರು

* ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಘಟನೆ-ಸ್ಪಂದನೆ-ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತರಪೇತುದಾರರು, ಸಲಹಾಕಾರರು. E-mail : raghubv1974@gmail.com

ಮೃತರಾದರು ಹಾಗೂ 34.11 ದಶಲಕ್ಷ ಜನರು ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದರು, ದೇಶಕ್ಕೆ ತಗುಲಿದ ನಷ್ಟ ರೂ. 2000 ಕೋಟಿ.

- * 1999ರ ಒಡಿಶಾ ಪ್ರಚಂಡ ಮಾರುತದಿಂದ 10,000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಹತರಾದರು ಹಾಗೂ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ಮನೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡರು.
- * 2000 ದ ನೆರೆಗಳು 4000 ಜೀವಗಳ ಬಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಬರವು 10 ಕೋಟಿ ಜನರನ್ನು ತೊಂದರೆಗೀಡು ಮಾಡಿತು.
- * 26ನೇ ಜನವರಿ 2001 ರಂದು ಗುಜರಾತ್‌ನ ಭುಜ್ ಹಾಗೂ ಕಚ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದವುಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ದಾರುಣ ಭೂಕಂಪ. 500 ಗ್ರಾಮಗಳು ತೊಂದರೆಗೀಡಾದವು. ಸುಮಾರು 15,000 ಮಂದಿ ಮೃತರಾದರು. ರೂ. 21 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ನಷ್ಟ.
- * 25ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ 2004ರ ಸುನಾಮಿ ದೇಶದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾನಿ ಮಾಡಿತು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ.
- * ಮುಂಬಯಿ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ 2005ರ ನೆರೆಯಿಂದ 1000 ಜೀವಗಳು ಹಾಗೂ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ನಾಶ.
- * ಪಾಟ್ನಾ ವಿಮಾನ ದುರಂತ.
- * ವೀನಸ್ ಸರ್ಕಸ್ ವಿಪತ್ತು.
- * ಗಂಗಾರಾಮ್ ಕಟ್ಟಡ ಕುಸಿತ.
- * ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಮಾನ ಪತನ.
- * 1999 ರಿಂದ 2003 ರ ವರೆಗಿನ ಬರಗಾಲ
- * ಬೆಂಗಳೂರು ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ನೆರೆಗಳು

ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲಟ

ತೀರಾ ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೆ, ವಿಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಈ ಧೋರಣೆಯು ಘಟನೆಗೆ ಮುನ್ನ ಸಿದ್ಧತೆಗೆ

ಪಲ್ಲಟಗೊಂಡಿದೆ. ಇದರ ಹಿಂದಿರುವ ಚಿಂತನೆ, ವಿಪತ್ತಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಮೂಲಕ ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.

ಅಳವಡಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳು

- * ಸಾಮೂಹಿಕ ತರಬೇತಿ / ತಿಳಿವಳಿಕೆ
- * ಸಮರ್ಥ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ / ಸರಿಯಾದ ಅಂದಾಜು
- * ದುರ್ಬಲ ಹಂದರಗಳ / ಕಟ್ಟಡಗಳ ಪುನಶ್ಚೇತನ
- * ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ.
- * ವಿಪತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೋಡಿ.

- * ನಿಮ್ಮ ಎಚ್ಚರ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಪಕ ಯೋಚನೆ, ವಿಪತ್ತಿನ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವುದು.
- * ನೀವು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀಡುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಅನೇಕರು ಅವಲಂಬಿಸಿತ್ತಾರೆ.
- * ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ತುರ್ತು ಸೇವೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆಯು ಅಗತ್ಯ.

ವಿಪತ್ತುಗಳ ವಿಧಗಳು

ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದು

1. ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳು

- (ಎ) ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಪದರಿನ ಕೆಳಗಿನ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನ;
 - * ಭೂಕಂಪನಗಳು
 - * ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಸಿಡಿಲಗಳು
- (ಬಿ) ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಪದರಿನಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನ;

- * ಭೂಕುಸಿತಗಳು
- * ಹಿಮಕುಸಿತಗಳು
- * ಮೆಟೋರೋಲೋಜಿಕಲ್ / ಹೈಡ್ರೋ-ಲೋಜಿಕಲ್ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು (ಸುಂಟರಗಾಳಿ, ತೂಫಾನು, ಬಿರುಗಾಳಿ, ಮಳೆ)
- * ಚಂಡ ಮಾರುತ, ಆಲಿಕಲ್ಲು ಮಳೆ ಹಾಗೂ ಹಿಮ - ಗಾಳಿಗಳು.
- * ಸಮುದ್ರ ಉಕ್ಕಿ ಬರುವುದು ಹಠಾತ್ ನೆರೆಗಳು ಅಥವಾ ಮೇಘ ಸ್ಫೋಟಗಳು.
- * ನೆರೆಗಳು
- * ಬರಗಳು

(ಸಿ) ಜೈವಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು

- * ಲೋಕಸ್ವಾಗಳು
- * ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳು

2. ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ವಿಪತ್ತುಗಳು

(ಎ) ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ವಿಪತ್ತುಗಳು

- * ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಯುದ್ಧ
- * ಅಣು, ಜೈವಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಸಾಯನಿಕ ಯುದ್ಧಗಳು

(ಬಿ) ಅಪಘಾತದಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ವಿಪತ್ತುಗಳು;

- * ಮುಳುಗಡೆ ಸಾವು
- * ಕಟ್ಟಡ ಕುಸಿತ
- * ಸ್ಫೋಟ
- * ಬೆಂಕಿ
- * ಜೈವಿಕ ವಿಷಾಣು
- * ವಿಷಕಾರಕ ರಾಸಾಯನಿಕ
- * ವಾಹನ ಅಪಘಾತ (ವಿಮಾನ, ರೈಲು, ಹಡಗು)

ನೆರೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು

- * ಹಲವು ದಿನಗಳು ಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಮಳೆ ಅಥವಾ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ತೀವ್ರತರ ಮಳೆ
- * ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ ಅಥವಾ ಅವಶೇಷಗಳು ನದಿಯನ್ನು ತಡೆಯುವುದು
- * ಅಣೆಕಟ್ಟು ಒಡೆಯುವುದು.

* ನಗರಗಳು ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ವೇಗವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ನೀರಿನ ಪರಿಣಾಮಗಳು

- * 15 ಸೆಂ. ಮೀ ಆಳದ ವೇಗವಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುವ ನೀರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪಾದ ತಳದಿಂದಲೇ ನೂಕಿ ಹಾಕಬಲ್ಲದು.
- * ಹಿಮ್ಮಡಿಗಿಂತ ಮೇಲೆ ಮುಳುಗಿಕೊಂಡು, ಹರಿವ ನೀರಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ನಡೆಯಬೇಡಿ.
- * 30 ಸೆಂ. ಮೀ. ಆಳದ ನೀರು 700 ಕೆ. ಜಿ. ತೂಕದ ವಾಹನವನ್ನು ತೇಲಿಸಬಲ್ಲದು.
- * 60 ಸೆಂ. ಮೀ ಆಳದ ನೀರು 1400 ಕೆ. ಜಿ. ತೂಕದ ವಾಹನವನ್ನು ತೇಲಿಸಬಲ್ಲದು.

ಮಾಡು

- * ಟಿ.ವಿ. ನೋಡಿ / ರೇಡಿಯೋ ಕೇಳಿ ಮುಂಗಡ ಮಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯಿರಿ.
- * ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯುತ್ ಉಪಕರಣಗಳ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕಿರಿ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ 'ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಮನೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆ ಬರೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ನೆರೆ ನೀರಿಗಿಂತ ದೂರವಿಡಿ.
- * ವಾಹನಗಳು, ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಹಾಗೂ ಚಲಿಸಬಹುದಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅತೀ ಎತ್ತರದ ನೆಲೆಗೆ ಸಾಗಿಸಿರಿ.
- * ಅಪಾಯಕಾರಿ ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಯಿರಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ದೂರವಿಡಿ.
- * ಮನೆಯನ್ನು ತೆರವು-ಗೊಳಿಸುವುದಾದರೆ ವಿದ್ಯುತ್, ಗ್ಯಾಸ್‌ನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಗಿಲು ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿರಿ.
- * ನೆರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿರಿ.
- * ನೆರೆಯ ಸೂಚನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿವೆಯಿರಲಿ ಮತ್ತು ನೆರೆಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವವರಾದರೆ ತಕ್ಷಣದ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಿ.

- * ಶಿಫಾರಸ್ಸಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳಾಂತರ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ.
- * ತಡ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಪಾರಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಹಾದಿಗಳೂ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗಬಹುದು.
- * ನೆರೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುವ ಹಾಗೂ ಈಗಾಗಲೇ ನೆರೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ದೂರವಿರಿ.
- * ನೀರು ನಿಮ್ಮ ವಾಹನವನ್ನು ಸುತ್ತುವರೆದರೆ ಅಥವಾ ಇಂಜಿನ್ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಮತ್ತು ನೀವು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಹೊರಬಲ್ಲಿರಿ ಎಂದಾದರೆ ವಾಹನವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತ್ಯಜಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಎತ್ತರದ ನೆಲೆಯನ್ನು ಏರಿ ತಲುಪಿರಿ.
- * ಪರಿಹಾರ, ದೂರು, ಪುನರ್ವಸತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಜೇಬು / ಪರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ.
- * ಸಂಬಂಧಿಕರು ಹಾಗೂ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವಿರಲಿ.

ಮಾಡಬೇಡಿ

- * ನೆರೆ ನೀರಿಗಿಳಿಯಬೇಡಿ.
- * ನೆರೆ ಪ್ರದೇಶದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ತಿರುಗಾಡಬೇಡಿ.
- * ನೆರೆಯಿರುವಾಗ ತೊರೆಯನ್ನು ದಾಟುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ನೆರೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು

- * ಅತಿ ಹತ್ತಿರದ ದವಾಖಾನೆ ಅಥವಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಬಳಗದ ನೆರವು ಪಡೆಯಿರಿ (ಕಲುಷಿತ ನೆರೆ ನೀರಿನಿಂದ ಸೋಂಕಿನ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು).
- * ವಿಶೇಷ ನೆರೆವಿನ ಅಗತ್ಯವಿರುವ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶಿಶುಗಳು,

ವೃದ್ಧರು ಹಾಗೂ ನ್ಯೂನತೆ-ಗಳಿರುವವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ.

- * ನೆರೆಗೆ ಈಡಾಗುವಂತಹ ಜಾಗಗಳಿಂದ ದೂರವಿಡಿ.
- * ಸ್ಥಳೀಯ ಟಿ.ವಿ. ನೋಡುವುದನ್ನು / ರೇಡಿಯೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿ.
- * ನೆರೆ ನೀರಿನಿಂದ ಆವೃತವಾದ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟಡದಿಂದ ಹೊರಗಿರಿ.
- * ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸುರಕ್ಷಿತವೆಂದು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವ ಮುನ್ನ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಡಿ. ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯುತ್, ನೀರು, ಗ್ಯಾಸ್ ಮುಂತಾದ ಸೇವಾ ಕೇಬಲ್‌ಗಳು ಕಡಿದು ಹೋಗಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ.
- * ನೆರೆಯ ಹಾವಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡಬೇಡಿ.
- * ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಿರಾದರೆ ದೃಢವಾದ ಶೂಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರಿ.
- * ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಬ್ಯಾಟರಿ ಚಾಲಿತ ದೀಪಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರಿ.
- * ಕಟ್ಟಡ ಕುಸಿಯುವ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಾತ್ರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಟ್ಟಡದ ಕಿಟಕಿ, ಗೋಡೆ, ಬಾಗಿಲು ಹಾಗೂ ಮೆಟ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ. ಬಿರುಕು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಹಾನಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ತಳಪಾಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ.
- * ಬೆಂಕಿ ಅಪಾಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ಜಾಗೃತರಾಗಿರಿ.
- * ಗ್ಯಾಸ್ ಸೋರುವಿಕೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ.
- * ವಿದ್ಯುತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ.
- * ಚರಂಡಿ ಹಾಗೂ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಆಗಿರಬಹುದಾದ ಹಾನಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ.
- * ನೆರೆ ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಕಟ್ಟಡದೊಳಗೆ ನುಸುಳಿರಬಹುದಾದ ಜೀವಿಗಳು ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಾವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರವಿರಲಿ.

* ಒಂದು ಕೋಲಿನಿಂದ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಕುಟ್ಟಿನೋಡಿ, ಕಟ್ಟಡ ಹಾಗೂ ಅದರ ಒಳಭಾಗವನ್ನು ರಿಪೇರಿಗೆ ಮುನ್ನ ಕ್ಯಾಮರದಲ್ಲಿ ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಿರಿ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಅದು ವಿಮಾ ಸೌಲಭ್ಯದ ಮೊತ್ತ ಪಡೆಯಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ನೆರೆ ನೀರಿಗೆ ಸೋಕಿದ ಆಹಾರವನ್ನು ಎಸೆಯಿರಿ.

* ನೀರಿನ ಶುದ್ಧತೆ ಸಂಶಯಾಸ್ಪದವೆನಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕುದಿಸಿರಿ ಅಥವಾ ಬ್ಲೀಚ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಬಳಸುವ ಮುನ್ನ ಭಟ್ಟಿ ಇಳಿಸಿರಿ.

* ಕಟ್ಟಡದ ತಳಭಾಗದ ನೀರನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೊರಚೆಲ್ಲಿ. (ಅಂದರೆ 1/3 ನೇಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ).

* ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಹಾನಿಯ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿರಿ.

* * *

ಚಂಡ ಮಾರುತಗಳು

ಚಂಡ ಮಾರುತದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದುದೇನು?

ಚಂಡ ಮಾರುತದ ಕಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಮುನ್ನ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಗಳು:

* ಮನೆಗಳನ್ನು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿ, ಅಗತ್ಯವಿರುವಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ಹಾಕಿ, ಸಡಿಲಾದ ಹಂಚುಗಳನ್ನು ಭದ್ರಗೊಳಿಸಿ ಬಾಗಿಲು ಹಾಗೂ ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ.

* ಮನೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಬಿದ್ದ ಅಥವಾ ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಮರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ, ದಿಮ್ಮಿಗಳು, ಸಡಿಲ ಜಿಂಕ್ ಶೀಟ್, ಸಡಿಲ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳು, ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಗಳು, ಸೂಚನಾ ಫಲಕಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬಲ್ಲಂತಹ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿರಿ.

* ಕೆಲವು ಮರದ ಹಲಗೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಂದ ಗಾಜಿನ ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ತಡೆದಿಡಬಹುದು.

* ಒಂದು ಚಂಡಮಾರುತ ಲ್ಯಾಂಟಿನ್‌ನ್ನು, ಫ್ಲಾಶ್‌ಲೈಟ್ ಹಾಗೂ

ಡ್ರೈಸೆಲ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ, ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ತುಂಬಿ ಇರಿಸಿ.

* ಅಯೋಗ್ಯವೆನ್ನಲಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ಕೆಡವಿರಿ, ನಿಮ್ಮ ಟಿ.ವಿ. / ರೇಡಿಯೋ ಸೆಟ್‌ನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡಿ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್‌ಗಳಾದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ಜೊತೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಇರಿಸಬೇಕು.

ಚಂಡಮಾರುತ ಬೀಸಿದಾಗ ತೆಗೆದು-ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಗಳು

ಮಾಡು

* ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ತಕ್ಕುದಾದ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿ ಇರಿಸಿ.

* ಸಾಕಷ್ಟು ಹಿಟ್ಟು ಹಾಗೂ ಅವಶ್ಯಕ ಗ್ರಾಹಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ದಿನಸಿಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಕಡೇ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಉಳಿಯುವಷ್ಟು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಿ.

* ಲಾಂಟಿನ್, ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ, ಕ್ಯಾಂಡಲ್, ಡ್ರೈಸೆಲ್‌ಗಳ ಜೊತೆ ಟಾರ್ಚ್‌ಗಳು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವಂತಿರಿ.

* ಟಿ.ವಿ. / ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತರಿಸುವ ಹವಾಮಾನ ವರದಿಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಿರಿ.

* ಸುಳ್ಳು ವದಂತಿಗಳನ್ನು ನಂಬಬೇಡಿ ಹಾಗೂ ನೀವು ಟಿ.ವಿ. / ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ / ಕೇಳಿದ ದೃಶ್ಯವೆನಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇತರರಿಗೆ ನೀಡಿ.

* ತಗ್ಗಿನ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿರಿ, ತಗ್ಗಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಸಿಕ್ಕಿ ಬೀಳದಂತೆ ಅವುಗಳ ತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೆರಬೇಕು.

* ದೋಣಿಗಳು ಹಾಗೂ ತೆಪ್ಪಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿಡಿ.

* ಪೀಠೋಪಕರಣ, ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಸ್ಟೀಲ್ ಕೊಳಾಯಿಗಳು, ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ಡಬ್ಬಗಳು, ಉದ್ಯಾನದ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮನೆಯ ಭದ್ರ ಜಾಗದಲ್ಲಿರಿಸಿರಿ.

* ಉಗ್ರವಾದ ಚಂಡಮಾರುತದ ಬಿರುಸನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ನಿಮ್ಮ

ಮನೆಯ ಅಶಕ್ತವೆನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದರ ತಳಪಾಯ ಹಾಗೂ ಮೇಲು ಭಾವಣಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಮನೆಯು ತಗ್ಗಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದಾದಲ್ಲಿ, ಭದ್ರವಾದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಪಲ್ಲಟಗೊಳ್ಳಿ.

* ಯಾವುದೇ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲೂ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ನೀವು ತಾಳ್ಮೆ ಹಾಗೂ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಉಳಿದವರಿಗೂ ಶಾಂತವಾಗಿರಲು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

* ತುಂಡಾದ ವಿದ್ಯುತ್ ತಂತಿಗಳಿಂದ ದೂರವಿಡಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ತಂತಿ ತಗುಲಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಲು, ಒಣಗಿದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಂತಹ ವಸ್ತುವನ್ನು ಬಳಸಿ, ತಂತಿಯನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಿರಿ, ಯಾವುದೇ ತಂತಿ ತೂಗಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದಾದಲ್ಲಿ, ಒಡನೇ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ / ಕಚೇರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ರವಾನಿಸಿರಿ.

* ನಡೆಯುವಾಗ ಅಥವಾ ವಾಹನ ಚಲಾಯಿಸುವಾಗ ಮರಗಳ ಮತ್ತು ರೆಂಬೆ - ಕೊಂಬೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಗಿರಿ.

ಮಾಡಬೇಡಿ

* ತುತ್ತು ತುದಿಯ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿರಬೇಡಿ, ಮೊದಲನೇ ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿರುವವರೂ ಸಹ ನೆಲ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಎಲ್ಲಾ ಬಾಗಿಲು, ಕಿಟಕಿಗಳು ಹಾಗೂ ತೆರವುಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿ ಅಡತಡೆಗಳನ್ನು ಇರಿಸಬೇಕು.

* ಚಂಡಮಾರುತವು ಹೊರಗಿನಿಂದ ನುಗ್ಗುತ್ತಿರುವಾಗ ನೀವು ಹೊರಗೆ ಧಾವಿಸಬೇಡಿ.

* ಮರಗಳು, ಶಿಥಿಲವಾದ ಮನೆಗಳು, ಹಳೆಯ ಮನೆಗಳು ಹಾಗೂ

ಅಭದ್ರ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಬಳಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯಬೇಡಿ.

* ಚಂಡಮಾರುತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಧಾವಿಸಬೇಡಿ, ಬಿರುಗಾಳಿಯು ಶಾಂತವಾದ ಬಳಿಕ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಆಶ್ರಮ ತಾಣಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿದ್ದು ಬಿಡಿ (ಯಾಕೆಂದರೆ ಗಾಳಿಯು ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಬೀಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ನೀವು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೇ ಆಶ್ರಯ ತಾಣಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ).

ಬಿರುಗಾಳಿಯ ಮಧ್ಯಬಿಂದು ಅಥವಾ 'ಅಕ್ಷ'ವು ನೇರವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಜಾಗದ ಮೇಲಿನಿಂದಲೇ ಹಾದು ಹೋಗುವುದಾದರೆ, ಗಾಳಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ವಿರಮಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಮಳೆ ಸುರಿಯುವುದು, ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಜಾಗದಲ್ಲಿರಿ, ಅವಶ್ಯವೆನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತುರ್ತು ರಿಪೇರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಬಿಡಿ, ಆದರೆ ನೆನಪಿಡಿ, ಪ್ರಬಲವಾದ ಗಾಳಿಯು ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಪಕ್ಕನೆ ಮರಳಿ ಬರಬಹುದು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇನ್ನಷ್ಟೂ ತೀವ್ರವಾದ ವೇಗದಿಂದ.

ಸ್ಥಳ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ

* ತಕ್ಕ ಆಶ್ರಯ ತಾಣ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಲಾದ ಸ್ಥಳಾಂತರ ಕೇಂದ್ರದತ್ತ ಸಾಗಿರಿ.

* ನಿಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಬೇಡಿ, ನೀವು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಲೂಟಿ ನಡೆಯದಂತೆ ಪೊಲೀಸರು ಕಾಯುವರು.

* ಆಶ್ರಯ ತಾಣದಲ್ಲಿ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನಡೆಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿರಿ.

* ನೀವು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟು ಹೋಗಬಹುದು ಎಂಬ ಸೂಚನೆ ದೊರೆಯುವವರೆಗೆ ಆಶ್ರಯ ತಾಣದಲ್ಲಿದ್ದುಬಿಡಿ.

* ಎಲ್ಲಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತವಾಗಿರಿ. ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಪಾಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ

ಆಪಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ವಿರಳ.

ಬಂದರುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಗಳು

ಬಿರುಗಾಳಿ ಸಿಗ್ನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಬಂದರುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದಾಗ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

* ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ನೀರಿನ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಡಗುಗಳು ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಮಾಡಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಲಂಗರು ಹಾಕಿಡತಕ್ಕದ್ದು.

* ವಿದ್ಯುತ್ ಅಳವಡಿಕೆಗಳಾದ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ತಕ್ಷಣ ಮುಂಜಾಗ್ರತಾ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಾಗಿಲುಗಳು, ಕಿಟಕಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ತೆರವುಗಳಿಗೆ ಅಡೆ ತಡೆಗಳನ್ನು ಇರಿಸಬೇಕು.

* ವಿದ್ಯುತ್ ಕಂಬಗಳು ಬೀಳುವುದು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರವಹಿಸುವ ತಂತಿಗಳ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬರುವುದು. ಇವುಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ಜೀವಹಾನಿ ತಪ್ಪಿಸಲು ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸಾಧ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸರಣ ಗೋಪುರ ಹಾಗೂ ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಫಾರ್ಮರ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಲಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಿರುವ ಬೆಂಬಲಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ನೆಲದಲ್ಲಿರಿಸಬೇಕು.

* ಎಲ್ಲಾ ಗೋದಾಮುಗಳ ಕಿಟಕಿ, ಬಾಗಿಲು ಹಾಗೂ ಇತರ ತೆರವುಗಳನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಡೆಗಡೆಗಳನ್ನು ಇರಿಸಬೇಕು.

* * *

ಭೂಕಂಪಗಳು

ಭೂಕಂಪನಕ್ಕೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಏನು?

* ಕಾರಣ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ, ಶಾಂತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ, ಒಂದು ಟಾರ್ಚ್ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳೊಂದಿಗೆ, ಸರಿಯಾಗಿರುವ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ಮರ್ ರೇಡಿಯೊ ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಯಿರಲಿ. ವೈದ್ಯರು, ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ದಳ, ಪೊಲೀಸ್, ಎಂಆರ್‌ಎ, ಆಂಬುಲೆನ್ಸ್, ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಬಳಿ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರೂ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಡ್ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

* ನಿಮ್ಮ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಓಡಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿರಿ.

* ಶೆಲ್ಫ್‌ಗಳು, ಗ್ಯಾಸ್ ಸಿಲಿಂಡರ್, ಹೂದಾನಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೋಣೆಯ ಗೋಡೆಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸಿ ಇಡಿ. ಭಾರವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕೆಳಗಿನ ಶೆಲ್ಫ್‌ನಲ್ಲಿಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ಮಂದಿಗೆಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯುತ್ ಹಾಗೂ ಗ್ಯಾಸ್ ಸರಬರಾಜನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆಂದು ಕಲಿಸಿರಿ.

ಭೂಕಂಪದ ವೇಳೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದೇನು?

ಶಾಂತವಾಗಿರಿ ಹಾಗೂ ಇತರರನ್ನೂ ಹಾಗೇ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿ.

ನೀವು ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವಿರಾದರೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಅಥವಾ ಸಭಾಂಗಣದ ಒಳಗೆ ಇರುವುದಾದರೆ

* ಬಾಗಿಲು ಅಥವಾ ನಿರ್ಗಮನ ದ್ವಾರಗಳತ್ತ ಧಾವಿಸಬೇಡಿ.

* ಕಿಟಕಿಗಳು, ಕನ್ನಡಿಗಳು ಹಾಗೂ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ದೂರದಲ್ಲಿರಿ, ಒಳಗಿನ ಬಾಗಿಲ ಫ್ಲೇಮ್‌ನ ತೊಲೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಣೆಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಜಿನ

ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬೆಂಚು ಮಂಚದ ಅಡಿಯಲ್ಲೂ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ.

* ಶಾಂತ ಹಾಗೂ ಸಮಾಧಾನಚಿತ್ತರಾಗಿ ವಿಶಾಲವಾಗ ಜಾಗದತ್ತ ನಡೆಯಿರಿ, ಓಡಬೇಡಿ ಹಾಗೂ ರಸ್ತೆ ಮೇಲೆ ಅಲೆದಾಡಬೇಡಿ ಅಥವಾ ಸೊಬಗು ಸವಿಯಲು ಹೊರಡಬೇಡಿ.

* ಪರಿಹಾರ ಹಾಗೂ ಸುರಕ್ಷಾ ತಂಡಗಳ ಓಡಾಟಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನೀವು ಮುಕ್ತವಾಗಿರಿಸಬೇಕು.

* ಕಟ್ಟಡಗಳು ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಳೆಯವು, ಎತ್ತರದ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳೂ, ವಿದ್ಯುತ್ ತಂತಿಗಳು, ಇಳಿಜಾರುಗಳು ಹಾಗೂ ಗೋಡೆಗಳು ಇವುಗಳಿಂದ ದೂರವಿರಿ ಇವುಗಳು ಕುಸಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ.

ಕಟ್ಟಡ ಗೋಡೆಗಳು, ಇಳಿಜಾರುಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್ ತಂತಿಗಳು, ಕೇಬಲ್‌ಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ದೂರದಲ್ಲಿ ವಾಹನವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹಾಗೂ ವಾಹನದೊಳಗಡೆ ಇದ್ದು ಬಿಡಿ.

ಭೂಕಂಪದ ಬಳಿಕ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಏನು ಮಾಡಿ

* ಶಾಂತವಾಗಿದ್ದು, ಟ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಟರ್ ರೇಡಿಯೋ ಸ್ವಿಚ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿ, ರೇಡಿಯೋ / ಟಿ.ವಿ. ನೋಡುವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿರಿ.

* ಮರು - ಕಂಪನಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ

* ನಿಮ್ಮ ಟಾರ್ಜೆಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ

* ಬೆಂಕಿ ತಗಲಿದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿರುವ ಜನರ ಸಹಾಯದಿಂದ

ಆರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ.

* ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ, ತೈಲ, ಪೇಯಿಂಟ್, ಮಧ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ದಹನಾನುಕೂಲಿ ವಸ್ತುಗಳು ಚೆಲ್ಲಿದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ, ಅವಶೇಷಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಸುರಕ್ಷಾ ದಳದ ನೆರವನ್ನು ಕೋರಿ ಮತ್ತು ನೀವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ. ನೀವಾಗಿಯೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಡಿ.

ನಿಮಗೆ ನೀವೆ ಗಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ ಅಥವಾ ಅವಶೇಷಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿರುವವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನಷ್ಟೂ ಶೋಚನೀಯ ಮಾಡುವಿರಿ.

ವಿದ್ಯುತ್ ತಂತಿಗಳು ಸಡಿಲವಾಗಿ ನೇತಾಡುತ್ತಿರುವ ಜಾಗಗಳಿಂದ ದೂರವಿರಿ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಲೋಹಮಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಮರ್ಥರನಿಸಲು ಏನಾದರೂ ತಿನ್ನಿ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಸಾಧ್ಯವೆನಿಸಿದಾಗ, ನೀವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಔಷಧಿ ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಆಹಾರ, ನೀರು, ಟಾರ್ಜೆಟ್, ಟ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಟರ್ ರೇಡಿಯೋ ಇವುಗಳನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಿರಿ.

ಮಾಡಬೇಡಿ

* ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕವಿದೆ ಎಂದಾದಲ್ಲಿ ಸ್ವಿಚ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡಿ.

* ತೆರೆದ ಮೂಲಗಳಿಂದ / ಸಂಗ್ರಹಗಳಿಂದ, ಫಿಲ್ಟರು ಮಾಡದೆ ಅಥವಾ ಶುದ್ಧೀಕರಿಸದೆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಬೇಡಿ.

* ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸನಿಹ ಹೋಗಬೇಡಿ ಅಥವಾ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹಾನಿಯಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳೊಳಗೆ ಹೋಗಬೇಡಿ.

* * *

ಬೆಂಕಿ ಹಾಗೂ ಬೆಂಕಿ ಅನಾಹುತಗಳು

ಬೆಂಕಿ ತಗಲಿದೆಯೆಂದಾದಲ್ಲಿ

* ಗಮನ ಸೆಳೆಯಿರಿ ಹಾಗೂ 101 ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ದೂರವಾಣಿ ಕರೆ ಮಾಡಿ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಬರ ಮಾಡಿರಿ.

* ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸೂಕ್ತ ಅಗ್ನಿ ನಿವಾರಕದಿಂದ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ, ನಿಮಗೆ ಅದರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅರಿವು ಇದೆಯೆಂದಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ.

* ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳ್ಳಲು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿ, ಲಿಫ್ಟ್ ಬಳಸಬೇಡಿ.

* ನಿಮ್ಮ ಕಚೇರಿಯು ಮೇಲಿನ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಮೂಲಕ ಕೆಳಗಿನ ಅಂತಸ್ತಿಗೆ ಬನ್ನಿ.

* ಬೆಂಕಿಯ ಜಾಗದಿಂದ ಹೊರ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಹೊರ ಹೋಗುವ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿರಿ.

* ಸಾಧ್ಯವಾದಲ್ಲಿ, ಕಟ್ಟ ಕಡೆಗೆ ಹೊರ ಹೋಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಮುಚ್ಚಿ ಹಾಕಲಿ.

* ನೂಕು ನುಗ್ಗಲನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನಡೆಯಿರಿ. ಓಡಬೇಡಿ.

* ನಿಮ್ಮ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ತಗಲಿದಲ್ಲಿ ಓಡಬೇಡಿ, ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ಹೊರಳಾಗಿ, ನೋವು ಶಮನವಾಗುವವರೆಗೆ ಸುಟ್ಟ ಗಾಯದ ಮೇಲೆ ತಣ್ಣೀರೆರೆಯಿರಿ.

ಭಾರೀ ಹೊಗೆ ಎದುರಾದಾಗ

* ನೆಲದ ಮೇಲೆ ತೆವಳಿರಿ
* ನಡೆಯಬೇಡಿ.
* ಮೂಗು ಹಾಗೂ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಒದ್ದೆ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿರಿ.

ಬೆಂಕಿ ಸುರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ

ಮಾಡಿ

* ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಾಗೂ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ದೂರವಿರಿ.

* ಓವರ್ ಲೋಡ್‌ನಿಂದ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರಲು ಮಿನಿಯೇಚರ್

ಸರ್ಕೀಟ್ ಬ್ರೇಕರ್ (ಎಂಸಿಬಿ)ಗಳನ್ನು ಬದಗಿಸಿ.

* ಎ/ಸಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಿಸುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸನಿಹದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ಹವಾ ನಿಯಂತ್ರಕ ಹಾಗೂ ಹವಾ ನಿಯಂತ್ರಕ ಘಟಕಗಳ ಸ್ವಿಚ್ ತೆಗೆಯಿರಿ.

* ವಿದ್ಯುತ್ ಘಟಕಗಳು ಹಾಗೂ ಉಪಕರಣಗಳು ದೋಷಗಳವೆಯೇ ಅಥವಾ ನಿರೋಧಕ ವಿಫಲವಾಗಿಯೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿ, ಇದೆಯೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿ.

* ನಡೆಹಾದಿ ಹಾಗೂ ನಡುದಾರಿಗಳ ಪ್ರವೇಶ, ನಿರ್ಗಮನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದಂತೆ ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಭೌತಿಕ ಅಡೆತಡೆಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿ.

* ಬೆಂಕಿ / ಹೊಗೆ ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಅಗ್ನಿ ನಿವಾರಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರಿ, ಅಗ್ನಿ ನಿವಾರಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಮುನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಬಲ್ / ಉಪಕರಣಗಳ ಬೆಂಕಿ ಆರಿಸು, ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕದ ಸ್ವಿಚ್ ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

* ಸಾಂಪ್ರಾದಾಯಿಕ (ಕನ್‌ವೆನ್‌ಷನಲ್) ವಿಧದ ಫ್ಯೂಸ್ ಕ್ಯಾರಿಯಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಫ್ಯೂಸ್ ವಯರ್‌ಅನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವಾದ ಸೂಕ್ತ ರೇಟಿಂಗ್ ಫ್ಯೂಸ್ ವಯರ್‌ನ್ನು ಬಳಸಿ.

* ಅಗ್ನಿ ನಿವಾರಕ ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುವಂತೆ ಇರಲಿ.

* ಹವಾ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಕೆಲಸದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ದಹಿಸುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಬಳಕೆ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಅಥವಾ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಿ.

* ಕೆಲಸದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಧೂಮಪಾನ ನಿಷೇಧಿಸಿ.

* ದಹಿಸುವಂತಹ ದ್ರಾವಣಗಳು ಚೆಲ್ಲಿದಲ್ಲಿ ಸೋರಿದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ.

ಮಾಡಬೇಡಿ

* ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜಿನ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಅಳವಡಿಸಿದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಓವರ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಬೇಡಿ.

* ಹವಾನಿಯಂತ್ರಿಕ ಕೆಲಸದ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ದಹನವಾಗುವಂತಹ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಇರಿಸಬೇಡಿ. ಅಗ್ನಿನಿವಾರಕ ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಿಸುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಡಿ.

* ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ದಹಿಸುವಂತಹಾ ದ್ರಾವಣಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬೆಂಕಿ ಆರಿಸಲು ನೀರನ್ನು ಬಳಸಬೇಡಿ.

* ದಹಿಸುವಂತಹ ದ್ರಾವಣಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿರುವ ಸಂಗ್ರಾಹಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಇರಿಸಬೇಡಿ.

ಬೆಂಕಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ

* ಸುರಕ್ಷೆ / ಅಗ್ನಿ ಇಲಾಖೆಯ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವೆಲ್ಡಿಂಗ್ / ಕಟ್ಟಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

* ದಹಿಸುವಂತಹ ದ್ರಾವಣಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸೋರುವಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಇವೆಯೇ ಎಂದು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

* ಉತ್ತಮ ಹೌಸ್ ಕೀಪಿಂಗ್ ಅಗತ್ಯ.

* ತ್ಯಾಜ್ಯ / ಅನುಪಯುಕ್ತ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಗ್ರಾಹಕಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು.

* ಪೇಂಟಿಂಗ್ ಬೂತ್‌ಗಳು / ಶಾಟ್ ಬ್ಲಾಸ್ಟಿಂಗ್ ಚೇಂಬರ್‌ಗಳನ್ನು ಅಧಿಕ ಶಾಖ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಘರ್ಷಣೆ ಲೋಡ್ ಆಗದಂತೆ ತಡೆಯಲು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ

ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು.

* ಗ್ಯಾಸ್ ಸಿಲಿಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ ಅವುಗಳ ಕವಾಟ ಸುರಕ್ಷೆಯ ಮುಚ್ಚಳವನ್ನು ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡಬೇಕು.

ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಸುರಕ್ಷಾನಿಯಮಗಳು

ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ

ಕ್ಯಾಂಡಲ್‌ಗಳು, ಅಗರಬತ್ತಿಗಳು ಹಾಗೂ ದಹಿಸುಬಲ್ಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಾದ ಪೆಟ್ರೋಲ್, ಪೇಂಟ್ ಥಿನ್ನರ್ ಹಾಗೂ ಎಣ್ಣೆ ದೀಪಗಳನ್ನು ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲ. ಬೆಂಕಿ ಸುರಕ್ಷಾ ಸಂಹಿತೆಯು ಈ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕೆನ್ನುತ್ತದೆ. ಪ್ರೊಪೇನ್ ಗ್ರಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬೆಂಕಿ ಅಲರಾಂಗಳು, ಬೆಂಕಿ ಡ್ರಿಲ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ವಸತಿ ಸುರಕ್ಷೆ

ಶಾಲೆ/ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಪ್ರತಿ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್‌ಗೆ ಕಡೇ ಪಕ್ಷ ಎರಡು ಬಾರಿ ಫಯರ್ ಡ್ರಿಲ್ (ಮಾಕ್ ಡ್ರಿಲ್) ನಡೆಯಬೇಕು. ಈ ಡ್ರಿಲ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮುನ್ನೂಚನೆ ನೀಡಬಾರದು ಹಾಗೂ ಫಯರ್ ಅಲರಾಂ ಪ್ರತಿ ಬಾರಿ ಶಬ್ದ ಮಾಡಿದಾಗಲೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರೇ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಟ್ಟಡ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಲಾಗದಿದ್ದರೆ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಫಯರ್ ಅಲರಾಂ, ಫಯರ್ ಡಿಟೆಕ್ಟರ್, ಸಾಧನಗಳು ಹಾಗೂ ನಿವಾರಕಗಳ ದುರ್ಬಳಕೆಯು ಗಂಭೀರ ಅಪರಾಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಬೇಡಿ

* ಶುರುವಾದ ಜಾಗವನ್ನು ಮೀರಿ ಬೆಂಕಿ ಹರಡುತ್ತಿರುವಾಗ.

* ಪಲಾಯನಕ್ಕಿರುವ ನಿರ್ಗಮನ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನುಹಾಕಿ ಬೆಂಕಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವಿಲ್ಲವಾದರೆ.

* ಪಲಾಯನಕ್ಕಿರುವ ಏಕೈಕ ದ್ವಾರವನ್ನು ಬೆಂಕಿ ತಡೆಯುವಂತಿದ್ದರೆ

* ಬೆಂಕಿ ಆರಿಸುವ ಸೂಕ್ತ ಉಪಕರಣ ನಿಮ್ಮ ಬಳಿ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ.

ಸಮರ್ಪಕ ಅಗ್ನಿನಿವಾರಕವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

ಅಗ್ನಿನಿವಾರಕದ ಫೇಸ್‌ಪ್ಲೇಟ್ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ರೇಟಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಅಗ್ನಿನಿವಾರಕಗಳಲ್ಲಿ ಎಬಿ, ಬಿಸಿ ಮತ್ತು ಎಬಿಸಿ ಹೀಗೆ ಹಲವರು ರೇಟಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಗ್ನಿನಿವಾರಕಗಳು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿಧದ ಬೆಂಕಿ ಆರಿಸಲು ಸಮರ್ಥ.

ಅಗ್ನಿ ನಿವಾರಕವನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಹೇಗೆ?

P.A.S.S. ಎಂಬುದರ ವಿಸ್ತೃತ ರೂಪ

P - Pull the Pin (ಪಿನ್ ಅನ್ನು ಎಳೆಯಿರಿ)

A - Aim the extinguisher nozzle at the base of the fire (ಅಗ್ನಿ ನಿವಾರಕದ ಮೂತಿಯನ್ನು ಬೆಂಕಿಯ ತಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಿಡಿ)

S - Squeeze the trigger while holding the extinguisher upright (ಅಗ್ನಿನಿವಾರಕವನ್ನು ನೇರವಾಗಿಟ್ಟು ಹಿಡಿಕೆ (ಟ್ರಿಗರ್) ಯನ್ನು ಹಿಚುಕಿರಿ).

S - Sweep the extinguisher from side to side, covering the area of the fire with the extinguishing agent (ಅಗ್ನಿ ನಿವಾರಕವನ್ನು ಬದಿಯಿಂದ ಬದಿಗೆ ಆಡಿಸುತ್ತಾ ಬೆಂಕಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಗ್ನಿ ನಿವಾರಕವನ್ನು ದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಆವರಿಸಿ).

ಸೂಚನೆ : ಅಗ್ನಿ ನಿವಾರಕವನ್ನು ಬಳಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಮುನ್ನ ಫಯರ್ ಅಲಾರಂ ಬಾಕ್ಸ್ ಅನ್ನು ಎಳೆಯಿರಿ ಹಾಗೂ ಇತರರನ್ನೂ ಎಚ್ಚರಿಸಿ.

ಅಪರಿಚಿತ ಸ್ಪೋಟಕ ಸಾಧನ ಐಇಡಿ

ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಯ್ದೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ / ಸ್ಪೋಟಕಗಳನ್ನು ಅಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅಥವಾ ಅರೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಪರಾಧ / ದೇಶದ್ರೋಹಿ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಓರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸಂಘಟನೆಯು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿದರೆ ಅದುವೇ ಐಇಡಿ.

ಗಮನವಿರಿಸಬೇಕಾದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಸೂಚನೆಗಳು

- * ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗಲಭೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶ
- * ಮರದ ಹುಡಿ, ಕಲ್ಲಿನ ಹುಡಿ, ಮರದ ಚಕ್ಕೆಗಳು, ಪಸೆಯಾದ ಪೇಪರ್ ಹೊದಿಕೆಗಳು, ಹೊರಗಿನ ವಸ್ತು
- * ಸ್ವಲ್ಪ ತೆರೆದಿರುವ ಕಿಟಕಿ / ಬಾಗಿಲು ಡ್ರಾವರ್‌ಗಳು
- * ತಾಜಾ ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್ / ಸಿಮೆಂಟ್, ಸಡಿಲಾದ ವಿದ್ಯುತ್ ಷಿಟ್ಟಿಂಗ್‌ಗಳು.
- * ಕೊಳಕು ಹಗ್ಗಗಳು
- * ವಿದ್ಯುತ್ ತಂತಿ
- * ತುಂಡಾದ ತರಕಾರಿ
- * ಸ್ಪೋಟಕಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಮಿಲಿಟರಿ ಕಂಟೇನರ್‌ಗಳು
- * ಕೊಳಕಾದ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತುಗಳು
- * ಗೀಗಿರುವ ಅಥವಾ ಹೊಸದಾದ ಪೇಂಟ್ ಹೊಸ ಬ್ರಿಕ್ ಕೆಲಸ / ಪ್ಲಾಸ್ಟರ್.

ಒಂದು ಅಪರಿಚಿತ ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ಕಂಡಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಡಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

- * ಪ್ಯಾಕೆಟ್‌ನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡಿ ಅಥವಾ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಡಿ.
- * ಕೈಯಿಂದ ತೆಗೆಯಬೇಡಿ ಅಥವಾ ಒಡೆಯಬೇಡಿ
- * ಸಂಶಯಿತ ಬಾಂಬ್‌ನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ತರಬೇಡಿ.
- * ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರತರಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಡಿ.
- * ಜನರನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿ.

- * ರೇಡಿಯೊ ಬಳಸಬೇಡಿ.
- * ಎಲ್ಲಾ ಬಾಗಿಲು ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಿರಿ.

ಮೃತ ನಾಯಕನಾಗದಿರಿ

ಐಇಡಿ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು

- * ಒತ್ತು ಗೋಡೆ; ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ವಸ್ತುವಿನ ಬಳಿ ಮರಳಿನ ಚೀಲ (ಸ್ಯಾಂಡ್ ಬ್ಯಾಗ್) ಇರಿಸಿ.
- * ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡು; ಹಾಸಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಸ್ಪೋಟ ಮತ್ತು ಚೂರುಗಳಿಂದಾಗುವ ಹಾನಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ.
- * ತೆರವು ಮಾಡು; ಕೋಣೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಹಾಗೂ ಕಿಟಕಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಿರಿ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಹಿತಿ

ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿರಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

ಒಂದು ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒಂದು ಬಟ್ಟಲು ನೀರು ಹಾಗೂ ಒಂದು ಟೇಬಲ್ ಚಮಚದಷ್ಟು ಬೇಕಿಂಗ್ ಸೋಡಾ ಕಲಸಿದ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ ಮಾಡಿದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮುಖವಾಡವು ಜೈವಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಸಾಯನಿಕ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸಬಲ್ಲದು. ಆಹಾರ / ನೀರಿನ ಕಲ್ಮಶ ಅಥವಾ ಚರ್ಮದ ಮೂಲಕ ಹೀರುವಿಕೆಯು ದೇಹವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳು ರಾಸಾಯನಿಕ ಆವಿಯ ಕಲ್ಮಶವನ್ನು ಕಳೆಯಲು ಭಾರೀ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಸಾಬೂನು ನೀರಿನಿಂದ ಅಥವಾ 10 ಬಾಗ ನೀರಿಗೆ 1 ಭಾಗ ಬ್ಲೀಚ್ ಸೇರಿಸಿದ ಮಿಶ್ರಣದಿಂದ ತಿಕ್ಕಬೇಕು, ನೀರು ಅಲಭ್ಯವೆನಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಟಾಲ್ಕಂ ಪೌಡರ್ ಅಥವಾ ಹಿಟ್ಟು, ದ್ರವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಕಲ್ಮಶ ನಿವಾರಿಸಲು ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗ, ತೈಲಮಯ ಫಿಲಿಂಗ್ ಬಿಂದುಗಳ, ಮೃತ ಸಾಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ, ವಿವರಣೆಗೆ ನಿಲುಕದ ವಾಸನೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಅಸಹಜ ಆಗು ಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರಿ. ಅಸಾಮಾನ್ಯ ರೀತಿಯ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿರುವವರು ಅಥವಾ ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಧರಿಸಿರುವವರನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಸೇರುವ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ. □

ತುರ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ನೆರವಾಗಲು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಕೋಪ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯ - ಯುಎನ್‌ಡಿಎಸಿ ವಿಭಾಗವನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದ್ದು ಇದು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತುರ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಇದರನ್ವಯ ಸಂತ್ರಸ್ತ ಸರ್ಕಾರ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಾನವೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಕಚೇರಿಗೆ ತನ್ನ ಅಧಿಕೃತ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಚೇರಿ ಮನವಿ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ 12 ರಿಂದ 48 ತಾಸುಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ವಿಶ್ವದ ಯಾವುದೇ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ತೊಂದರೆಗೀಡಾದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಯುಎನ್‌ಡಿಎಸಿ ತಂಡವನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅವಘಡಗಳ ವಿವರ ತಿಳಿಯುತ್ತಲೇ, ಈ ತಂಡ ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸೇವೆ, ನಷ್ಟದ ಪರಿಶೀಲನೆ, ಪ್ರಮಾಣದ ಅಂದಾಜು, ಸ್ಥಳ ಸಮನ್ವಯ, ಮಾಹಿತಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಡುವೆ, ದೇಶ-ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ತುರ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಸ್ಪಂದನೆಗಾಗಿ 1993ರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಗಂಭೀರತೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಬಳಿಕ, ಸ್ಥಳೀಯರಿಗೆ ನೆರವಾಗಲು ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ನಿಮಗಿದು ತಿಳಿದಿದೆಯೇ?

ನೆರವು ಪೂರೈಕೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ, ಸ್ಥಾನಿಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು (ಓಎಸ್‌ಓಸಿ) ತೆರೆಯುತ್ತದೆ.

ಯುಎನ್‌ಡಿಎಸಿ ತಂಡದಲ್ಲಿ 70 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಇತರ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ - ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ 16 ಸಂಘಟನೆಗಳ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು, ಓಸಿಹೆಚ್‌ಎ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಓಸಿಹೆಚ್‌ಎ, ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೆರವು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ದೊರಕುವಂತೆ ಇತರ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ವಿವಿಧ ಸೇವಾ ವಿಭಾಗ ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೆಲಸ ಆಧರಿಸಿ, ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವಿಭಾಗದ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ, ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಯುಎನ್‌ಡಿಎಸಿ ತಂಡ ಮತ್ತು ಓಸಿಹೆಚ್‌ಎ

ಸೇವಾ ವಿಭಾಗ, ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಮನ್ವಯಕರು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಾನವೀಯ ಖಾತೆಯ ಸಮನ್ವಯಕರ ನಡುವೆ ಸತತ ಸಂಪರ್ಕದೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಬಹುತೇಕ ವಿಭಾಗಗಳು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯುಎನ್‌ಡಿಎಸಿಯ ಶೀಘ್ರ ಚೇತರಿಕೆ ವಿಭಾಗ, ಅಗತ್ಯ ಚೇತರಿಕೆಗಾಗಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಿ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯತೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯತ್ತ ಮುನ್ನಡೆ ಖಾತರಿ ಒದಗಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. □

ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಉಪಗ್ರಹ ಬಳಕೆ

ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ - ಇಸ್ರೊ ದೇಶದ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ನೆರವಾಗುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಸ್ರೊ ಒದಗಿಸುವ ಉಪಗ್ರಹ ಆಧರಿತ ನಿಖರ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ತರ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆಯ-ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಭೂಸ್ಥಿರ ಕಕ್ಷೆಯ ಉಪಗ್ರಹಗಳು (ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ) ತಳಭೂಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವ ಭೂ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ಉಪಗ್ರಹಗಳು ಮೇಲನ ಸಮೀಕ್ಷೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇಸ್ರೊದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೂರ ಸಂವೇದಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿರುವ ನಿರ್ಧಾರ ಬೆಂಬಲ ಕೇಂದ್ರ, ನೆರೆ, ಚಂಡಮಾರುತ, ಬರ, ಭೂಕುಸಿತ, ಭೂಕಂಪ, ಕಾಡ್ಗಿಚ್ಚು - ಮೊದಲಾದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ನಿಗಾ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಅಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ರವಾನಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವು ಸ್ಪಷ್ಟ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರಕ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಸನ್ನದ್ಧತೆ, ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ, ಸ್ಪಂದನೆ, ಪರಿಹಾರ, ಪುನರ್ವಸತಿ, ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಮಹಾಪೂರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ನೆರೆ : ದೇಶ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹದ ಮಾಹಿತಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ತಕ್ಷಣ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಉಪಗ್ರಹ ಬಳಸಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶದತ್ತ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಪ್ರವಾಹದ ಬಗ್ಗೆ ಸಚಿತ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಪ್ಟಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಮೈಕ್ರೋವೇವ್ ಉಪಗ್ರಹ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. **ಚಂಡಮಾರುತ :** ಚಂಡಮಾರುತ ಉದಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಸಾಂದ್ರತೆ ನಿಗಾ ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಸಚಿತ್ರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಇಸ್ರೊ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಅನ್ವಯ ಕೇಂದ್ರದ ಗಣಿತ ಮಾದರಿ ಆಧರಿಸಿದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮೂಲಕ ಚಲನವಲನ ತಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಓಷಿಯನ್‌ಸ್ಯಾಟ್-2 ಉಪಗ್ರಹ ಮಾಹಿತಿ ಬಳಸಿ, ವಾಯುಭಾರ ಕುಸಿತಗೊಂಡು ಚಂಡಮಾರುತವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತಗೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. **ಬರ :** ಉಪಗ್ರಹ ಮಾಹಿತಿ ಮೂಲಕ ಬರ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ ಸಚಿವಾಲಯದ ಮಹಾಲನೊಜಿಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೆಲೆ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಕೇಂದ್ರ, ಉಪಗ್ರಹ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ. **ಕಾಡ್ಗಿಚ್ಚು :** ಉಪಗ್ರಹ ಆಧರಿತ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ಕಾಡ್ಗಿಚ್ಚು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. **ಭೂ ಕುಸಿತ :** ಉಪಗ್ರಹ ಚಿತ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಮೇರೆಗೆ ಸಂಭವನೀಯ ಭೂಕುಸಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. **ಭೂಕಂಪ :** ದೂರಸಂವೇದಿ ಮಾಹಿತಿ ಮೂಲಕ ಭೂಕಂಪ ಪ್ರದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಇದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ. ಮೂಲ : ಇಸ್ರೊ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ □

ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವದೇಶೀನಿರ್ಮಿತ, ಐದು ಸಾವಿರ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ದೂರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ, ಭೂಮೇಲ್ಮೈನಿಂದ ಭೂಮೇಲ್ಮೈಗೆ ಚಿಮ್ಮುವ ಹಾಗೂ ಪರಮಾಣು ಅಸ್ತ ಒಯ್ಯಬಲ್ಲ, ಖಂಡಾಂತರ ಕ್ಷಿಪಣಿ ಅಗ್ನಿ-5 ಅನ್ನು ಒಡಿಶಾ ಕರಾವಳಿಯಾಚೆಗಿನ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಫ್ಲೀಲರ್ ದ್ವೀಪದಿಂದ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರಯೋಗ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ-ಡಿಆರ್‌ಡಿಓ ಈ ಕ್ಷಿಪಣಿಯ ಪ್ರಯೋಗಾರ್ಥ ಉಡಾವಣೆ ನಡೆಸಿದ್ದು, ಇದು ದೂರಗಾಮಿ ಕ್ಷಿಪಣಿಯ 4ನೇ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಉಡಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅಗ್ನಿ ಕ್ಷಿಪಣಿ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ-5 ಹಲವು ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಕ್ಷಿಪಣಿಯಾಗಿದೆ.

* * *

ನಗದು ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ವಹಿವಾಟುಗಳು ಸಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ವಿನಹ, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಲ್ಲ

ವಾರ್ತಾ ವಿಶ್ಲೇಷ

ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ಅರುಣ್‌ಜೇಟ್ಟಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಗದು ರಹಿತ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಎಂದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ನಗದು ಆರ್ಥಿಕತೆ.

ಯಾವುದೇ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಗದು ರಹಿತವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅತ್ಯಧಿಕ ನಗದು ಆರ್ಥಿಕತೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ವಹಿವಾಟು ಮೂಲಕ ನಗದು ರಹಿತ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಿ

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸಿದರು.

* * *

ನಗದು ರಹಿತ ವಹಿವಾಟನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ತರಲು ಕರ್ನಾಟಕದ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ ಯೋಜಿಸಿದೆ ಎಂದು, ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ.ಪಾಟೀಲ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಅನಗತ್ಯ ವಿಳಂಬ ಹಾಗೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು. ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಮತ್ತು ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖಾತೆಗೆ ಜಮೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. □

Subscription Coupon

[For New membership /Renewal/Change of Address]

I want to subscribe to :

Yojana / Kurukshetra / Aikal / : 1 yr. Rs.230/-; 2 yrs, Rs.430/- ; 3 yrs, Rs.610/-

Bal Bharati : 1 yr. Rs.160/-; 2 yrs, Rs.300/- ; 3 yrs, Rs.420/-

(Circle the magazine of your choice and the period of subscription)

DD/PO/MO No. _____ date _____

Name (in block letters) : _____

Subscriber's profile : Student / Academician / Institution / Others

Address : _____

PIN : _____

The amount may kindly be sent in the form of D.D. It should be drawn in favour of ADG (I/C), Publications Division, Min. of I & B, GOI and payable at New Delhi. The D.D. along with duly filled coupon may kindly be sent to The Business Manager (Journals), Publications Division, Ministry of Information & Broadcasting, Room No. 48-53, Soochna Bhawan, CGO Complex, Lodhi Road, New Delhi – 110 003.

Please allow us 4 to 6 weeks for the dispatch of the first issue.
P.S. : For Renewal / change in address, please quote your subscription number

To Subscribe Online
Log on to
<http://publicationsdivision.nic.in/>,
in collaboration with bharatkosh.gov.in